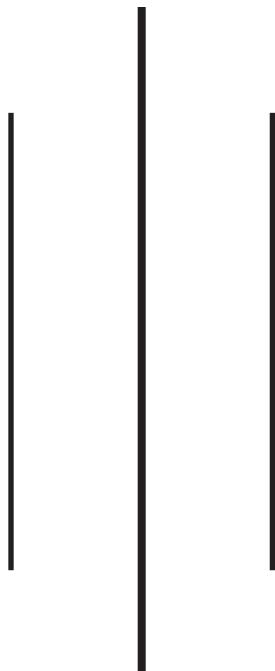

अध्यक्ष श्री दान बहादुर गुरुङ ज्यूबाट

इच्छाकामना गाउँपालिकाको १५ औं गाउँसभामा प्रस्तुत
आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

इच्छाकामना गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
कुरिनटार, चितवन, बागमति प्रदेश
२०८१/०३/०६

“सुखी खुशी समृद्ध इच्छाकामना, कृषि पर्यटन पुर्वाधार विकास हाम्रो चाहना”

सम्मानित सभाका सदस्यज्यूहरु

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू लगायत उपस्थित सम्पूर्ण कर्मचारीहरु

देशमा गणतन्त्र एवं लोकतान्त्रिक सङ्घीय शासन व्यवस्था स्थापनाका लागि बलिदानपूर्ण आन्दोलनहरुमा सहादत प्राप्त गर्नु हुने वीर शहीदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाङ्गली व्यक्त गर्दछु आन्दोलनमा घाइते भएका / अपाङ्ग हुनुहुने एवं आन्दोलनलाई दिशानिर्देश गर्नुहुने आदरणीय शहीदहरु, नेता एवं समस्त नेपाली जनता प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु।

- नेपाली जनताको बलिदानपूर्ण विभिन्न चरणका आन्दोलनहरुबाट प्राप्त वर्तमान सङ्घीय शासन व्यवस्थाको आधार स्तम्भको रूपमा रहेको जनताको सबैभन्दा नजिक रहेको स्थानीय सरकारसँग जनतामा अपेक्षा बढ्दै जानु स्वाभाविक हो। सीमित स्रोत र साधनबाट जनताका बढ्दै गएका आवश्यकताहरु परिपूर्ति गर्नु आफैमा एउटा चुनौतिपूर्ण कार्य हो। तथापि गाउँपालिकाबाट बहुआयामिक र बहुक्षेत्रगत कार्यको संयोजन गरी जनतालाई बढी आश्वासन वितरण गर्ने परम्परालाई तोड्दै वास्तविक र कार्यान्वयनयोग्य नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न हामी सबै जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरु प्रतिबद्ध रहेको बेहोरा जानकारी गराउँदछु।
- यस गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुको दोस्रो कार्यकालको नेतृत्वमा जनताले हामीलाई निर्वाचित गरेपछिको दुई आर्थिक वर्षको समाप्तिसँगै विकास निर्माणमा सहयोग गर्नुहुने सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, राजनीतिक दल, कर्मचारी प्रशासन, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र, गैर सरकारी सङ्घ / संस्था, टोल विकास संस्थाहरु तथा आम जनसमुदायको रचनात्मक एवं सिर्जनात्मक सहयोगको उच्च प्रशंसा गर्दै आगामी दिनमासमेत सोही अनुसारको सहयोगको अपेक्षा गरिएको बेहोरा अनुरोध गर्न चाहन्छु।
- “सुखी खुशी समृद्ध इच्छाकामना; कृषि पर्यटन पूर्वाधार विकास हाम्रो चाहना“ भन्ने नारालाई आत्मसात् गर्दै समग्र इच्छाकामना गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका विकासका कार्यहरूसँगै आम जनताका उच्च अपेक्षाहरुको सम्बोधन गरी अगाडि बढन हामी जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरु सदैव तत्परताका साथ लागि पर्ने प्रण गर्ने चाहन्छौं।
- विकासको क्रममा पछाडी परेका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई विकासको मूल प्रवाहमा ल्याउने, उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गरी आर्थिक गतिविधिहरुको माध्यमद्वारा रोजगारीको अवसर सृजना गर्ने, कृषि क्षेत्रको व्यावसायीकरण र आधुनिकीकरण गर्ने, सुशासन प्रबर्द्धन गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता कायम गर्ने, पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्दै यसबाट प्राप्त लाभ सबै क्षेत्रसम्म समानुपातिक तरिकाबाट पुऱ्याउने, वातावरणीय सन्तुलनलाई कायम राख्ने, भौतिक पूर्वाधारको विकासमा लगानी वृद्धि गर्ने तथा सामाजिक विकासलाई संस्थागत गरी सामाजिक न्यायसहितको समतामूलक समाज निर्माणसहित अपेक्षित विकासको प्रतिफल हासिल गर्ने एवं आन्तरिक आयको दायरालाई फराकिलो बनाउने र नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा व्यवस्था भए बमोजिमका कानून निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने तर्फ यस वर्षका नीति तथा कार्यक्रमहरु लक्षित गरिएको बेहोरा अनुरोध गर्न चाहन्छु।

सम्मानित सभाका सदस्यज्यूहरू

अब म गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको संक्षिप्त उपलब्धि प्रस्तुत गर्न चाहन्छु

१. इच्छाकामना आधारभूत अस्पतालमा २४ सै घण्टा चिकित्सक र प्रयोगशालासहितको सेवा सुचारु गरिएको छा उक्त अस्पतालको भवन निर्माणलाई प्राथमिकताका साथ निरन्तरता दिइएको छा
२. गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट तोकिए बमोजिमका औषधीहरू निशुल्क उपलब्ध गराइएको छा साथै विशेषज्ञ सहितको घुम्ती स्वास्थ्य शिविरमार्फत विशेषज्ञ सेवा वडा तह सम्म पुऱ्याइएको छा
३. विपन्न नागरिकहरूको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरी विपन्न नागरिकहरूलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइएको छा अति विपन्न असहाय गर्भवती र दुर्घटनामा परेका नागरिकहरूका लागि निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिएको छा अति विपन्न सुत्केरी महिलाहरूलाई पोषण प्याकेजको कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छा
४. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विपन्न नागरिक, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका र गर्भवती महिलाहरूलाई घर-घरमा पुगि निःशुल्क औषधीसहितको स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइएको छा
५. दीर्घरोगीहरूलाई गाउँपालिका, सङ्घीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट उपलब्ध गराइने औषधी उपचारको सेवालाई सहज र सरल तरिकाबाट छिटो र छरितो रूपमा उपलब्ध गराइएको छा सरकारी अस्पतालमा छिटो उपलब्ध नहुने स्वास्थ्य सेवालाई आम पालिकाबासीको पहुँचभन्दा बाहिर जान नदिन र सहज रूपमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन निजी स्वास्थ्य संस्थासँग सम्झौता गरी २५ प्रतिशतसम्म छुट हुने व्यवस्थालाई सुनिश्चित गरिएको छा
६. शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्यका लागि खेलकुद भन्ने अभियानलाई सफल पार्नको लागि गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता, राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता एवं विभिन्न युवा क्लवस्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सम्पन्न गरिएको छा
७. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक एवं भौतिक पूर्वाधार सुधार योजना क्रमशः सञ्चालन गरिएको छा विज्ञान प्रयोगशाला, सूचना प्रविधि प्रयोगशाला र ECED कक्षा व्यवस्थापन, विद्यालय करेसाबारी सञ्चालन सहित कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराइएको छा
८. विद्यालयमा अभाव हुने विषयगत शिक्षकहरूको व्यवस्थापनको लागि गाउँपालिका अनुदान शिक्षक र स्वयंसेवक शिक्षक व्यवस्थापन गरी शैक्षिक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिएको छा जसको प्रभाव स्वरूप शैक्षिक उपलब्धिमा सुधार भएको छा
९. स्थानीय पाठ्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि स्थानीय पाठ्यक्रम अनुसार पाठ्य सामग्रीको निर्माण अन्तिम चरणमा रहेको छा आधारभूत तहको अन्तिम परीक्षा गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरी समयमा नै नतिजा प्रकाशन गरिएको छा अति विपन्न र जेहनदार विद्यार्थीहरूका लागि गाउँपालिका

कार्यालयबाट थप छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

१०. करार शिक्षकहरुको छनोट गाउँपालिकाबाट तयार गरिएको कार्यविधि र शिक्षक सेवा आयोगको पाठ्यक्रम बमोजिम सहज, गोपनीय र विश्वसनीय तरिकाबाट गाउँपालिका कार्यालयबाट हुने गरेको छ। जसले गर्दा विद्यालयहरुमा समयमा योग्य करार शिक्षकको व्यवस्थापन हुन पुगेको छ र शिक्षक छनोट गर्दा हुने विद्यालयको आर्थिक भारलाई हटाएको छ।
११. गाउँपालिकास्तरीय शैक्षिक पात्रो तयार गरी सोही बमोजिम विद्यालयहरुमा शैक्षिक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिएकाले विद्यालयको पठनपाठनलाई अनुमानयोग्य बनाइएको छ।
१२. “मेरो पूर्वाधार, मेरो पौरख र मेरो गौरव” भन्ने अवधारणालाई पूर्णता दिइएको छ।
१३. नयाँ बन्ने घर तथा भवनको लागि अनिवार्य रूपमा नक्सा पास हुनुपर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गरिएको छ। पुराना घरहरुको अभिलेखीकरण गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
१४. नेपाल बिद्युत प्राधिकरणसँगको सहकार्यमा गाउँपालिकाको सबै वडाहरुमा बिद्युत विस्तार गरी पूर्ण बिद्युतीकरण र उज्यालो इच्छाकामना गाउँपालिका घोषणा भएको छ।
१५. बढी उत्पादकत्व भएका कृषियोग्य जमिनमा थप सिज्वाइ सुविधाको विस्तार भएको छ।
१६. अधुरा रहेका पूर्वाधारहरुको निर्माण सम्पन्न गरी उक्त सम्पन्न संरचनाबाट सेवा प्रवाहलाई सुनिश्चित गरिएको छ।
१७. स्थानीय स्रोत साधन र श्रमको उच्चतम उपयोगसहित प्राथमिकता प्राप्त न्यून लागत छिटो प्रतिफल दिने जनसहभागितामूलक र समावेशीकरणलाई आत्मसात् गर्ने योजनाको निर्माण र सञ्चालनलाई विशेष प्राथमिकता दिइएको छ।
१८. समयमा कार्यसम्पन्न नगर्ने निर्माण व्यवसायीलाई कानून बमोजिम कारबाही गरिएको छ। उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ। उपभोक्ता समितिलाई अनिवार्य रूपमा दर्ता गर्ने र योजना सम्पन्न भए पश्चात् निर्मित संरचनाको संरक्षण र सम्भारका लागि उपभोक्ता समितिलाई नै जिम्मेवार बनाइएको छ।
१९. सुरक्षित खानेपानीको सहज र भरपर्दो पहुँच विस्तारको लागि एक घर एक धारा कार्यक्रम तीव्र रूपमा सञ्चालन गरिएको छ।
२०. गाउँपालिका कार्यालय, राष्ट्रिय राजमार्ग र वडा कार्यालय जोड्ने सडकहरुको स्तरोन्तती सहित बाहै महिना सहज रूपमा सडक सञ्चालनको लागि कालोपत्रे, RCC र PCC ढलान सहितको गुणस्तरीय सडक निर्माणको कार्य तीव्र रूपमा सञ्चालन गरिएको छ।
२१. कृषि बाली र पशुपंक्षीमा देखा पर्ने रोग नियन्त्रणको लागि गाउँपालिकास्तरीय QRT “शिव्र प्रतिक्रिया टोली” गठन तथा परिचालन गरिएको छ। कृषिजन्य बाली र पशुपंक्षीमा देखा पर्ने रोग नियन्त्रणको लागि तोकिए बमोजिमका औषधीहरु निःशुल्क रूपमा कृषकहरुलाई उपलब्ध गराइएको छ।
२२. कृषकको उत्पादनलाई सिधै बजारसँग पहुँच स्थापना गर्नको लागि कृषि एम्बुलेन्स सञ्चालन

गरिएको छा तरकारी, सुन्तला, कागती र चिउरीको वेर्ना खरिद गर्दा बाहिरिने रकमलाई रोक्न तथा स्थानीय कृषकको क्षमता अभिवृद्धिसहित थप आय आर्जनको वातावरण सृजना गर्नको लागि तरकारी र फलफूलको नर्सरी स्थापना गर्ने कार्यलाई जोड दिइएको छा

२३. साना सिज्चाइ र थोपा सिज्चाइ कार्यको सम्पन्नता सँगै कृषि उत्पादनमा थप योगदान पुगेको छा सुन्तला खेतीलाई थप व्यवस्थित र उचित प्रचार-प्रसारको व्यवस्था मिलाइएको छा प्रथम इच्छाकामना सुन्तला महोत्सव सम्पन्न भई सुन्तला राष्ट्रिय फलको रूपमा घोषणा भएको छा जसको सकारात्मक प्रभावको कारण सुन्तला खेतीतर्फ किसानको आकर्षण बढेको छा
२४. फिस्लिङ तरकारी सङ्कलन केन्द्रमा चिस्यान केन्द्रको स्थापना भएको छा
२५. चेपाड चिउरी चमेरो संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइएको छा
२६. गाउँपालिका भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको समग्र पक्षको अध्ययनसहित प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा थप सुधार तथा नियमन गर्न गाउँपालिकास्तरीय सहकारी अनुगमन समिति गठन भई अध्ययन कार्यको थालनी गरिएको छा
२७. सहकारी सञ्चालकहरूको क्षमता विकास गर्नको लागि सहकारी शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छा
२८. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका महत्वपूर्ण धार्मिक, ऐतिहासिक, पुरातात्त्विक, प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाहरूमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण सँगै भएको प्रचार-प्रसारको उचित व्यवस्थापनको कारण गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीमा वृद्धि भएको छ।
२९. स्थानीय भाषा, कला, संस्कृति, परम्परा र साहित्यको संरक्षणमा विशेष ध्यान दिइएको छा
३०. इच्छाकामना गाउँपालिकाको सन्तुलित विकासको लागि सहकार्य, समन्वय र साझेदारीको अवधारणालाई आत्मसात् गरिएको छा
३१. “स्थानीय उत्पादनको उपयोग; कृषकहरूलाई सहयोग” भन्ने अवधारणालाई मूर्तरूप दिन आयातित पेय पदार्थको उपभोगलाई न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्य अनुरूप स्थानीय मोही र सर्वत पिउने असल बानीको थालनी भएको छा जुन कार्यले राष्ट्रव्यापी सकारात्मक सन्देशको थालनी सहित कृषकहरूमा थप हौसला प्रदान गरेको छा
३२. जेष्ठ नागरिक एवं फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको परिचयपत्र नविकरणसहित गाउँपालिकाको कार्यालयबाट जारी गरिएको छा जेष्ठ नागरिक तथा फरक क्षमता भएका नगरिकहरूका लागि न्यानो कपडा वितरण एवं थप आय आर्जनका कार्यक्रमसहित अनुदान वितरण र दैनिक जीवनलाई सहज बनाउन सहायक सामाग्रीको वितरण गरिएको छ।
३३. सामाजिक कुसंस्कार र गैरकानूनी कार्यको अन्त्यका लागि नेपाल प्रहरी, गैर सरकारी संस्था र टोल विकास संस्थाको सहयोग र सहकार्यमा सचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन्। जसको सकारात्मक प्रभाव समाजमा देखिन थालेको महशुस भएको छा
३४. गाउँपालिकाको बजार क्षेत्रभित्र रहेको फोहर व्यवस्थापन गाउँपालिका र गैर सरकारी संस्थाको

सहकार्यमा भइरहेको छा फोहरलाई स्रोतमै वर्गीकरण गरी उचित व्यवस्थापन गर्नको लागि चेतनामूलक र क्षमता विकास कार्यहरु सञ्चालन भइरहेको छा

३५. प्राकृतिक एवं मानवीय कृयाकलापबाट सृजित विपद्बाट पीडित व्यक्ति तथा परिवारलाई तत्काल राहत प्रदान गरी पुनःसंरक्षणाको कार्य निरन्तर भइरहेको छा

३६. सामुदायिक वनहरूसँगको सहकार्य र साझेदारीमा वन तथा वातावरण संरक्षण र परम्परागत रूपमा रहेका पानीका मुहान संरक्षणको कार्यहरु भइरहेका छन्। जलवायु परिवर्तन अनुकूलित भौतिक संरचना निर्माण र प्रयोग मानवीय व्यवहार र खेतीप्रणालीको बारेमा नागरिक सचेतना कार्य निरन्तर भइरहेको छा

३७. स्थानीय आवश्यकता र मागमा आधारित रोजगारी सृजना गर्न गाउँपालिका अध्यक्षसँग जेष्ठ नागरिक र युवा उपाध्यक्षसँग आमा समूह र किशोरी कार्यक्रम मार्फत सीप र क्षमता विकासका कार्यलाई तीव्रता दिइएको छा

३८. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत स्थानीय स्रोत, सीप र श्रमको उच्चतम उपयोग गरिएको कारण बेरोजगार नागरिकको आम्दानीमा थप मद्दत पुगेको छा

३९. बैदेशिक रोजगारीमा जाने नागरिकलाई लक्षित गरी सीप विकास र सिकेको सीपको परिक्षण सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छा उक्त समूहलाई लक्षित गरी बैदेशिक रोजगार सचेतना कार्य निरन्तर भइरहेको र गाउँपालिकाको कार्यालयबाट निःशुल्क रूपमा श्रम स्वीकृतिको कार्य सम्पादन भइरहेको छा

४०. बैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त भएको ज्ञान, सीप र पूँजीलाई सदुपयोग गर्न वित्तीय साक्षरता अभियान टोल-टोलमा सञ्चालन भइरहेको साथै लक्षित वर्गमा मनोसामाजिक परामर्शको कार्य समेत निरन्तर प्रदान भइरहेको छा

४१. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र मातहतका अन्य कार्यालयहरूबाट प्रवाह गरिने सार्वजनिक सेवालाई चुस्त, पारदर्शी, जनमुखी, जवाफदेही, नागरिक सहभागिता र कर्तव्यबोध हुने गरी कार्यसम्पादन गर्नको लागि यस आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले थप २१ वटा कानून निर्माण गरी कार्यसम्पादन गरिरहेको छा सीमित स्रोत र साधन, जनशक्ति र क्षमताको चुनौतिलाई सामना गर्दै सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुनासो रहित बनाउने प्रयास निरन्तर गरिएको छा

४२. गाउँपालिका अध्यक्षसँग प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र विषयगत शाखा प्रमुख बीच कार्यसम्पादन करार सम्झौता गरी राष्ट्रसेवक कर्मचारीको कार्यसम्पादनलाई व्यवस्थित गरिएको र कार्यसम्पादनलाई कर्मचारीको वार्षिक मूल्याङ्कनसँग आबद्ध गरिएको छा

४३. भ्रष्टाचारजन्य कार्यमा गाउँपालिकामा शुन्य सहनशीलताको नीति कार्यान्वयन गरिएको र सार्वजनिक सेवा प्रवाह मापदण्ड लागू गरिएको छा

४४. करको दर भन्दा पनि करको दायरा फराकिलो गर्ने गरी नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा र सोही अनुरूप कार्यसम्पादन गरिएको साथै करदाता शिक्षालाई प्रभावकारी रूपमा सरोकारवाला पक्षसँग

समन्वय र सहकार्य भइरहेको छा सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदनले दिएको सुभाब अनुसार कर्मचारीको व्यवस्थापनमा जोड दिइएको छा

४५. न्यायिक समितिबाट सम्पादन गरिने कार्यलाई छिटो र छरितो बनाउँदै थप क्षमता विकासको कार्य भइरहेको छा न्यायिक समितिलाई कार्यसम्पादनमा सहजता ल्याउनको लागि न्यायिक इजलाससहित इजलास कक्षको व्यवस्था गरिएको छा
४६. वडास्तरीय अनुगमन समिति र गाउँपालिकास्तरीय अनुगमन समितिबाट नियमित रूपमा योजना र बजारको अनुगमन गरी योजनाको पारदर्शिता आभिवृद्धि गर्ने र उपभोक्ताको हित संरक्षणको लागि निरन्तर कार्य भइरहेको छा जसको प्रतिवेदन नियमित रूपमा कार्यपालिकाको बैठकमा पेश भई आवश्यक छलफल गर्ने व्यवस्था समेत गरिएको छा टोलु-टोलमा टोल विकास समिति गठनसहित समितिलाई सशक्तीकरण गर्ने कार्य भइरहेको छा
४७. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी, सामुदायिक स्वास्थ्य एकाईहरूमा विद्युतीय हाजिरीको व्यवस्था गरिएको छा जसले गर्दा गाउँपालिकाको कार्यालयबाट नै कार्यरत कर्मचारीको अनुगमन र नियन्त्रण प्रणालीको विकास गरिनुका साथै विद्युतीय हाजिरीलाई आधार मानी सेवा सुविधा भुक्तानीको व्यवस्था गरिएको छा
४८. सार्वजनिक सेवा वडापत्रमा उल्लेख भएबमोजिम प्रक्रिया पुरा गरी सेवा लिन आउने सेवाग्राहीलाई तोकिएको समयभित्र नै मुस्कान सहितको सेवा र प्रक्रिया पुरा गर्न नसक्ने सेवाग्राहीलाई सहज रूपमा सेवा लिने प्रक्रियाको बारेमा परामर्शसहित लिखित रूपमा नै प्रक्रिया र कागजातको बारेमा जानकारी दिने व्यवस्था गरिएको छा
४९. गाउँ सभा तथा गाउँ कार्यपालिकाले गरेका निर्णय, कार्यालयले गरेका नियमित कार्यसम्पादनको विवरण, विभिन्न सार्वजनिक सूचनाहरू, जानकारीहरू र सार्वजनिक सरोकारको विषयहरूलाई गाउँपालिकाको आधिकारिक वेभसाइटमार्फत नियमित सार्वजनिक गर्ने परिपाटी मिलाइएको छा
५०. जनताको गुनासो सुनुवाईका लागि नियमित रूपमा नागरिक मूल्याङ्कनका औजारहरू कार्यान्वयनमा ल्याइएको, गाउँपालिका र पत्रकारहरूबीच संवाद कार्यक्रम भइरहेको, विभिन्न माध्यमहरूबाट प्राप्त हुने गुनासो सम्बोधन र सुभाबहरूको कार्यान्वयनमा जोड दिइएको, गुनासो सुन्ने पदाधिकारी र कर्मचारीको व्यवस्था गरिएको छा
५१. गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सबै पदाधिकारी र कर्मचारीबीच पर्याप्त रूपमा समन्वय, सहकार्य, समझदारी, निर्णय र कानूनको पालनामा प्रतिबद्धता भएका कारण गाउँपालिका कार्यसम्पादनमा अब्बल बन्दै गएको, योजना कार्यान्वयन हुनुभन्दा पर्हिले नै उपभोक्ता समितिलाई प्रशिक्षण दिइएको, कानूनको परिपालनालाई जोड दिइएको, वित्तीय अनुशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रणलाई कडाइका साथ लागू गरिएकाले कार्यालयको बेरुजु घट्दै गएको छा

चालु आ.व. २०८०।०८। को नीति तथा कार्यक्रमको संक्षिप्त विश्लेषण

चालु आ.व. का लागि इच्छाकामना गाउँपालिकाको तेहाँ अधिवेशनबाट स्वीकृत भई

कार्यान्वयन भएको नीतिले गाउँपालिकाबासी र आम जनसमुदायमा सुधारको अनुभूतिका साथै आशा र भरोसाको सञ्चार गरेको छ। गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमहरूले इच्छाकामना गाउँपालिकाको भविष्यतलाई सुनिश्चित गर्नुपर्ने हुन्छ। यस २ वर्षको अवधिको नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट प्राप्त उपलब्धि उत्कृष्ट रहेको देखिन्छ। यद्यपी चालु आ.व. को नीति तथा कार्यक्रमको विश्लेषण गर्दा शत प्रतिशत कार्यान्वयनमा आउन सकेको देखिँदैन। तर पनि नीतिले निर्दिष्ट गरेका कतिपय कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सङ्झीय तथा प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त हुनुपर्ने रकम, राजश्व बाँडफाँटको अनुमानित रकम र आन्तरिक राजश्व अपेक्षित रूपमा प्राप्त नभएका कारण अपेक्षाकृत नीतिजा प्राप्त हुन सकेको छैन। गाउँ सभाबाट पारित भएका नीति तथा कार्यक्रमको शत प्रतिशत कार्यान्वयनका लागि संस्थागत क्षमता वृद्धिका साथै आवश्यक संस्थागत तथा कानूनी प्रबन्धको थप व्यवस्था गरी स्वीकृत कार्यक्रमको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन पद्धतिको विकास गर्न आवश्यक छ।

सभाका सदस्यज्यूहरू,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्ने अनुमति चाहन्द्यूप्रस्तुत हुने नीति तथा कार्यक्रम नेपालको संविधानको भाग ४ को धारा ४९, ५० र ५१ अनुसार राज्यले तय गरेको दायित्व, निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरूलाई स्वीकार गर्दै संविधानको अनुसूची ८ ले दिएको स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रमा रही निर्माण गरिएको छ। पूर्वाधार निर्माण, सामाजिक क्षेत्रको विकास, आर्थिक विकास र सार्वजनिक सेवा प्रवाह लगायतका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ। हामी बीचमा रहेको सीमित स्रोत र साधनहरूको न्यायोचित प्रयोग गर्दै हाम्रा असिमित आवश्यकता र चाहनाहरूलाई योजनाबद्ध ढङ्गले क्रमिक रूपमा गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा यस गाउँपालिकाले अवलम्बन गर्ने क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न चाहन्दू।

सामाजिक विकास नीति

१. “सुलभ स्वास्थ्य सेवा; नागरिकलाई टेवा” अभियान अन्तर्गत इच्छाकामना आधारभूत अस्पतालको निर्माणलाई तीव्रता दिइनेछ। २४ सै घण्टा प्रयोगशाला सेवासहितको चिकित्सकीय सेवालाई थप सुदृढीकरण गरिनेछ। यस अस्पतालबाट आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरी स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू गरिनेछ।
२. स्वास्थ्यमा सर्वव्यापी पहुँचको अवधारणा अनुरूप प्रबर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक र पुनःस्थापनात्मक सेवालाई एकीकृत रूपमा विकास र विस्तार गरिनेछ। अति विपन्न नागरिक, सुत्केरी महिला, दुर्घटनामा परेका र विपद्मा परेका नागरिकहरूको लागि निःशुल्क एवं प्रभावकारी एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ।
३. स्वास्थ्य संस्थामा तोकिएका औषधीहरूको निःशुल्क उपलब्धतालाई गुणस्तरीयतासहितको सुनिश्चितता गरिनेछ। बालिका बचत कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गर्दै निरन्तरता दिइनेछ। “रक्तदान

जीवन दान“ भन्ने नाराका साथ गाउँपालिकाद्वारा विभिन्न अवसरहरूमा रक्तदान शिविर सञ्चालन गरिनेछा

४. विशेषज्ञसहितको निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर वडा तहसम्म सञ्चालन गरी जटिल एवं कडा रोगको उपचारमा सहजता ल्याइनेछा महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि पूर्व तयारीसहित आवश्यक स्रोत र साधनको व्यवस्था मिलाइनेछा प्राकृतिक चिकित्साको उचित विकास र प्रयोगको व्यवस्था मिलाइनेछा
५. स्वास्थ्य संस्थाहरूको सृदृढीकरणका लागि सूचकसहितको कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछा गाउँपालिका भित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको आवश्यक भवन निर्माण र मर्मत सम्भारको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछा
६. ज्येष्ठ नागरिक, वालवालिका र गर्भवती महिलाहरूको नियमित स्वास्थ्य परीक्षणको प्रभावकारी व्यवस्था मिलाइनेछा गर्भवती महिलालाई निःशुल्क प्रयोगशाला सेवा उपलब्ध गराइनेछा श्वृःभैक्ष्यमूल्यका अभियान पुरा गर्न लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछा
७. दीर्घ रोगीहरूका लागि गाउँपालिका साथै नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराइने औषधी उपचार सेवाको सहजीकरण एवं समन्वयलाई थप सुदृढ तुल्याइनेछा स्वास्थ्य संस्थाबाट निस्कने फोहर व्यवस्थापनलाई प्रभाकारी बनाइनेछा स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारी, निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्रबीच समन्वय, सहकार्य र साझेदारीलाई थप व्यवस्थित एवं प्रभावकारी बनाइनेछा
८. महिला स्वास्थ्य स्वर्यसेविकाहरूलाई मासिक रूपमा गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने प्रोत्साहन रकमको निरन्तरता गरिनेछा अति विपन्न नागरिकहरूका लागि स्वास्थ्य उपचार सहायता खर्चलाई थप व्यवस्थित गरी प्रभाकारी रूपमा वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछा साथै विपन्न नागरिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछा
९. “गाउँपालिकाको इच्छा; गरिखाने शिक्षा” स्वर्णिम योजना अन्तर्गत सीपमूलक र व्यवहारिक शिक्षा सहित सुविधा सम्पन्न भौतिक कक्षा व्यवस्थापन, जीवन उपयोगी शिक्षा, मेरो विद्यालय म बनाउँछु, विद्यालयको सुन्दरता र हराभरामा विद्यार्थीहरूको सक्रिय सहभागिता, विद्यालय तहमा स्काउट, रेडक्रस लगाएतका स्वामसेवक समुहहरूको गठन र क्षमता विकास, शिक्षकमा समयसापेक्ष शैक्षणिक क्रियाकलापको विकास, शिक्षा क्षेत्रमा भएका नवीनतम् प्रयोगहरूको उपयोग गर्दै विद्यालयमा विद्यार्थीको भर्नादरमा वृद्धि र कक्षा छोड्ने दरको न्यूनीकरण गरिनेछा साथै टोल टोलमा अभिभावक शिक्षा अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछा
१०. “शारीरिक एवं मानसिक स्वास्थ्यका लागि खेलकुद“ भन्ने नाराका साथ गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरी खेलकुद क्षेत्रको विकास गरिनेछा
११. अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाको पूर्ण कार्यान्वयनका लागि सामाजिक जागरणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछा सर्वशान्ती माविलाई गाउँपालिकाको नमुना विद्यालयको रूपमा विकास गरिनेछ।
१२. विद्यालयको पूर्वाधार विकासका लागि जीर्ण विद्यालय पुनःनिर्माण र कक्षाकोठा सुधार कार्यक्रम

सञ्चालन गरिने छा होके शुक्रबार विद्यालयहरूले अनिवार्य रूपमा ECA कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने र रमाईलो शुक्रबार (FUN FRIDAY) लाई अभियानको रूपमा लगिनेछा

१३. गाउँ शिक्षा योजनाको कार्यान्वयनद्वारा शैक्षिक गुणस्तरको सुधारमा जोड दिइने छा शैक्षिक पात्रोको पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गरी गाउँपालिका भित्रको शैक्षिक गतिविधिलाई अनुमानयोग्य बनाइनेछा
१४. गाउँपालिका स्रोत करार शिक्षक र स्वयंसेवक शिक्षक व्यवस्थापनको कार्यलाई निरन्तरता दिँदै अभ बढी प्रभावकारी तुल्याइनेछा
१५. विद्यालयलाई संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व पूर्ण रूपमा पालना गराउन कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गरिनेछा
१६. स्थानीय उत्पादनको प्रबद्धधन, विद्यार्थीको पोषण सुधार र विद्यार्थीलाई स्थानीय आवश्यकता अनुसारको सीप विकास गर्न “एक विद्यालय एक करेसाबारी; एक विद्यालय एक पूर्वाधार” सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछा
१७. जीवन उपयोगी स्थानीय पाठ्यसामग्री निर्माण गरी पाठ्यसामग्रीको सहज उपलब्धताको सुनिश्चितता गरिनेछा
१८. शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार ल्याउन गाउँपालिकाले प्रधानाध्यापक र विद्यालयका प्रधानाध्यापकले अन्य विषयगत शिक्षकसँग कार्य सम्पादन करार गर्ने र उपलब्धी सार्वजनिकीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने विद्यालयलाई नमुना विद्यालयका रूपमा विकास गरिनेछा
१९. विद्यालयको नेतृत्वलाई प्रभावकारी बनाउन निर्मित प्रधानाध्यापक होइन; सक्षम, अब्बल र अधिकार सम्पन्न प्रधानाध्यापक नियुक्त गरी कुशलतापूर्वक कार्यसम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछा “जहाँ विद्यार्थी त्यहाँ शिक्षक” भन्ने अवधारणा अनुरूप शिक्षक दरबन्दीको मिलान गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछा
२०. करार/राहत शिक्षक छनोट तथा पदपूर्ति व्यवस्थालाई सहज, सरल र व्यवस्थित बनाउन शिक्षक छनोट सम्बन्धी कार्यविधिलाई आवश्यक संशोधनसहित प्रभाकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछा
२१. शिक्षक सरुवाको कारणबाट शैक्षिक गुणस्तरमा परेको/पर्ने प्रभावको समुचित विश्लेषण पश्चात मात्र सरुवा सहमति दिने अभ्यासलाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछा
२२. गाउँपालिकाको पूर्व अनुमति बेरार कुनै पनि किसिमको चन्दा, उपहार, सहयोग प्राप्त गर्ने विद्यालय प्रशासनलाई प्रचलित कानून बमोजिम छानविनको दायरामा ल्याइनेछा मूल्य नखुलेको सहयोग लिन पूर्ण रूपले बन्देज गरिनेछा
२३. सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक, कर्मचारी एवं जनप्रतिनिधिहरूले आफ्ना बालबालिकालाई सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गराउन प्रेरित गरिनेछा
२४. “लक्षित वर्ग आत्मनिर्भरता” कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरिदै लगिनेछा
२५. ज्येष्ठ नागरिक एवं फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूका लागि सहायता सामग्री उपलब्धता गराइनेछा ज्येष्ठ नागरिकको सामाजिक सम्मान अभिवृद्धिका लागि असल सन्तति सम्मान कार्यक्रम

सञ्चालनमा ल्याइनेछा

२६. परम्परागत पेशा व्यवसायको आधुनिकीकरण, व्यावसायीकरण र बजारीकरणमा टेवा पुच्याइने कार्य गरिनेछा
२७. विभिन्न बाल क्लबमार्फत नैतिक व्यवहारिक र जीवन उपयोगी शिक्षा प्रबद्धकनमा जोड दिइनेछा
२८. गर्भवती महिलाहरूको पोषण स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन विपन्न महिला पोषण सुधार कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित तुल्याइनेछा
२९. बालबिवाह, लैंगिक हिंसा, लागू पदार्थ दुर्व्यसन जस्ता कुसंस्कारको अन्त्यका लागि नेपाल प्रहरी लगाएत अन्य सरोकारवाला गैर सरकारी र निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछा
३०. समाजमा पछाडी परेको वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग, समुदाय लगायतलाई प्याकेजमा सहयोग उपलब्ध गराइनेछा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा राष्ट्रिय परिचय पत्र अनिवार्य गरिनेछा सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई थप व्यवस्थित र सरल बनाउनको लागि EFT प्रणाली अवलम्बन गरिनुका साथै व्यक्तिगत घटना दर्ता र समाजिक सुरक्षा भत्तालाई सहज र सरल बनाउन लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछा
३१. टोल विकास संस्थालाई आर्थिक/ सामाजिक विकासको प्रस्थान विन्दुका रूपमा लिँदै साना पूर्वाधार निर्माण, सामाजिक जागरण, सरसफाई, विपद् व्यवस्थापन जस्ता कार्यमा परिचालन गरिनेछा
३२. गाउँपालिकालाई बालमैत्री, लैंगिकमैत्री, अपाङ्गमैत्री र जेष्ठ नागरिकमैत्री बनाउन विशेष अभियान सञ्चालन गरिनेछा बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा कार्यका लागि आवश्यक तयारी गरिनेछा अभिभावक विहिन बालबालिकाहरूको संरक्षणको लागि छुटै बाल कोषको स्थापना गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछा
३३. लक्षित समूहको सशक्तीकरण र मूलप्रवाहीकरणका लागि मागमा आधारित कार्यक्रम/ योजनामार्फत अपेक्षित उपलब्धी हासिल गरिनेछा साथै गाउँपालिका भित्र रहेका विभिन्न समूहहरूको गठन, पुर्नाग्रिठन, क्षमता विकास सँग-सँगै आयआर्जनसँग जोडिनेछा
३४. कार्यालय भित्र रहेका विभिन्न शाखाहरूसँगको समन्वयमा उद्यम विकास र लघु उद्योगहरूको स्थापना र सञ्चालन मार्फत आय आर्जनमा जोड दिइनेछा
३५. राजमार्ग क्षेत्रमा रहेका होटल तथा रेष्टुरेण्टहरूले प्रदान गर्ने सेवामा गुणस्तरीयता कायम गर्न र यस क्षेत्रको साखलाई अझ माथि उठाउन सरोकारवाला पक्षहरूसँगको सहकार्य र समन्वयमा आवश्यक कार्यहरू सञ्चालन गरिनेछा
३६. रोजगार मेलाद्वारा कामको खोजीमा रहेका युवाहरूलाई यस गाउँपालिकाभित्र सञ्चालन भइरहेका वा सञ्चालन हुने कम्पनीहरूमार्फत कामको अवसर जुटाइदिन पहल गर्ने, नयाँ अवसरहरूको खोजी गर्ने तथा स्थानीयस्तरमा नै आवश्यक सीप पहिचान गर्न सक्ने वातावरणको सृजना गरी बाध्यताबस वैदेशिक रोजगारीमा जानुपर्ने अवस्थालाई न्यूनीकरण गरिनेछा
३७. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवाहरूलाई समाजमा पुनः एकीकरण गर्दै वैदेशिक रोजगारीबाट

प्राप्त विप्रेषणको उचित उपयोगको व्यवस्था मिलाइनेछ।

३८. वैदेशिक रोजगारीका कारण सिर्जित सामाजिक समस्याहरुको यथोचित समाधानका लागि मनोसामाजिक परामर्शको व्यवस्थालाई निरन्तरता प्रदान गर्दै विप्रेषणको सही उपयोगका लागि वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिने छ। वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कनुभएका नागरिकहरुमा रहेको ज्ञान, सीप, क्षमता, दक्षता, अनुभव र पूँजीको समुचित परिचालनमा जोड दिइनेछ।

३९. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरिने विकास योजनालाई स्थानीय रोजगारी सिर्जनासँग अन्तर आवद्धित तुल्याइनेछ। गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित योजनाहरुको गुणस्तर वृद्धि गर्नको लागि योजनामा परिचालित हुने सिकर्मी डकर्मी आदिको क्षमता अभिवृद्धिको लागि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।

४०. स्थानीय माग एवं आवश्यकतामा आधारित सीपमूलक तालिमको व्यवस्थापन मिलाइनेछ। बैड्क तथा वित्तीय संस्थाहरुको सहयोग र साखेदारीमा सहुलियत स्टार्ट अप व्यवसाय कर्जामा सहजीकरण गरिनेछ।

४१. स्थानीय रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्न “अध्यक्षसँग युवा तथा खेलकुँद र “उपाध्यक्षसँग महिला तथा सीप विकास” कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

४२. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट दिगो निर्माणको सुनिश्चितताका लागि आवश्यक निर्माण सामाग्री उपलब्ध गराइनेछ।

४३. रोजगारदाता मार्फत श्रमिकको दुर्घटना बीमा गरिदिने गरी आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ। रोजगारदाता र श्रमिक बीच सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गराउन विशेष पहल गरिनेछ। गाउँपालिका भित्र रहेका श्रमिकहरुलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध हुनको लागि पहल गरिनेछ।

आर्थिक विकास नीति

१. “कृषकको उन्नती गाउँपालिकाको समुन्नती” अभियानलाई प्राथमिकता प्राप्त योजनाको रूपमा अगाडी बढाउन कृषि बाली र पशुपंक्षीमा देखा पर्ने संक्रामक रोग नियन्त्रणको लागि गाउँपालिकास्तरीय Quick Response Team (QRT) गठन तथा परिचालनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ। कृषिजन्य बाली र पशुपंक्षीमा देखा पर्ने रोग नियन्त्रणको लागि तोकिए बमोजिमका औषधीहरु निःशुल्क एवं गुणस्तरीय रूपमा कृषकहरुलाई प्रभावकारी रूपमा उपलब्ध गराइनेछ।

२. कृषकको सानो सानो उत्पादनलाई सिधै बजारसँग पहुँच स्थापना गर्नको लागि कृषि एम्बुलेन्सको सञ्चालनलाई थप व्यवस्थित एवं प्रभावकारी र जनताको अपनत्व सृजना हुने गरी सञ्चालन गरिनेछ।

३. “उत्पादन साथमा अनुदान हातमा” भन्ने अवधारणालाई अभियानको रूपमा अगाडि बढाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ। नव

प्रवर्तनमा आधारित कृषि तथा पशु उत्पादनलाई अभिवृद्धि गर्ने प्रोत्साहन तथा अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ। कृषि प्रसारमा विशेष ध्यान दिइनेछ।

४. कृषि तथा पशुपालन व्यवसायलाई जोखिम रहित तुल्याउन बाली एवं पशु बीमा गर्ने किसानलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाइनेछ। कृषि तथा पशुधनको बीमा कार्यमा गाउँपालिकाले लागत साफेदारी गर्नेछ।
५. कृषि बालीमा फैलिने सझक्रामक रोग नियन्त्रणका लागि मिनि ल्याब एवं औषधोपचार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। रैथाने बालीहरूको बिउ संरक्षण, उपयोग तथा प्रचारको लागि सामुदायिक बिउ बैड्को स्थापनामा जोड दिइनेछ। कोसेली घरको सञ्चालनमार्फत रैथाने बालीको विकास र विस्तारलाई जोड दिइनेछ।
६. पशुपालक किसानका लागि तोकिएका पशुजन्य औषधीहरू निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराई औषधीहरूको नियमित आपूर्तिको सुनिश्चितता गराइनेछ। पशुपंक्षीमा देखिने रोगहरूको जोखिम न्यूनीकरण गर्नको लागि पशु स्वास्थ्य शिवर सञ्चालन गरिनेछ।
७. बाख्रापालन, बझुरपालन, कुखुरापालन, नश्ल सुधार कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। मागमा आधारित साना कृषक लक्षित पशुपंक्षी प्रबर्द्धन कार्य अगाडी बढाइनेछ। लागत साफेदारीमा बिक्री केन्द्रहरूको स्थापनामा जोड दिइनेछ। पशुपालक किसानहरूको क्षमता विकास र सशक्तीकरण गरिनेछ।
८. सिज्चाइको अभाव कम गर्ने प्लाष्टिक पोखरी र थोपा सिज्चाइ कार्यक्रमको सुरुवात गरिनेछ। सामूहिक खेती प्रणालीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। रैथाने बालीबाट तयार गरिने खानेकुराका परिकार हरूको प्रयोग गर्नमा प्रोत्साहन गरिनेछ।
९. सहकारी संस्थाहरूको अनुगमन, नियमन, पारदर्शिताको व्यवस्थापनको लागि सहकारी शिक्षा प्रदान गरिनेछ। गाउँपालिका भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको समग्र पक्षको अध्ययन सहित प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा थप आवश्यक व्यवस्था गर्न गाउँपालिकास्तरीय सहकारी अनुगमन समितिलाई तोकिएको समयमा नै कार्यसम्पादन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ। सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली COPOMIS लाई अनिवार्य गरिनेछ।
१०. बाँझो एवं सरकारी जगामा सम्भाव्यताका आधारमा सामूहिक खेती एवं नवप्रवर्तनीय व्यवसाय गर्ने कृषक समूहलाई विशेष सहयोग प्याकेज उपलब्ध गराइनेछ। प्राकृतिक रूपमा उत्पादन हुने फलफूल, तरकारी र कन्दमुलहरूको व्यावसायीकरण तथा बजारीकरणमा जोड दिइनेछ।
११. स्थानीय उत्पादनमा आधारित साना तथा घरेलु उत्पादन/प्रशोधन उद्योग सञ्चालन गर्ने उद्यमीहरूलाई विशेष प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाइनेछ। यस कार्यका लागि गाउँपालिकाको लागत साफेदारी समेतको व्यवस्था मिलाइनेछ।
१२. उपरदाड गढी, सिराईचुली र इच्छाकामना मन्दिर लगाएतका पर्यटकीय क्षेत्रहरूको उचित एवं व्यवस्थित विकास र विस्तारको लागि “इच्छाकामना त्रिभुज परियोजना” सञ्चालन गरिनेछ।

- जस अन्तर्गत उपरदाड गढी क्षेत्रमा ऐतिहासिक र पुरातात्त्विक महत्व भल्किने गरी गढी दरबारको निर्माण गरी पुरातात्त्विक तथा ऐतिहासिक सङ्ग्रहालयको रूपमा विकास गरिनेछा सिराईचुली क्षेत्रमा प्राकृतिक सौन्दर्य र पदमार्गको विकास र विस्तारलाई जोड दिइनेछा इच्छाकामना मन्दिर क्षेत्रमा धार्मिक सम्पदाहरूको विकास र विस्तारमा जोड दिइनेछा मन्दिर क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रचारको लागि गुरुयोजना तयार गरी सोही बमोजिमका संरचना एवं पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछा
१३. लामो भरना, बालगौरी पाथीभरा मन्दिर, मुलीन महादेवस्थान, हातीबाङ्ग, कुरिनघाट शिवालय जस्ता धार्मिक, ऐतिहासिक, पुरातात्त्विक एवं पर्यटकीय स्थलहरूको भौतिक संरचना निर्माणमा थप लगानी गरी पर्यटन प्रबद्धनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछा
१४. पर्यटनसँग जोडिएका होटल व्यवसाय, यातायात व्यवसाय, होमस्टे, कला संस्कृति प्रबद्धन एवं स्थानीय रैथाने बालीको संरक्षणका लागि एकीकृत कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछा
१५. पर्यटकीय स्थलहरूमा कोसेली घर सञ्चालनमा ल्याई स्थानीय उत्पादनको प्रबद्धन र बजारीकरणमा योगदान पुऱ्याइनेछा उत्पादनका हिसाबले विशिष्ट पर्हिचान बनाउन एक वडा एक उत्पादनको कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१६. “एक परिवार एक व्यवसाय” को अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक सीपमूलक एवं आय आर्जन तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा एक गाउँ एक उत्पादनको अवधारणालाई आत्मसात् गरिनेछा
१७. स्थानीय भाषा, कला, संस्कृति, साहित्य र परम्पराको संरक्षण गर्दै आर्थिक विकासको आधारका रूपमा विकसित गरिनेछा
१८. फिस्लड तरकारी सङ्कलन केन्द्रलाई कृषक हित अनुकूल हुने गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछा उप-सङ्कलन केन्द्र विस्तारमा जोड दिइनेछा
१९. सार्वजनिक जग्गा संरक्षणमा विशेष जोड दिइनेछा
२०. सार्वजनिक निजी साखेदारी लगायत अन्य सङ्घ/संस्थाहरूका लगानीका क्षेत्रहरु पर्हिचान गरी “विकासमा सहकार्य र साखेदारी“ को अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ र लगानीयोग्य वातावरणको सृजना गरिनेछा
२१. होटल तथा रेष्टुरेन्ट व्यवसायको स्तरीकरण गर्ने कार्यको शुरुवात गरिने छास्तरीकरण गरिएका होटल व्यवसायको सूची गाउँपालिकाको वेभसाइट तथा डिजिटल माध्यमबाट प्रचार-प्रसारको व्यवस्था गरिनेछा
२२. साँस्कृतिक परम्परा, चाडपर्व र भोज भतेरमा गरिने फजुल खर्च नियन्त्रण गरी उत्पादनशील क्षेत्रमा लगाउन विशेष पहल गरिनेछा यस्ता कार्यहरूमा रैथाने बालीबाट तयार गरिएका खाना, सर्वत, मोही जस्ता पेय पदार्थको प्रयोगमा प्रोत्साहन गरिनेछ रैथाने खाना र पेय पदार्थको प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्न खाना मोहत्सवको आयोजना गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास नीति

१. अधुरा पूर्वाधार निर्माणको सम्पन्नतामा विशेष जोड दिँदै निर्माण सम्पन्न भएका संरचनाबाट गुणस्तरीय सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गरिनेछ।
२. साभेदारीमा पूर्वाधार निर्माण गर्ने एवं स्थानीय लागत सहभागिता बढी जुट्ने योजना कार्यान्वयनमा विशेष प्राथमिकता दिइनेछ। गाउँपालिकाको आवधिक योजनालाई अद्यावधिक गरी दीर्घकालिन आवधिक र वार्षिक रूपमा प्राथमिकता प्राप्त योजनाहरु कार्यान्वयन गरिनेछ।
३. पूर्वाधारहरुको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि आवश्यक पर्ने मेसिनरी औजार र जनशक्ति सहित प्रयोगशाला निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
४. पूर्वाधार निर्माण गर्दा स्थानीय स्रोत, साधन र सीपको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। उपभोक्ता समितिको दर्तालाई अनिवार्य गरी निर्मित पूर्वाधारको संरक्षण र मर्मत सम्भारका लागि जिम्मेवार तुल्याइनेछ। उक्त कार्यको लागि मर्मत सम्भार कोष परिचालन गरिनेछ।
५. गाउँपालिका भित्रका प्रमुख सडकहरुको नियमित सञ्चालनका लागि बिलभ ध्यचपभच को व्यवस्था मिलाइनेछ। बजार क्षेत्र भएर जाने पृथ्वी राजमार्गको दायाँ बायाँ मुग्लिङ्ग कुरिनटार लगायत क्षेत्रको सडक र गाउँपालिका कार्यालय परिसरमा सौन्दर्यकरणको कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। गरिनेछ। गाउँपालिकाको पहिचानको लागि राजमार्गको रिंग खोला र मौवा खोला क्षेत्रमा स्वागतद्वार निर्माण गरिनेछ।
६. खानेपानी, सञ्चाइ जस्ता जीवनयापनसँग प्रत्यक्ष जोडिएका पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ।
७. “मुहान देखि मुख सम्म स्वच्छ खानेपानी” भन्ने नाराका साथ सुरक्षित खानेपानीको विस्तारका लागि गाउँपालिका र अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी सञ्च/संस्थासँगको साभेदारीमा विशेष जोड दिइनेछ। एक घर एक धारा नीतिको कार्यान्वयनमा तीव्रता ल्याइनेछ।^४
८. वडा कार्यालय जोड्ने सडकलाई प्राथमिकताका साथ बाह्रै महिना सञ्चालनमा ल्याइनेछ। सडक पूर्वाधार निर्माण गर्दा द्याष्ठ-भ्लनष्लभभच्छ्लन लाई कार्यान्वयनमा लैजान जोड दिइनेछ। एक वडा एक गौरवको योजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
९. वडाका सामरिक महत्वका सडकहरुलाई स्तरोन्तरी गर्न विशेष प्राथमिकता दिइनेछ। २ नं. वडाको वडा सम्पर्क कार्यालयलाई व्यवस्थित गरी सेवा प्रवाहमा सहजता कायम गरिनेछ।
१०. पूर्वाधार निर्माण र सञ्चालनमा सञ्चीय सरकार, प्रदेश सरकार, विकास साभेदार गैर सरकारी सञ्च संस्थाहरुसँग समन्वय, सहकार्य र साभेदारी गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
११. उपभोक्ता समितिलाई विशेष प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाइने छ। निर्माण व्यवसायीबाट सम्पादन हुने कार्यलाई तोकिएको समयमा काम सम्पन्न गर्ने आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण प्रबन्ध मिलाइनेछ। म्याद थप गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ।
१२. “मेरो पूर्वाधार, मेरो पौरख, मेरो गौरव” को अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
१३. भवन नक्सा पासलाई अनिवार्य गरिनेछ। पुराना घरहरु जे जस्तो अवस्थामा छन् सोही अवस्थामा

अभिलेखीकरण कार्यविधि अनुरूप अभिलेखीकरणको कार्य अगाडि बढाइनेछा तोकिएको समयावधि भित्र अभिलेखीकरण गर्ने प्रोत्साहित गरिनेछा

१४. घर नक्सा तयार गर्ने परामर्श दाताहरुको अधिकतम सेवा शुल्क निर्धारण गरी सूचीकृत गरिनेछा कुरिनटार Town Planning DPR तयार गरी योजना कार्यान्वयनमा विशेष जोड दिइनेछा

१५. “मेरो गाउँ उज्यालो ठाउँ” को अबधारणा अनुरूप ग्रामीण र दुर्गम क्षेत्रमा भरपर्दो विद्युत सेवा उपलब्ध गराइनेछा मुख्य बजार क्षेत्रमा सडक बत्ती, मास लाइटको व्यवस्था गरिनेछा

१६. भूमिको उत्पादन सम्भाव्यताका आधारमा सिञ्चाइ सुविधाका लागि पूर्वाधार विस्तारमा जोड दिइनेछा

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन नीति

१. फोहरमैला व्यवस्थापनलाई आयमूलक र नतिजामूलक बनाइनेछा फोहरमैला व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्र र स्थानीय सङ्घ/संस्थासँगको साझेदारीमा जोड दिइनेछा कुरिनटारमा फोहरबाट मोहर सृजना गर्ने अवधारणा अनुरूप शुरुवात गरिएको फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछा साथै अस्पतालजन्य फोहर व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिइनेछा

२. गाउँ-गाउँमा पुनःभरण पोखरी निर्माण सँगै पानीका स्रोतहरुको संरक्षणको लागि कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछा

३. वातावरणमैत्री पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछा पूर्वाधार निर्माण गर्दा कम्तीमा ५% रकम वातावरण संरक्षणमा खर्च गर्नु पर्ने प्रावधानलाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछा

४. परम्परागत पानीका स्रोतहरुको संरक्षण गर्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछा वन जङ्गलको संरक्षणको लागि विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरुसँगको समन्वयमा सचेतनामूलकसहित अन्य आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछा

५. जैविक विविधताको संरक्षणमा विशेष ध्यान दिइनेछा

६. घरको सरसफाई एवं सौन्दर्यता अभिवृद्धि गर्ने सबै घर परिवारको अनिवार्य दायित्व हुनेछा उत्कृष्ट सरसफाई र सौन्दर्यता अभिवृद्धिमा योगदान पुऱ्याउने परिवारलाई विशेष प्रोत्साहन प्रदान गरिनेछा गाउँपालिकाको सुन्दरता र वातावरणीय स्वच्छताको लागि फोहरमैला व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाइनेछा फोहरलाई स्रोतमै वर्गीकरण गर्ने र प्राङ्गारिक मल बनाउने जस्ता नवीनतम् प्रविधिलाई आत्मसात् गरिनेछा

७. प्राकृतिक र मानवीय क्रियाकलापबाट सृजना हुने विभिन्न विपद्धरुको सामना गर्न सक्ने गरी स्रोत र साधनको व्यवस्था गरिनेछा विपद्धजन्य घटना र क्षतिको न्यूनीकरण गर्न विपद्मा परेकाहरुको उद्धार, राहत र पुनःस्थापनाको लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत अन्य सरोकारवाला निकायहरुको समन्वय र सहकार्यमा कार्य सञ्चालन गरिनेछा विपद् व्यवस्थापनको लागि रहेको प्रकोप व्यवस्थापन कोषलाई थप प्रभावकारी रूपमा परिचालन गरिनेछ साथै उद्धार र राहत कार्यमा स्वयंसेवकहरुलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछा

- c. स्थानीय स्तरका विपद् जोखिम समितिहरु मार्फत् विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि आपतकालिन उदार र पुनःस्थापनाको लागि तालिम सञ्चालनसहित आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्था गरिनेछा सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास नीति
१. गाउँपालिकाले स्वीकृत गरी लागू गर्ने विभिन्न विषयगत कानूनहरु निर्माण र समयसापेक्ष परिमार्जनसहित कार्यान्वयनलाई जोड दिइनेछा
  २. गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय र मातहतका कार्यालयहरुबाट हुने सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा तटस्थता, प्रभावकारिता, पारदर्शिता, जवाफदेहिता र सक्षमता अभिवृद्धि गर्न सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगलाई परिष्कृत गर्दै विद्युतीय शासनको अवधारणालाई कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछा सेवाग्राहीलाई सहज रूपमा सेवा प्रदान गर्न नागरिक सहायता कक्षको स्थापना गर्ने र गुनासो सुनुवाईको उचित प्रबन्ध मिलाइनेछा
  ३. “पालिकाले देख्छ; गलत कार्यलाई छेकछ” योजना भित्र मातहतका कार्यालयहरुमा विद्युतीय हाजिरी प्रणालीको जडान र विस्तार गरी गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयबाट अनुगमन र नियमन गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछा सेवा सुविधा भुक्तानीका लागि विद्युतीय हाजिरीलाई प्रमुख आधारको रूपमा स्थापित गरिनेछा कार्यसम्पादनमा सहजता ल्याउनको लागि सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिइनेछा गाउँपालिका भित्र रहेका महत्वपूर्ण स्थानहरुमा सिसिटीभीको जडान गरी निगरानी बढाइनेछा
  ४. जनप्रतिनिधिहरूलाई पालिका भित्र रहेको श्रम शक्ति परिचालनकर्ताको रूपमा क्षमता विकास गरिँदै लागिनेछा जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरुको क्षमता विकास योजना तयार गरी क्रमशः लागू गरिँदै लागिनेछा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुका लागि स्वदेशी तथा विदेशी क्षेत्रगत सेवाकालिन पुनर्तज्जगी तालिम, अध्ययन अवलोकन भ्रमण तथा मनोसामाजिक परामर्श र कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरी संस्थागत कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार ल्याइनेछा
  ५. कार्यसम्पादन करार गर्ने पद्धतिलाई जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारी दुबै पक्षमा अनिवार्य गरी थप व्यवस्थित गरिनेछा गाउँ सभा र गाउँ कार्यपालिका अन्तर्गत रहने विभिन्न विषयगत समितिहरुको कार्यसम्पादनमा प्रभावकारीताको लागि आवश्यक कानूनहरुको निर्माण गर्ने र समितिका सदस्यहरुको क्षमता विकासका लागि क्षमता विकासका कार्यहरु सञ्चालन गरिनेछा विषयगत समितिका बैठकहरूलाई थप व्यवस्थित र नियमित गरिनेछा
  ६. सार्वजनिक सेवा प्रवाह मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछा स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च बनाउँदै स्थानीय जनताको सेवामा समर्पित भई कार्यसम्पादन गर्ने र समग्र सेवा प्रवाहमा सुशासन कायम गर्नको लागि कर्मचारीहरुको समय सापेक्ष क्षमता विकास कार्यक्रम र कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणालीको शुरुवात गरी सक्षम र उच्च मनोबलयुक्त कर्मचारी प्रशासनको विकास गरिनेछा
  ७. जनप्रतिनिधि, शिक्षक, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका

पदाधिकारी, उत्कृष्ट कृषक, समाजसेवी लगायत कर्मचारीलाई कार्यसम्पादनको आधारमा पुरस्कृत गरिनेछा तोकिएको समयमा गुणस्तरसहित काम सम्पन्न नगर्ने निर्माण व्यवसायीलाई कानून बमोजिम कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गरिनेछा समय अगावै गुणस्तरीय कार्यसम्पन्न गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछा

- c. सबै प्रकारका कर तथा गैरकरको सङ्कलनलाई अनिवार्य गरिनेछा कर तथा गैरकर भुक्तानी नगर्ने घर परिवारलाई गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा सुविधा रोकका गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछा
- ९. स्थानीय पत्रकारहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि खोज पत्रकारिता तालिम सञ्चालन गरिनेछा गाउँपालिका र सञ्चारकर्मी बीचको सम्बन्धलाई बलियो बनाउन आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछा यसका लागि गाउँपालिकाले आयोजना गर्ने नियमित सार्वजानिक सुनुवाई, नियमित रेडियो कार्यक्रम र गुनासो सुनुवाई कार्यक्रमहरु सञ्चारकर्मीहरुसँगको सहकार्य र सहयोगमा अगाडि बढाइनेछा
- १०. सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदनका आधारमा गाउँपालिकाको सङ्गठन संरचना एवं कर्मचारी दरबन्दी पुनरवलोकन गरिनेछा अपाङ्गमैत्री भौतिक संरचनाको निर्माण, बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणालाई कार्यान्वयन गरिनेछा करार र दैनिक ज्यालादारीमा कर्मचारी भर्नालाई न्यूनीकरण गरिनेछा
- ११. दैनिक प्रशासनिक तथा आर्थिक क्रियाकलापहरुलाई सेवाग्राहीमैत्री पारदर्शी छिटो छरितो र मितव्यी बनाउन बडा तह बाट नै योजना सम्भौता र रकम भुक्तानीको लागि फाइल सङ्कलन पश्चात बडा सचिव मार्फत गाउँकार्यपालिका कार्यालयको समन्वयमा भुक्तानी हुने कार्यलाई थप व्यवस्थित र विस्तार गरिनेछा पालिकास्तरमा हुने सेवा प्रवाहलाई सेवाग्राहीको घरदैलोमा पुऱ्याउनको लागि एकीकृत धुम्ती सेवा मार्फत सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्थाको थालनी गरिनेछा
- १२. करको दर घटाउँदै र करको दायरा विस्तार गरिदै लागिनेछाआ.व. २०८१/०८२ देखि वहाल विटौरी कर, सम्पत्ति कर, विज्ञापन कर, कवाडी कर जस्ता स्थानीय आय वृद्धिमा योगदान पुऱ्याउने कर लागू गरिनेछा करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछा उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछा
- १३. न्यायिक समितिको सुदृढीकरणमा विषेश जोड दिँदै “न्याय चौतारीको” अवधारणा अनुरूप स्थानीय स्तरमा हुने न्याय सम्पादनलाई सक्षम बनाउने रणनीति अवलम्बन गरिनेछा
- १४. बजार र आयोजना अनुगमनलाई नियमित र चुस्त बनाइनेछा अनुगमनका ऋममा पाइएका कमी कमजोरीहरुलाई घटाउने र हटाउने नीति अवलम्बन गरिनेछा
- १५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको राजमार्ग क्षेत्र, धार्मिक र पर्यटकीय स्थल, ऐतिहासिक स्थल लगायतका क्षेत्रहरुमा नगर प्रहरी सहित कर्मचारीको नियमित गस्तिको व्यवस्था मिलाई उक्त क्षेत्रको सरसफाईमा सुधार गर्न र गैर कानूनी गतिविधि हटाउन जोड दिइनेछा

अन्त्यमा, यस गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्षका विकास निर्माण, स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि पशु लगायतका क्षेत्रमा लगनशील भई काम गर्ने कर्मचारी एवं सम्पूर्ण जनसमुदायहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु। आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा सहयोग पुर्याउन विभिन्न माध्यमबाट रचनात्मक सुझाव एवं सहयोग गर्नुहुने राजनीतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, स्थानीय समाजसेवी, बुद्धिजीवी, सञ्चारकर्मी, कर्मचारी लगायत इच्छाकामना गाउँपालिकाका सम्पूर्ण जनसमुदाय प्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु। यो नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा यहाँहरु सबैको सक्रिय सहयोगको अपेक्षा गर्दछु।

धन्यवाद।

दान बहादुर गुरुङ
अध्यक्ष
इच्छाकामना गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

इच्छाकामना गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ८

भाग १ संख्या: १

मिति: २०८१/०३/१०

इच्छाकामना गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०८१

इच्छाकामना गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन
गर्न बनेको ऐन २०८१

ईच्छाकामना गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
कुरिनटार, चितवन, बागमति प्रदेश

प्रस्तावना: इच्छाकामना गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधान २०७२ धारा २२८ को उपधारा २ बमोजिम इच्छाकामना गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

- १. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन २०८१” रहेको छ ।
यो ऐन २०८१ साल श्रावण १ गतेदेखि इच्छाकामना गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
- २. सम्पति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि-१ बमोजिम सम्पति कर, घरजग्गा कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ३. भूमि कर, मालपोत:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि-२ बमोजिम भूमि कर मालपोत लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ४. घर वहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, घारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि-३ बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असुल गरिनेछ ।
- ५. व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूचि-४ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ६. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारो वार गरेवापत अनुसूचि-५ बमोजिमको कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ७. सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि-६ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहिं बमोजिम हुनेछ ।
- ८. विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि-७ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहिं बमोजिम हुनेछ ।
- ९. मनोरञ्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि-८ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहिं बमोजिम हुनेछ ।
- १०. बहाल बिटौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि-९ मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार, मेलामहोत्सव वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ११. पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ शुल्क सुविधा उपलब्ध गराए

वापत अनुसूचि-१० बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

- १२. ट्रेकिङ्ज, कायाकिङ्ज, क्यानोइंज़, बन्जी जम्पिङ्ज, जिपलायर र च्याटींज़ शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ज, कायाकिङ्ज, क्यानोइंज़, बन्जी जम्पिङ्ज, जिपलायर र च्यापटींज़ सेवा वा व्यवसाय सञ्चालन गरेबापत अनुसूचि-११ बमोजिमको शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।
- १३. सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि-१२ मा उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।
- १४. पर्यटन शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुवाट अनुसूची-१३ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।
- १५. कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन।
- १६. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ।
- १७. करको असुली तथा दण्ड जरिबाना:** यस गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको कर तथा गैर कर सोही आर्थिक वर्ष भित्र वुभाईसक्नु पर्नेछ। उक्त समय भित्र कर नबुझाएमा लाग्ने दण्ड जरिबाना कर तथा गैरकर लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा बनेको ऐन, २०८१ बमोजिम लाग्नेछ।
- १८. यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन।**
तर, कर उठाउन प्रोत्साहनको लागि कुनै निश्चित समयावधी तोकेर निश्चित प्रतिशत जरिबाना छुट दिन गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गर्न वाधा पर्ने छैन।

अनुसूची-१

सम्पत्ति कर

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र तोकिएको दरमा सम्पत्ति कर लगाउने छ । जसलाई देहाय बमोजिमको दररेट कायम गरिएको छ:

सम्पत्तिको मूल्यांकन	करको दर (रु)
एक रुपैयाँ देखि तीन लाख रुपैयाँ सम्म	२०
तिन लाख एक रुपैयाँ देखि दश लाख रुपैयाँ सम्म	१००
दश लाख एक रुपैयाँ देखि विस लाख रुपैयाँ सम्म	२५०
विस लाख एक रुपैयाँ देखि पचास लाख रुपैयाँ सम्म	६००
पचास लाख एक रुपैयाँ देखि एक करोड रुपैयाँ सम्म	२,०००
एक करोड एक रुपैयाँ देखि एक करोड पचास लाख रुपैयाँ सम्म	३,०००
एक करोड पचास लाख एक रुपैयाँ देखि दुई करोड रुपैयाँ सम्म	४,०००
दुई करोड एक रुपैयाँ देखि दुई करोड पचास लाख रुपैयाँ सम्म	६,०००
दुई करोड पचास लाख एक रुपैयाँ देखि तीन करोड रुपैयाँ सम्म	८,०००
तीन करोड एक रुपैयाँ देखि तीन करोड पचास लाख रुपैयाँ सम्म	११,०००
तीन करोड पचास लाख एक रुपैयाँ देखि चार करोड रुपैयाँ सम्म	१५,०००
चार करोड एक रुपैयाँ देखि चार करोड पचास लाख रुपैयाँ सम्म	१८,०००
चार करोड पचास लाख एक रुपैयाँ देखि पाँच करोड रुपैयाँ सम्म	२२,०००
पाँच करोड एक रुपैयाँ देखि दश करोड रुपैयाँ सम्म	प्रति लाख रु १०० का दरले थप
दश करोड एक रुपैयाँ र सो भन्दा माथि	प्रति लाख रु २०० का दरले थप

अनुसूचि-२

भूमिकर (मालपोत)

जग्गाको किसिम	करको दर (रु)
कृषि क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	१०
आवासीय क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	२०
व्यवसायिक क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	३०
औद्योगिक क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	३०
खानी तथा खनिज क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	५०
वन क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	२०
नदी, खोला, ताल, सिमसार क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	१०
सार्वजनिक उपभोगको क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	२०
सांस्कृतिक तथा पुरातात्त्विक महत्वको क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	-
अन्य क्षेत्रमा पर्ने जग्गा प्रति कट्ठा	२०

अनुसूचि-३

बहाल कर

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र देहाय अनुसार बहाल कर लाग्नेछः

प्रयोजन	करको दर (रु)
कृषि प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने घर/जग्गामा	५ प्रतिशत
व्यक्तिगत प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने घर /जग्गामा	५ प्रतिशत
कृषि बाहेक अन्य (संघसंस्था/आवासीय/व्यवसायिक) प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने घर/जग्गा बहाल कर	१० प्रतिशत

1. घर/जग्गा भाडामा लिई व्यवसाय सञ्चालन गरेकोमा व्यवसाय दर्ता/नविकरण सँगसँगै बहालकर लिइनेछ ।
2. सरकारी कार्यालय वा संघसंस्थाहरूले घर बहाल भुक्तानी गर्दा घर भाडा भुक्तानी गरेकै अबस्थामा घरबहाल कर कटाई गाउँपालिकामा पठाउनु पर्नेछ ।
3. घर तथा जग्गा भाडामा लिई व्यवसाय दर्ता वा नविकरण गर्दा घर/जग्गा धनीसँगको घर/जग्गा सम्झौता पत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।

अनुसूची-४
व्यवसाय कर

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र वार्षिक रूपमा व्यवसाय कर लगाउने छ । व्यवसायीले आफ्नो व्यवसाय गाउँपालिकामा दर्ता गरी हरेक आर्थिक वर्षमा व्यवसाय कर तिरी व्यवसाय नविकरण गर्नुपर्नेछ । व्यवसायको प्रकृतिका आधारमा देहाय बमोजिमको दररेट कायम गरिएको छ ।

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	वार्षिक कर		
		क बर्ग	ख बर्ग	ग बर्ग
१.	दूला व्यवसाय तर्फ	५ करोड भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	३ करोड देखि ५ करोड सम्म पूँजी लगानी भएका	३ करोड भन्दा कमपूँजी लगानी भएका
१.१	रिसोर्ट होटल	१,००,०००	७०,०००	५०,०००
१.२	उद्योग	५ करोड भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	३ करोड देखि ५ करोड सम्म पूँजी लगानी भएका	३ करोड भन्दा कमपूँजी लगानी भएका
१.२.१	ग्राहान्स उद्योग	१,००,०००	८०,०००	६०,०००
१.२.२	बियर फ्याक्ट्रि	२,००,०००	१,५०,०००	१,००,०००
१.२.३	मिनरल वाटर उद्योग	१०,०००	८,०००	६,०००
१.२.४	क्रसर उद्योग	३,००,०००	२,००,०००	१,५०,०००
१.२.५	क्रसर उद्योग अस्थायी (मासिक)	४०,०००	३०,०००	२५,०००
१.२.६	ग्रिल आल्मुनियम स्टील लगायत उद्योग	२०,०००	१०,०००	५,०००
१.२.७	फर्निचर उद्योग	२०,०००	१०,०००	५,०००
१.२.८	कंक्रीट उद्योग (रिड्ब्लक,टायल,पोल आदि)	१५,०००	८,०००	५,०००
१.२.९	खाद्यान्न (चिप्स,बेकरी,दालमोठ लगायत)	१५,०००	८,०००	५,०००
१.२.१०	टायर रिसोलिङ उद्योग	१५,०००	१०,०००	५,०००
१.२.११	कापी तथा छापाखाना उद्योग	१५,०००	१०,०००	५,०००
१.२.१२	क्रेटरकार्टुन उद्योग	१५,०००	१०,०००	५,०००
१.२.१३	बोरा उद्योग	१५,०००	१०,०००	५,०००
१.२.१४	प्लाष्टिक उद्योग	५०,०००	३०,०००	२०,०००
१.२.१५	पुराना कपडाबाट कपास तयार गर्ने उद्योग	४०,०००	२०,०००	१०,०००
१.२.१६	मिल (कुटानी, पिसानी, पेलानी आदि)	३,०००	२,५००	२,०००
१.२.१७	केवलकार व्यवसाय	५,००,०००	४,००,०००	३,००,०००
१.२.१८	बालुवा प्लान्ट	३०,०००	२५,०००	२०,०००
१.२.१९	वेसिन प्लान्ट (अस्थायी मासिक)	२०,०००	१८,०००	१५,०००
	अन्य उद्योग	२५,०००	२०,०००	१०,०००

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	वार्षिक कर		
		क बर्ग	ख बर्ग	ग बर्ग
२	मझौला तथा साना व्यवसाय तर्फ	क बर्ग	ख बर्ग	ग बर्ग
२.१	होटल, लज, रेस्टरन्ट, मिठाइ पसल, चिया खाजा पसल, क्याफे, पार्टी प्यालेस, दोहोरी सँझ आदि	५० लाख भन्दा बढी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.१.१	सामान्य चिया पसल	-	२,०००	५००
२.१.२	लज सहितको होटल	२,५००	२,०००	१,५००
२.१.३	रेस्टरन्ट	२,०००	१,५००	१,०००
२.१.४	मिष्टान्न भण्डार	२,०००	१,५००	१,०००
२.१.५	दोहोरी सँझ	१०,०००	७,०००	५,०००
२.१.६	साधारण खाजा पसल	२,०००	१,५००	१,०००
२.१.७	क्याफे हाउस	२,०००	१,५००	१,०००
२.१.८	पार्टीप्यालेस	१५,०००	१२,०००	१०,०००
२.१.९	कटेज (होटल)	६,०००	५,०००	४,०००
२.२	टेन्ट हाउस तथा क्याटरिङ	५ करोड भन्दा बढी लगानी भएका	३ करोड देखि ५ करोड सम्म पूँजी लगानी भएका	३ करोड भन्दा कमपूँजी लगानी भएका
२.२.१	टेन्ट हाउस र क्याटरिङ दुवै भएको	५,०००	४,५००	४,०००
२.२.२	टेन्ट हाउस मात्र	४,०००	३,५००	३,०००
२.३	सुनचाँदी पसलहरु	३ करोड भन्दा बढी लगानी भएको	५० लाख देखि ३ करोड सम्म पूँजी लगानी भएको	५०लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएको
२.३.१	सुनचाँदी खरिद बिक्री तथा गहना विक्रेताका सोरूम भएका	६,०००	५,५००	५,०००
२.३.२	सुन, चाँदी खरिद बिक्री तथा गहना पसल	५,०००	४,०००	३,०००
२.४	मोटर, मोटरसाइकल तथा पार्ट्स बिक्री तथा मर्मत	३ करोड भन्दा बढी लगानी भएको	५० लाख देखि ३ करोड सम्म पूँजी लगानी भएको	५०लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएको
२.४.१	साईकल तथा रिक्सा बिक्री मर्मत	२,५००	२,०००	१,५००
२.४.२	चार पाड्ग्रे वर्कसप अटोमेकानिकल इन्जिनियरिङ तथा पार्ट्स	६,०००	५,५००	५,०००
२.४.३	दुई पाड्ग्रे वर्कसप अटोमेकानिकल इन्जिनियरिङ तथा पार्ट्स	४,०००	३,५००	३,०००
२.४.४	मोटरसाइकल, इलेक्ट्रीक अटो तथा पेट्रोलबाट चल्ने अटो आदिको सोरूम	१०,०००	७,०००	५,०००
२.४.५	जिपकार/ट्रयाक्टर/भ्यान सोरूम	५०,०००	३५,०००	२५,०००
२.४.६	टायर मर्मत गर्ने, हावा हाल्ने सिट	२,५००	२,०००	१,५००

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	वार्षिक कर		
		क वर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग
	मर्मत गर्ने अन्य			
२.४.७	मोटरसाईकल रि-कण्डसन	६,०००	५,५००	५,०००
२.५	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक सामान विक्री तथा मर्मत	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.५.१	मोबाईल, कम्प्युटर, टिभी, फ्रिज लगायत इलेक्ट्रोनिक सामग्री विक्री तथा मर्मत	१०,०००	६,०००	३,०००
२.५.२	रेडियो, घडी, टेलिफोन, क्यालकुलेटर विक्री तथा मर्मत	२,५००	२,०००	१,५००
२.५.३	इलेक्ट्रिक सामानहरूको विक्री तथा मर्मत	३,०००	२,५००	२,०००
२.५.४	फोटो, भिडियो ग्राफिक्स तथा प्रिण्टिङ	२,५००	२,०००	१,५००
२.६	स्वास्थ्य सेवासँग सम्बन्धित	३ करोड भन्दा बढी पूँजी लगानी भएको	५० लाख देखि ३ करोड सम्म पूँजी लगानी भएको	५०लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएको
२.६.१	अस्पताल तथा नर्सिङ होम (डाक्टर र वोर्ड राखि उपचार गर्ने)	७,०००	६,०००	५,०००
२.६.२	पोलीक्लिनिक (ल्याब सहित)	६,०००	५,५००	५,०००
२.६.३	डेण्टल क्लिनिक	४,०००	३,५००	३,०००
२.६.४	औषधी/फार्मेसी पसल	३,०००	२,५००	२,०००
२.६.५	चस्मा पसल	२,०००	१,५००	१,०००
२.६.६	अन्य स्वास्थ्य सेवा	२,०००	१,५००	१,०००
२.७	कपडा, फेन्सी, कस्मेटिक, गिफ्ट, भाँडा, जुताचप्पल पसल	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.७.१	जुता तथा चप्पल खुदा विक्री	३,०००	२,५००	२,०००
२.७.२	गिफ्ट तथा कस्मेटिक पसल	२,५००	२,०००	१,५००
२.७.३	कपडा तथा फेन्सी पसल	३,०००	२,५००	२,०००
२.७.४	भाँडा पसल	२,५००	२,०००	१,५००
२.८	खाद्य पदार्थ सम्बन्धि पसल तथा व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.८.१	किराना पसल	३,०००	२,५००	२,०००
२.८.२	कोल्ड स्टोर्स, प्रोभिजनल स्टोर्स	३,०००	२,०००	१,०००
२.८.३	माछा, मासु पसल	३,०००	२,०००	१,०००
२.८.४	तरकारी, फलफुल, साग सब्जी तथा पुल्प व्यवसाय	२,०००	१,५००	१,०००
२.८.५	अण्डा र दाना तथा पशु आहार	३,०००	२,०००	१,०००

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	वार्षिक कर		
		कबर्ग	खबर्ग	गबर्ग
२.६.१	अस्पताल तथा नर्सिंडहोम (डाक्टरर बेड राखि उपचार गर्ने)	९,०००	८,५००	८,०००
२.६.२	पोलीकिलनिक (ल्याब सहित)	६,०००	५,५००	५,०००
२.६.३	डेण्टल किलनिक	४,०००	३,५००	३,०००
२.६.४	औषधी/फार्मेसी पसल	३,०००	२,५००	२,०००
२.६.५	चस्मा पसल	२,०००	१,५००	१,०००
२.६.६	अन्य स्वास्थ्य सेवा	२,०००	१,५००	१,०००
२.७	कपडा, फेन्सी, कस्मेटिक, गिफ्ट, भाँडा, जुत्ता चप्पल पसल	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाखदेखि ५० लाखसम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.७.१	जुत्ता तथा चप्पल खुद्रा विक्री	३,०००	२,५००	२,०००
२.७.२	गिफ्ट तथा कस्मेटिक पसल	२,५००	२,०००	१,५००
२.७.३	कपडा तथा फेन्सी पसल	३,०००	२,५००	२,०००
२.७.४	भाँडा पसल	३,०००	२,५००	२,०००
२.८	खाद्य पदार्थ सम्बन्धि पसल तथा व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाखसम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.८.१	किराना पसल	३,०००	२,५००	२,०००
२.८.२	कोल्डस्टोर्स, प्रोभिजनल स्टोर्स	३,०००	२,५००	२,०००
२.८.३	माछा, मासुपसल	५,०००	४,५००	४,०००
२.८.४	तरकारी, फलफुल, सागसब्जी तथा पुष्प व्यवसाय	३,०००	२,०००	१,०००
२.८.५	अण्डार दाना तथा पशु आहार व्यवसाय	४,०००	३,०००	१,५००
२.८.६	कृषि उपज व्यापार (धान, मकै, गहुँ तथा अन्य खाद्यान्न आदि)	३,०००	२,०००	१,०००
२.८.७	आलु, प्याज, लसुन व्यापार	६,०००	३,०००	१,०००
२.८.८	दुर्घटडेरी	१,५००	१,०००	५००

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	वार्षिक कर		
		क बर्ग	ख बर्ग	ग बर्ग
	व्यवसाय			
२.८.६	कृषि उपज व्यापार (धान, मकै, गहुँ तथा अन्य खाद्यान्न आदि)	३,०००	२,०००	१,०००
२.८.७	आलू, प्याज, लसुन व्यापार	६,०००	३,०००	१,०००
२.८.८	दुग्ध डेरी	१,५००	१,०००	५००
२.९	निर्माण सामाग्री विक्री मर्तत लगानी व्यवसाय	३ करोड भन्दा बढी पूँजी लगानी भएको	५० लाख देखि ३ करोड सम्म पूँजी लगानी भएको	५०लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएको
२.९.१	हार्डवेयर पसल (सिमेन्ट, छड आदि)	२०,०००	१५,०००	१०,०००
२.९.२	मार्वल, टायल, सेनेटरीका सामानहरूको विक्री	६,०००	५,५००	५,०००
२.९.३	गिट्री, बालुवा, हुड्गा सप्लायर्स/ ईट्रा/डिपो सप्लायर्स	२०,०००	१५,०००	१०,०००
२.९.४	प्लाई, सिसा, कार्पेट, पर्दा आदि विक्री गर्ने	३,०००	२,५००	२,०००
२.१०	कृषि तथा भेटेरिनरीसँग सम्बन्धित व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.१०.१	कृषि तथा पशु फर्म	१,५००	१,०००	५,००
२.१०.२	कृषि मल विउ आदि	३,०००	२,०००	१,०००
२.१०.३	बाँस खरिद विक्री डिपो	२,०००	१,५००	१,०००
२.१०.४	भेटेरिनरी औपधी पसल	५,०००	४,०००	२,०००
२.११	मदिरा तथा सूर्तजिन्य पदार्थसँग सम्बन्धित व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.११.१	मदिरा होलसेल	७,०००	६,०००	५,०००
२.११.२	मदिरा खुद्रा विक्री	५,०००	४,०००	३,०००
२.११.३	सूर्तजिन्य पदार्थ (चुरोट, खैनी, गुद्धा, पान आदि) विक्री	२,०००	१,५००	१,०००
२.१२	घरेतु सिपमुलक सामाग्री उत्पादन तथा विक्रि वितरण सम्बन्धित व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.१२.१	टेलरीइंग व्यवसाय	३,०००	२,५००	२,०००
२.१२.२	आर्ट व्यवसाय	२,०००	१,५००	१,०००
२.१२.३	डोको, नाम्लो, भकारी, प्लाष्टिक तथा बेतबासका सामानहरू विक्री	२,०००	१,५००	१,०००
२.१२.४	माटोको भाँडा बनाउने बेच्ने	२,०००	१,५००	१,०००
२.१३	इन्थन विक्रि वितरणसँग सम्बन्धित	३ करोड भन्दा	५० लाख देखि ३	५०लाख भन्दा

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	वार्षिक कर		
		क बर्ग	ख बर्ग	ग बर्ग
	व्यवसाय	बढी पूँजी लगानी भएको	करोड सम्म पूँजी लगानी भएको	कम पूँजी लगानी भएको
२.१३.१	डिजेल, पेट्रोल दुवै विक्री गर्ने	१५,०००	१२,०००	८,०००
२.१३.२	डिजेल मात्र विक्री गर्ने	७,०००	६,५००	६,०००
२.१३.३	पेट्रोल मात्र विक्री गर्ने	७,०००	६,५००	६,०००
२.१३.४	मट्टिएल विक्री गर्ने	२,०००	१,५००	१,०००
२.१३.५	ग्याँस सिलिण्डर विक्रेता	३,०००	२,५००	२,०००
२.१४	व्यक्तिगत सेवा सम्बन्धित व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.१४.१	सैलुन	२,५००	२,०००	१,५००
२.१४.२	ब्यूटि पार्लर	२,०००	१,५००	१,०००
२.१४.३	ड्राई किलनर्स तथा धुलाई सफाई	३,०००	२,५००	२,०००
२.१४.४	लेखा परीक्षक व्यवसाय	४,०००	३,५००	३,०००
२.१५	सञ्चार तथा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.१५.१	अनलाईन खबर मिडिया	२,०००	१,५००	१,०००
२.१५.२	केबुल प्रसारण/ISP प्रदायक	१०,०००	८,०००	६,०००
२.१५.३	कुरियर सेवा	४,०००	३,५००	३,०००
२.१५.४	साइवर, नेट फोन सेवा (कम्प्युनिकेशन सेवा)	२,०००	१,५००	१,०००
२.१५.५	एफ.एम. रेडियो	३,०००	२,५००	२,०००
२.१६	विविध सिपमुलक तालिम सञ्चालन गर्ने व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.१६.१	कम्प्युटर, ड्राईभिङ्ग तथा भाषा इन्स्टच्युट	१५,०००	१०,०००	५,०००
२.१६.२	अन्य इन्स्टच्युट एवं ट्युसन सेन्टर	५,०००	३,०००	२,०००
२.१७	अन्य विविध सेवा तथा व्यवसाय	३ करोड भन्दा बढी पूँजी लगानी भएको	५० लाख देखि ३ करोड सम्म पूँजी लगानी भएको	५०लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएको
२.१७.१	डिलर व्यवसाय	२०,०००	१५,०००	१०,०००
२.१७.२	ईन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी/व्यक्तिगत फर्म दर्ता (घर नक्शा कार्यका लागि)	१०,०००	८,०००	७,०००
२.१७.३	डिपार्टमेन्टल स्टोर	१०,०००	९,०००	८,०००
२.१७.४	हाउजिङ इमेल/प्लटिङ	१५,०००	१२,०००	१०,०००
२.१७.५	टुर्स एण्ड ट्राभल्स	४,०००	३,५००	३,०००

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	वार्षिक कर			
		क बर्ग	ख बर्ग	ग बर्ग	घ बर्ग
२.१८	अन्य साना तथा मझौला विविध सेवा तथा व्यवसाय	५० लाख भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	५ लाख देखि ५० लाख सम्म पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका	५ लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
२.१८.१	गाडी धुने	५,०००	४,०००	३,०००	
२.१८.२	पानीपुरी चटपटे बरफ आइसक्रिम	२,०००	१,५००	१,०००	
२.१८.३	गाडि चार्ज स्टेशन	६,०००	५,५००	५,०००	
२.१८.४	कवाडी व्यवसाय	२,५००	२,०००	१,५००	
२.१८.५	जल स्रोत खानेपानी मुहान दर्ता	१,५००	१,०००	५००	
२.१८.६	पार्किङ व्यवसाय	३,०००	२,५००	२,०००	
२.१८.७	बाद्यवाद्यन बस्तुहरू विक्री	२,०००	१,५००	१,०००	
२.१८.८	धातुका भाँडा, मूर्ति र काठ सामाग्री बनाउने व्यवसाय	२,०००	१,५००	१,०००	
२.१८.९	होमस्टे	१,५००	१,०००	५००	
२.१८.१०	जिप लाईन	१०,०००	७,०००	५,०००	

क्र.सं	व्यवसायको किसिम	वार्षिक कर			
		क बर्ग	ख बर्ग	ग बर्ग	घ बर्ग
२.१९	बैंक तथा वित्तिय सेवासँग सम्बन्धित व्यवसाय				
२.१९.१	बैंक, विकास बैंक/फाईनान्स र लघुवित्त संस्थाको शाखा कार्यालय	२५,०००	२०,०००	१०,०००	८,०००
२.१९.२	विमा कम्पनी	७,०००	६,५००	६,०००	-
२.१९.३	विमा एजेन्टी	३,०००	२,५००	२,०००	-
२.१९.४	रेमिटेन्स सेवा	५,०००	४,५००	४,०००	-
२.१९.५	सहकारी	१,५००	१,०००	५,००	-

शिक्षा तथा खेलकुद सेवासँग सम्बन्धित व्यवसाय				
२.२०	शिक्षा तथा खेलकुद सेवा	उच्च शिक्षा	माध्यमिक तह	आधारभूत तह
२.२०.१	मन्तेश्वरी शिक्षा	५,०००	४,५००	४,०००
२.२०.२	आधारभूत तह (१-५)	७,०००	६,०००	५,०००
२.२०.३	आधारभूत तह (६-८)	८,०००	७,०००	५,०००
२.२०.४	मा.वि. तह १२ सम्म	१२,०००	१०,०००	८,०००
२.२०.५	कलेज तह	१५,०००	१२,०००	१०,०००

२.२०.६	पुस्तक, स्टेशनरी तथा खेलकुदका सामानहरू विक्रि पसल	३,०००	२,५००	२,०००
२.२०.७	जिम हाउस एवं फिटनेस सेन्टर/ग्रोकर	३,०००	२,५००	२,०००

नीजि स्वास्थ्य संस्था स्थापना अनुमति तथा नबिकरणका लागि दस्तुर रकम

क्र.स	संस्थाको किसिम	शुल्क निर्धारण इकाई	स्थापनाको लागि दस्तुर रकम रु.	बार्षिक नवीकरण दस्तुर रकम रु.
१	अस्पताल १५ शैया	शैया संख्या	प्रति शैया रु.४०००/-	प्रति शैया रु.५००/-
२	रेडियोइमेजिंग डायग्नोसिस सेन्टर	सेवाको प्रकार	प्रति सेवा रु.४०००/-	प्रति सेवा रु.५००/-
३	स्वास्थ्य क्लिनिक/पोलिक्लिनिक	सेवाको प्रकार	प्रति सेवा रु.४०००/-	प्रति सेवा रु.५००/-
४	आयुर्बेद अस्पताल /बैकल्पिक चिकित्सा	शैया संख्या	प्रति शैया रु.२०००/-	प्रति शैया रु.५००/-
५	आयुर्बेद क्लिनिक /बैकल्पिक क्लिनिक	सेवाको प्रकार	प्रति सेवा रु.४०००/-	प्रति सेवा रु.५००/-
६	दन्त क्लिनिक	सेवाको प्रकार	प्रति सेवा रु.४०००/-	प्रति सेवा रु.५००/-
७	फार्मेसी/औषधि पसल/मेडिकल		रु.१२०००/-	रु.२५००/-
८	डी समुहका प्रयोगशाला		रु.१२०००/-	रु.२५००/-
९	इ समुहका प्रयोगशाला		रु.१००००/-	रु.२०००/-

विदेशी व्यक्तिद्वारा सन्चालित व्यवसायको हकमा व्यवसाय कर अनुसुचि- ४ मा उल्लिखित भए बमोजिम नै हुने तर दर्ता प्रकृयामा व्यवसाय बन्द गरेपछि फर्ता पाउने गरी देहाय बमोजिमको धरौटी राख्नुपर्नेछ ।

सि.नं.	कुल पुँजी रकम	धरौटी रकम
१.	५ लाख रुपैया भन्दा कम	रु.५,०००/-
२.	५ लाख रुपैया भन्दा बढी	रु.१०,०००/-

गाउँपालिका भित्रका सार्वजानिक निकायहरूको लेखापरीक्षण गर्ने कार्यको लागि लेखापरीक्षण सूचिकृत गर्ने हकमा प्रति लेखापरीक्षक रु.१०००/- लाग्नेछ ।

(नोट: एकभन्दा बढी व्यवसाय सञ्चालन गरेकोमा प्रत्येकको छुट्टा छुट्टै व्यवसाय कर जोडी कर लिइने छ ।)

अनुसुचि-५
जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु (प्रतिबन्धित बाहेक) कर

जडिबुटीका किसिम	करका दर
सबै किसिमका जडिबुटि	प्रति के.जी १ रुपैयाँ
कवाडी प्रति ट्रक	३,०००/-
मदिरा सिसि	प्रति थान २० पैसा
कागज जन्य पदार्थ	प्रति के.जी. ५० पैसा
छाला, हड्डी, सिङ, खुर (कानुनले प्रतिवन्ध गरेको बाहेक)	प्रति के.जी. १० रुपैया ५० पैसा
फलाम वा फलामजन्य पदार्थ तामा, पित्तल, आल्मोनिय, स्टिल आदि	प्रति के.जी. १ रुपैयाँ
चुरा / फुटेको सिसा	प्रति के.जि. ५० पैसा

अनुसुचि ६

सवारी साधन कर

सवारी साधनको किसिम	करका दरहरु	
	दर्ता	नविकरण
अटो रिक्सा, ई रिक्सा	१,०००	५००
अन्य सबै किसिमका सवारी	प्रदेश कानुनले तोके बमोजिम एम्बुलेन्स दर/रेट	
एम्बुलेन्स पक्की सडकमा	प्रति किलोमिटर रु ७०	
एम्बुलेन्स पक्की सडक बाहेक	प्रति किलोमिटर रु ९०	

अनुसुचि ७
विज्ञापन कर

विवरण	करका दरहरु (रु)
व्यापारिक र व्यावसायिक प्रयोजनको फ्लेक्स वोर्ड प्रति वर्ग फुट	५०
डि. पि. एस. वोर्डहरूलाई प्रति वर्ग फुट	५०
प्रचार प्रसार पर्चा पम्प्लेट प्रति पाना	२
व्यापारिक होडिङ वोर्ड प्रति वर्ग फिट	१५०
कपडाको तुल व्यानर फ्लेक्स फ्रेम नगरेको प्रति थान	१००
व्यापारिक वा व्यावसायिक प्रयोजनको लागि घर तथा पर्खालहरूमा लेखिएको प्रचार प्रसारमा प्रति वर्ग फुट	३
व्यापारिक वस्तु सेवा तथा उत्पादनको स्टल राखी प्रचार प्रसार गर्ने कार्य प्रति दिन	१००
डिजिटल होडिङ वोर्ड प्रति वर्ग फिट	३००
लाईट वोर्ड प्रति वर्ग फिट	४००
LED वोर्ड प्रति गर्ग फिट	५००

डिजिटल डिस्प्ले प्रति वर्ग फुट	१५०
भित्ति लेखन, स्टर पेन्टिङ प्रति वर्ग फुट	२०
घुम्ती प्रचार प्रसार (खाद्यान्न औषधि उपभोग्य वस्तु र कृषि उपज बाहेक) प्रति दिन	३००

अनुसूचि ८
मनोरञ्जन कर

मनोरञ्जन कर	प्रदेश कानूनमा उल्लेख गरिएको मा सोही बमोजिम मात्र
-------------	---

अनुसूचि ९
बहाल बिटौरी कर

विवरण	करका दरहरू (प्रति वर्ग मिटर)
पटके व्यवसाय मासिक	३००
गाउँपालिकाले निर्माण गरेको संरचना हाइवे क्षेत्रमा व्यवसाय गर्ने मासिक	५००
गाउँपालिकाले निर्माण गरेको संरचना हाइवे बाट ५०० मि. भित्रका क्षेत्र मासिक	१५०
अन्य क्षेत्रमा	१००

अनुसूचि-१०
पार्किङ शुल्क

पार्किङ शुल्क	प्रति घण्टा (रु)	प्रति दिन (रु)
बस, ट्रक, लरी हेवि गाडी	५०	५००
माईक्रो कार, जिप, भ्यान	२०	२००
अटो मोटरसाइकल	१०	१००

अनुसूचि ११
ट्रेकिङ, कायाकिङ, प्याराग्लाइडिङ कर

विवरण	दर (₹)
ट्रेकिङ, कायानिङ, क्यानोनिङ, र्याफिटिङ, प्याराग्लाइडिङ, जिप फ्लायर, बज्जी जम्पिङः	१,०००

अनुसूचि १२
सेवा शुल्क तथा दस्तुर

सेवाको विवरण	शुल्क दस्तुर रु
विभिन्न प्रकारका सिफारिस	
नागरिकता सिफारिस	२००
नागरिकता प्रतिलिपी सिफारिस	१००
विद्युत जडान सिफारिस	
क. घरायसी/कृषि प्रयोजन	१००
ख. व्यवसायिक प्रयोजन	२५०
व्यवसायिक प्रयोजनका लागि काठ निकासी सिफारिस	५००
घरायसी प्रयोजनका लागि काठ निकासी सिफारिस	२००
अंग्रेजी सिफारिस	५००
कित्ताकाट सिफारिस	५००
जग्गा वर्गीकरण सिफारिस	५००
उद्योग बन्द गर्ने तथा बन्द उद्योग खोल्ने सिफारिस	५००
मुख्य राजमार्गले छोएको घर बाटो सिफारिस	५००
मुख्य राजमार्गले नद्धोएको घर बाटो सिफारिस	३००
उद्योग ठाँउसारी गर्ने सिफारिस	५००
व्यवसायिक घर कोठा खोल्न रोहवरमा बस्ने दस्तुर	२००
आवासिय घर कोठा खोल्न रोहवरमा बस्ने दस्तुर	१५०
हक्कभोग तथा जोतभोग र छुट दर्ता सिफारिस	१००
साना घरेलु उद्योगमा आगलागी सिफारिस	३००
मझौला उद्योगमा आगलागी सिफारिस	१,०००
ठुला उद्योगमा आगलागी सिफारिस	२,०००
सर्वसाधारणको घर टहरा आगलागी सफारीस	निःशुल्क
संघसंस्थाको वैंक खाता खोल्दा सिफारिस	३००
घर कायम सिफारिस वा निर्माणाधिन रहेको सिफारिस	१००
वैदेशिक रोजगारीमा मृत्यु हुनेको सिफारिस	निशुल्क
नम्वरी जग्गाको रुख काट्ने सिफारिस (कानुनले प्रतिवन्ध गरेको बाहेक)	२००
सहुलियत काठको सिफारिस	१,०००
विद्युत टान्सफरर्मर जडान सिफारिस	४,०००
खानेपानीको धारा जडान सिफारिस	१००
संस्था/ व्यवसाय दर्ता	१,०००

घर मुल्याङ्कन सिफारिस	१,०००
रु. १० लाख सम्म	३,०००
रु.१० लाख १ देखि १ करोड सम्म	७,०००
रु.१ करोड १ देखि माथि	
शुल्क / दस्तुर	
व्यवसाय दर्ता शुल्क	२००
नाता प्रमाणित अंग्रेजी/नेपाली	५००/२५० (दुई जना सम्म) र प्रति थप व्यक्ति रु ५०
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट प्रमाणित गर्नुपर्ने कागजात प्रति पत्र	१,०००
सर्जिमन मुचुल्का	१००
न्यायीक समिति निवेदन (अपाइंग, अशक्त, सिमान्तकृतलाई)	१००/ (निशुल्क)
व्यवसाय नामसारी दस्तुर	२००
चार किल्ला प्रमाणीत मुख्य राजमार्गले छोएको	५००
चार किल्ला प्रमाणीत मुख्य राजमार्गले नद्दोएको	३००
आमा समूह/महिला समूह/टोल विकास संस्था/उपभोक्ता समिति	५००
सुचि दर्ता	१००
पञ्चिकरण (३५ दिन स्याद नाथेको हकमा)	
क) जन्मदर्ता	२००
ख) मृत्यु दर्ता	२००
ग) विवाह दर्ता	२००
घ) बसाई सराई	२००
ङ) सम्बन्ध विच्छेद	२००
च) पञ्चिकरण प्रतिलिपि	५००
अपुताली सिफारिस दस्तुर	१,०००
पक्की घर प्रमाणित	३००
कम्बी घर प्रमाणित	१००
बसोवास प्रमाणित	१५०
नक्सापास किताब दस्तुर	२००
घरपाताल प्रमाणित	२००
व्यवसाय प्रमाणपत्र प्रतिलिपि दस्तुर	५०
कर तिरेको रसिदको प्रतिलिपि	२०
निवेदन दस्तुर	१०
जन्मस्मिति प्रमाणित गर्ने	१००
विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित	२००
बसाईसराई प्रमाणित	२००
मृत्यु प्रमाणित	२००
व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित	२००
हकवाला वा हकदार प्रमाणित	१००

कागज मञ्जुरीनामा प्रमाणीत	५००
घरबाटो प्रमाणित	२००
जन्म मिति प्रमाणीत	१००
योजना खाता बुक	१००
उपभोक्ता दर्ता शुल्क	५००
सेवा शुल्क	
गा.पा. जेसिबी भाडा प्रति घण्टा इन्धन बाहेकृसेवा शुल्क	१२००
घ वर्गको ठेक्का इजाजत पत्र जारी शुल्क	२५,०००
घ वर्गको ठेक्का इजाजत नविकरण शुल्क	१५,०००
सडक मर्मत सम्भार तथा बातावरण संरक्षण शुल्क/प्रति टन	१५
हल भाडा पालिका कार्यालय (शुल्क /प्रति दिनको)	३०००
हल भाडा पालिका कार्यालय (शुल्क /प्रति दिनको)	१०००
फोहोरमैला व्यवस्थापन सेवा शुल्क	प्रति महिना
क) ठूला होटल (लज सहित)	२००
ख) साना होटल	१००
ग) चटपटे	३००
घ) आवासिय घर	१००
ङ) तरकारी पसल (ठूलो)	३००
च) तरकारी पसल (सानो)	२००
छ) बैंक सहकारी इन्सुरेन्स कम्पनी	३००
ज) कपडा तथा फेन्सी स्टोर	२५०
झ) हस्पिटल	५००
ज) मेडिकल	३००
ट) फ्रेश हाउस ठुलो	४००
ठ) फ्रेश हाउस सानो	३००
ड) गाडी ग्यारेज	४००
ढ) मोटर साइकल ग्यारेज	३००
ण) किराना होलसेल	३००
त) किराना नर्मल खुद्रा	२००
थ) लेथ	५००
द) वेल्डिङ पसल	५००
ध) सैलुन पार्लर	३००
न) हार्डवेयर	३००
प) फर्निचर	३००
फ) हाइवे भित्र घरको	५०
ब) टायर पसल	२००
भ) ठेला पसल	४००
म) सिसा पसल	६००
य) सुन चादीको पसल	२५०
र) पुस्तक पसल	२००
ल) रिसोर्ट	२,०००

व) केवल कार	२,०००
श) वियर फ्याक्ट्री	२,०००
ष) ग्यास फ्याक्ट्री	२,०००
स) अन्य व्यवसायको स्तर हेरेर शुल्क तय गर्ने	
ह) निजि स्कूल तथा बोर्डिङ स्कूल	५००
क्ष) फलफुल तरकारी होलसेल पसल	५००
त्र) फलफुल तरकारी खुद्रा पसल	३००
ज) इच्छाकामना मन्दिर क्षेत्र वरपर सरसफाई शुल्क (मन्दिर बाहेक) प्रति व्यक्ति प्रत्येक पटक	२०
अमिन सेवा शुल्क	
प्रथम एक कित्ताको लागि प्रति कित्ता	१,५००
थप कित्ताको लागि प्रति कित्ता	७००
पानी परिक्षण शुल्क प्रतिपटक	५००
म्याद, भाखा रकम उल्लेख हुने लिखतको रहोवर रुपैयाँ एक देखि पाँच लाख सम्म पाँच लाख एक रुपैयाँ माथीको रकममा प्रतिलाख थप	२०० २००
घर नक्शा पास शुल्क, नामसारी तथा अभिलेखिकरण शुल्क	तपशिलमा उल्लेख गरिए बमोजिम

तपशिल

क) घर नक्शा पास शुल्क

क्र.सं.	घरको बनावट	आ.व ०७९१०८०			आ.व ०८०१०८१		
		राजमार्गको दायाँ बायाँ प्रति वर्गफुट लाग्रे दस्तुर रु.मा	शाखा पिच सडकको दायाँ बायाँ तथा अन्य स्थानमा प्रति वर्गफुट लाग्रे दस्तुर रु.मा	अन्य सडकको सडकको दायाँ बायाँ प्रति वर्गफुट लाग्रे दस्तुर रु.मा	राजमार्गको दायाँ बायाँ प्रति वर्गफुट लाग्रे दस्तुर रु.मा	शाखा पिच सडकको दायाँ बायाँ तथा अन्य स्थानमा प्रति वर्गफुट लाग्रे दस्तुर रु.मा	अन्य सडकको सडकको दायाँ बायाँ तथा अन्य स्थानमा प्रति वर्गफुट लाग्रे दस्तुर रु.मा
१	औद्योगिक तथा व्यासायिक प्रयोजन तर्फ						
	क) RCC फ्रेस स्टक्चर तर्फ						
	जमिनतला	३/-	३/-	२/-	४/-	३/-	२/-
	प्रथमतला	४/-	४/-	३/-	४.५/-	४/-	३/-
	दोयोतला सो भन्दा माथि	५/-	५/-	४/-	५/-	५/-	४/-
	ख) लोडबेयरिङ्ग स्टक्चर तर्फ						
	जमिनतला	३/-	२/-	१/-	४/-	२/-	१/-

	प्रथमतला	४/-	३/-	२/-	४.५/-	३/-	२/-
	दोस्रो तला तथा सो भन्दा माथि	५/-	४/-	३/-	५/-	४/-	३/-
	ग) ईटालाई सिमेन्ट वा माटोको जोडाई गरी बनेको जस्ताको छाना भएको घर						
	जमिनतला	३/-	२/-	१/-	४/-	२/-	१/-
	प्रथमतला	४/-	३/-	२/-	४.५/-	३/-	२/-
	दोस्रो तला तथा सो भन्दा माथि	५/-	४/-	३/-	५/-	४/-	३/-
२	आवासीय प्रयोजन तर्फ						
	क) RCC फ्रेम स्ट्रक्चर तर्फ						
	जमिनतला	३/-	२/-	१/-	४/-	२/-	१/-
	प्रथमतला	४/-	३/-	२/-	४.५/-	३/-	२/-
	दोस्रो तला तथा सो भन्दा माथि	५/-	४/-	३/-	५/-	४/-	३/-
	ख) लोडबेरिङ्ग स्ट्रक्चर तर्फ						
	जमिनतला	२/-	१/-	१/-	३/-	१/-	१/-
	प्रथमतला	३/-	२/-	२/-	३.५/-	२/-	२/-
	दोस्रो तला तथा सो भन्दा माथि	४/-	३/-	२/-	४/-	३/-	२/-
	ग) ईटालाई सिमेन्ट वा माटोको जोडाई गरी बनेको जस्ताको छाना भएको घर						
	जमिनतला	२/-	१/२।-	१/-	३/-	१/२।-	१/-
	प्रथमतला	३/-	२/-	१/-	३.५/-	२/-	१/-
	दोस्रो तला तथा सो भन्दा माथि	३/-	२/५।-	२/-	४/-	२/५।-	२/-

(नोट: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४२ को नक्सा पास सम्बन्धी विशेष व्यवस्था अनुसार नक्सा पास गर्न वा स्वीकृत नक्सा हेरफेर गर्न माथि उल्लेखित दस्तुरको तेब्बर दस्तुर लाग्नेछ ।)

ख) घर नक्शा अभिलेख दस्तुर

क्र.स.	विवरण	प्रति वर्ग फिट (रु)	कैफियत
१	पक्की आर सी सी भवन	४।००	
२	पक्की गारो जस्ता पाताको छाना	३।००	
३	कम्पाउण्ड वाल	१।५०	
४	कम्बी घर जस्ता पाताको छाना	१।५०	
५	स्टील स्ट्रक्चर	३।००	
६	माटो र ढुङ्गाको घर	४।५	
७	काठको घर	२।००	
८	अन्य घरहरू	१।७५	

ग) नक्सा नामसारी गर्दा:

क्र.स.	विवरण	प्रति वर्ग फिट (₹)	कैफियत
१	रजिस्ट्रेशन पास वा बक्स पास भई आएको पक्की आर सी सी भवन	२१००	
२	रजिस्ट्रेशन पास वा बक्स पास भई आएको पक्की गारो जस्ता पाताको छाना	२१००	
३	रजिस्ट्रेशन पास वा बक्स पास भई आएको कम्पाउण्ड वाल	११००	
४	रजिस्ट्रेशन पास वा बक्स पास भई आएको कच्ची घर जस्ता पाताको छाना	११००	
५	मृत्यु पछिको नामसारी गर्दा पक्की आर सी सी भवन	११५०	
६	मृत्यु पछिको नामसारी गर्दा पक्की गारो जस्ता पाताको छाना	११००	
७	मृत्यु पछिको नामसारी गर्दा कम्पाउण्ड वाल	११००	
८	मृत्यु पछिको नामसारी गर्दा कच्ची घर जस्ता पाताको छाना	०१५०	

अनुसूचि-१३
पर्यटन शुल्क

पर्यटकीय स्थल	करको दरहरु
(क) लामो झरना र अन्य झरना	
१) विदेशी	१००
२) स्वदेशी	५०
३) स्थानीय	२०
(ख) सिराइचुली	
१) विदेशी	१००
२) स्वदेशी	५०
३) स्थानीय	२०
(ग) उपरदाङ्गगढी	
१) विदेशी	१००
२) स्वदेशी	५०
३) स्थानीय	२०
(घ) बनभोज पर्यटकीय स्थलमा	
१) १५ जनासम्म	३००
२) १६ जनादेखि ३० जनासम्म	५००
३) ३० जना भन्दा माथि	१,०००

इच्छाकामना गाउँपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ को बजेट बताव्य

यस सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

सभाका सदस्यज्यूहरु,

१. यस गरिमामय पन्थ्रौं गाउँसभामा इच्छाकामना गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु।
२. यस अवसरमा लोकतन्त्र प्राप्ति तथा सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको लागि समय-समयमा भएका राजनीतिक आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहीदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाङ्गली अर्पण गर्दछु।
३. नेपालको संविधान जारी भएपछि दोस्रो पटक सम्पन्न भएको निर्वाचनबाट जनतामा नयाँ उत्साहको सञ्चार हुनुका साथै संविधान कार्यान्वयन एवं सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र संस्थागत गर्न महत्त्वपूर्ण योगदान पुगेको छ।
४. हाल गाउँपालिकाको सर्वाङ्गिण विकासमा देखिएका समस्या एवं चुनौतीलाई यसै बजेटमार्फत सञ्च तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वय, सहकार्य र साभेदारी साथै गाउँपालिकाको सबल अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने तर्फ आगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्देशित गरिएको छ। गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको चाहनालाई सम्बोधन गर्ने तथा सीमान्तकृत तथा पछाडि परेका वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदायलाई आर्थिक लाभको पहुँचमा पुर्याउने तर्फ बजेट तथा कार्यक्रम लक्षित गरिएको छ।
५. आगामी बजेट गाउँपालिकाको समृद्धि, सुशासन र सामाजिक न्याय कायम गर्न लक्षित हुनेछ। प्रतिस्पर्धी क्षमता तथा तुलनात्मक लाभ उच्च भएका क्षेत्रको प्रवर्द्धन गर्ने, युवालाई आफै ठाँउमा आर्थिक गतिविधिमा आबद्ध हुन अभिप्रेरित गर्ने, उद्यमशीलता विकास गरी गरिबी न्यूनीकरण गर्ने, सार्वजनिक सम्पत्तिको जगेन्ना गर्ने तथा स्रोत र साधनको प्रभावकारी एवम् परिणाममुखी परिचालन गर्ने दिशामा बजेट उन्मुख रहेको छ।
६. बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, आवधिक योजना, दिगो विकास लक्ष्य, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, गाउँपालिकासँग स्थानीय बासीले राखेका अपेक्षा एवम् प्राथमिकता, नीति तथा कार्यक्रम र गाउँपालिकालाई राजनीतिक दल, सञ्च संस्था, विद्वत् वर्ग, आम नागरिक, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र, सञ्चार जगत् लगायत सबैबाट प्राप्त सुभावलाई समेत आधार बनाइएको छ।
७. आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट तर्जुमा गर्दा इच्छाकामना वासीको अपेक्षालाई सम्बोधन गर्ने र विगतमा देखिएका अप्तेराहरु हटाउँदै चुनौतिहरुको उचित व्यवस्थापनले जनतामा आशा र भरोसाको सञ्चार गर्ने जिम्मेवारी बोध गरिएको छ। राजनीतिक दल, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी प्रशासन, सञ्च संस्था, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, विकास साभेदार, सञ्चार जगत र आम नागरिकको सहयोग र ऐक्यबद्धताबाट विद्यमान चुनौती सामना गर्दै बजेटले लिएका लक्ष्य हासिल गर्न सकिने विश्वास लिइएको छ।
८. साधारण खर्चलाई न्युनिकरण गर्ने विषय चुनौति वन्दै गएको। चालू शिर्षकवाट तलब भत्ता, सेवा सुविधा लगाएत विभिन्न कार्यक्रमहरु तथा अन्य प्रशासनिक खर्चमा बजेटको प्रमुख हिस्सा विनियोजन गर्नुपर्दा पुँजीगत कार्यका लागि स्रोत व्यवस्थापनमा चाप परेको महशुस भएको छ।
९. पुँजीगत खर्चको प्रभावकारीता बढन सकेको छैन। आयोजनाको पूर्व तयारी र प्राथमिकीकरण नगरी साधन स्रोत छर्ने प्रवृत्ति रहेको र कार्यान्वयन पक्ष कमजोर रहेको छ। स्रोत साधनको समुचित

- परिचालन मार्फत सार्वजनिक खर्चलाई उपलब्धिमूलक बनाउने चूनौती हाम्रो सामु रहेको छ।
१०. चालु आर्थिक वर्षमा राजश्व सङ्कलन लक्ष्य अनुसुप्त भएता पनि संघिय सरकारबाट प्राप्त हुने समानिकरण अनुदान र राजश्व बाँडफाड बाट प्राप्त हुने रकम तोकिए बमोजिम प्राप्त नहुँदा स्थानीय सञ्चित कोषमा भार बढी हुन गएको छ। राजश्व प्रणालीमा सुधार र करको दायरा विस्तार गरी राजश्व परिचालनमा क्रमशः वृद्धि गर्नुपर्ने आवश्यकता महशुस गरिएको छ।
११. सार्वजनिक प्रशासनलाई व्यावसायिक दक्ष र नतिजामुखी बनाई स्थानीय सरकारको उद्देश्य प्राप्तिमा प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्नु चुनौतीपूर्ण रहेको छ।
१२. चालु खर्चलाई वाञ्छित सीमा भित्र राख्ने र विनियोजन दक्षता तथा कार्यान्वयन संयन्त्रको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ बजेट प्रणालीमा सुधारको प्रस्ताव गरेको छु। यसले सार्वजनिक खर्चलाई प्रभावकारी र उपलब्धिमूलक बनाउन सघाउ पुग्ने अपेक्षा गरेको छु।
- सभाध्यक्ष महोदय,**
१३. गाउँपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ को कूल बजेट रु ७७ करोड ८८ लाख ९२ हजार मध्ये सङ्घीय सरकारबाट रु. ४७ करोड ४२ लाख, प्रदेश सरकारबाट रु. ७ करोड ८ लाख ३४ हजार, सङ्घीय राजश्व बाँडफाँटबाट रु. ९ करोड अन्तानब्बे हजार, प्रदेश राजश्व बाँडफाँटबाट रु. ३ करोड नौ लाख चौसठी हजार नौ सय र आन्तरिक आय रु. १० करोड ३० लाख ९३ हजार १ सय आय हुने अनुमान गरिएको छ। व्यय तर्फ चालु खर्चको लागि रु. ४३ करोड ०३ लाख ३७ हजार र पूँजिगत खर्चको लागि रु. ३४ करोड ८५ लाख ५४ हजार अनुमान गरिएको छ र सो मध्ये सङ्घ एवम् प्रदेश सरकारको हस्तान्तरित अनुदान फिर्ताका लागि रु ३ करोड २० लाख साथै आ.व. २०८०/०८१ को भुक्तानी बाँकीको लागि रु १ करोड विनियोजन गरिएको छ। यसरी नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट समेत शासी अनुदान तर्फका कार्यक्रमहरु चालु खर्च शीर्षकमा हस्तान्तरण भै आएकोले चालु खर्चको हिस्सा ५५.२४ प्रतिशत साथै पूँजिगत खर्चको हिस्सा ४४.७६ प्रतिशत हुने अनुमान गरिएको छ।
१४. अब म आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका मुख्य मुख्य क्षेत्रगत कार्यक्रम र विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।
- क. आर्थिक विकास तर्फ रु. ६ करोड २३ लाख ११ हजार विनियोजन गरिएको छ।
  - ख. सामाजिक विकास तर्फ रु. ३५ करोड ५ लाख १ हजार विनियोजन गरिएको छ।
  - ग. पूर्वाधार विकास तर्फ रु. २३ करोड ३६ लाख ६८ हजार विनियोजन गरिएको छ।
  - घ. बन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ रु. १ करोड २४ लाख ६२ हजार विनियोजन गरिएको छ।
  - ड. सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र तर्फ रु. ११ करोड ९९ लाख ४९ हजार विनियोजन गरिएको छ।
१५. अब म क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन र श्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।
- क. लागत साझेदारीमा बाख्रापालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु २७ लाख, सुन्तला खेती प्रवर्द्धनको लागि रु २६ लाख, मौरीपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रमको लागि रु. ७ लाख, मकैखेती प्रवर्द्धन कार्यक्रमको लागि रु. ७ लाख, कृषि बाली तथा पशुपन्छीमा फैलिने रोग नियन्त्रण साथै मिनि ल्याव एवम् औषधोपचार कार्यक्रमको लागि रु. ९ लाख ५० हजार, पशुपालक किसानका लागि तोकिएका पशुजन्य औषधीहरु निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउनको लागि रु. ५ लाख, बाँझो

- जमिनको प्रयोगमा सहयोग तथा साना सिँचाई कार्यक्रमको लागि रु.१५ लाख, उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रदान गर्ने कृषि तथा पशु उत्पादनको लागि एकमुष्ठि रु.६ लाख तथा सो को तथ्याङ्क अभिलेखीकरणको लागि रु.१ लाख, सामूहिक खेती एवम् नवप्रवर्द्धन व्यवसाय प्रोत्साहनको लागि रु.५ लाख, पर्यटकीय स्थल जलविरेमा कोसेली घर सञ्चालनमा ल्याई स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरणमा सहयोग गर्नको लागि रु.२५ लाख, फिस्लिड तरकारी उपज संकलन केन्द्रलाई कृषकहित अनुकूल हुने गरी कार्यविधि अनुरूप सञ्चालनमा ल्याउनको लागि रु.१० लाख, धार्मिक, पर्यटकीय, पुरातात्त्विक एवम् ऐतिहासिक स्थलहरूको भौतिक संरचना निर्माणमा क्रमशः उपरदाङ्गढीमा कोतघर निर्माण गर्न रु.१ करोड, सिराइचुली पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा लामो भरना पर्यटन विकासमा ७/७ लाख, इच्छाकामना मन्दिर पूर्वाधार निर्माणमा रु.१५ लाख गरी कूल १ करोड २९ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- ख. शिक्षा क्षेत्रको विकास, अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा तथा समग्र शिक्षा क्षेत्रको व्यवस्थापनको लागि रु.२२ करोड ६४ लाख विनियोजन गरिएको छ। जसमध्ये विद्यालय पूर्वाधार सुधार कार्यक्रमको लागि करिब रु. १ करोड ५० लाख, गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरी खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि राष्ट्रपति रनिड शिल्ड तथा अतिरिक्त क्रियाकलापको लागि रु.१० लाख, स्वयंसेवक शिक्षक व्यवस्थापनको लागि रु. ६ लाख, करार/राहत शिक्षक छनौट तथा पदपूर्ति व्यवस्थालाई सहज, सरल र व्यवस्थित बनाउन शिक्षक छनौटको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ।
- ग. ज्येष्ठ नागरिक एवम् अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि सहायता सामग्रीको उपलब्धता, गर्भवती महिलाहरूको पोषण स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन विपन्न महिला पोषण सुधार कार्यक्रमको सञ्चालन, स्वास्थ्य संस्थामा तोकिएका औषधीहरूको निशुल्क वितरण, विशेषज्ञ सहितको निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, HIV संक्रमितहरूका लागि मासिक पोषण सहायता, वालिका वचत खाता साथै अति विपन्न समुदायको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम, स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुव्यवस्थित सञ्चालनका लागि रु.४ करोड ७६ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ। साथै इच्छाकामना अस्पताल निर्माणका लागि रु.६ करोड ७१ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- घ. भौतिक पूर्वाधार विकासको लागि कोटदेखि हातीवाड सडक इच्छाकामना-१ सडक स्तरोन्तीको लागि रु.३ करोड, गाउँपालिकाको मुख्य तथा पर्यटकीय सडक जलविरे दुङ्गे भालुभज्याड इच्छाकामना सडक स्तरोन्तिको लागि रु.२ करोड, गर्दास भाडभुङ्गे सडक कालोपत्रे इच्छाकामना-७ सडकको लागि रु.२ करोड, विपन्न चेपाड आवास कार्यक्रमको लागि रु.३ करोड ३० लाख, भोलुङ्गे पुल निर्माणको लागि रु.२५ लाख, धोत्रे साल देखि न्यू पोइन्ट रिसोर्ट सम्म -जोग चोक देखि रा.आ.वि. खेतबारीसम्म सडक स्तरोन्ती योजनाको लागि रु.७० लाख, सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमको लागि रु.१९ लाख, याक्राड सिँचाई योजनाको लागि रु.२६ लाख ६० हजार, मुग्लिङ्ग तामिन इच्छाकामना जाने सडक स्तरोन्तीको लागि रु.३० लाख, पिपलटार चेपुवाभिर दाहाखानी भज्याड सडकको लागि रु.३० लाख, काउले स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण/सबलीकरणको लागि रु.२० लाख विनियोजन गरिएको छ।
- ड. विपन्न नागरिकको स्वास्थ्य विमाको १००% प्रिमियम गाउँपालिकाले वेहोर्ने व्यवस्था अनुरूप आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ।

- च. स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन, विद्यार्थीको पोषण सुधार र विद्यार्थीलाई स्थानीय आवश्यकता अनुसारको सीप विकास गर्न “एक विद्यालय एक करेसाबारी, एक विद्यालय एक पूर्वाधार” सुधार कार्यक्रमको लागि रु.५ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- छ. पर्यटनसँग जोडिएका होटल व्यवसाय, यातायात व्यवसाय, होमस्टे, कला संस्कृति प्रवर्द्धन एवम् स्थानीय रैथाने बालीको संरक्षणका लागि रु. २० लाख विनियोजन गरिएको छ।
- ज. सार्वजनिक जग्गा संरक्षणको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ।
- झ. सुरक्षित खानेपानीको विस्तारका लागि अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी सञ्च/ संस्थासँगको साझेदारीको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ।
- अ. उत्पादन सम्भाव्यताका आधारमा सिँचाइ सुविधा अन्तर्गत पूर्वाधार निर्माणको लागि बाँझो जमिनको प्रयोगमा सहयोग तथा साना सिँचाइ कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ।
- ट. स्थानीय रोजगारीको सिर्जना गर्ने “अध्यक्षसँग यूवा, खेलकुद तथा सिप विकास कार्यक्रम” र “उपाध्यक्षसँग महिला तथा सिप विकास कार्यक्रम” सञ्चालनको लागि रु. १४ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- ठ. कर दाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन साथै व्यवसाय दर्ता अभियान र कर/ शूलक संकलनको लागि स्वयंसेवक परिचालन समेतको लागि रु. ७ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- ड. न्यायिक समितिको कार्यमा अझ प्रभावकारीता ल्याउन यसको सुदृढीकरणको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ।
- ढ. युवा वर्गको सीप विकास मार्फत रोजगारी सृजनाका लागि रु.४६ लाख ९४ हजार विनियोजन गरिएको छ।
- ण. यसै गरी विपन्न, जेष्ठ नागरिक, अति सिमान्तकृत वर्ग, महिला, बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका वर्ग, समुदाय र व्यक्तिहरूको संरक्षणको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ।
- त. गाउँपालिका तथा अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहनको लागि गाउँपालिकाको कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यविधि अनुरूप हुने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ। यसै गरी करार सेवामा रहेका कर्मचारीहरूका लागि समायोचित पारिश्रमिकका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ।

अन्त्यमा गाउँपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम बमोजिम बार्षिक बजेट तयार गर्न सहयोग गर्नुहुने गाउँपालिकाका श्रद्धेय अध्यक्ष तथा सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, गाउँकार्यपालिकामा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारी, सामाजिक क्षेत्रका विद्वत् वर्ग, विकासप्रेमी आम जनसमुदाय प्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु। धन्यवाद।

माया सिलवाल

उपाध्यक्ष

इच्छाकामना गाउँपालिका

मिति: २०८१/०३/१०

स्थानीय राजपत्र

इच्छाकामना गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ८

भाग १

संख्या: २

मिति: २०८१/०३/१०

विनियोजन ऐन २०८१

इच्छाकामना गाउँपालिका, चितवन को आर्थिक बर्ष २०८१/८२ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०८१

ईच्छाकामना गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
कुरिनटार, चितवन, बागमति प्रदेश

प्रस्तावना : इच्छाकामना गाउँपालिका, चितवन २०८१/८२ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम इच्छाकामना गाउँपालिका, चितवनको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस ऐनको नाम “इच्छाकामना गाउँपालिका, चितवनको विनियोजन ऐन, २०८१ ” रहेको छ ।

(२) यो ऐन सम्वत् २०८१ श्रावण १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार :** (१) आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र बित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम ७७,८८,९२,०००/०० (अक्षेरुपी रूपैयाँ सतहतर करोड अठासी लाख बयानब्बे हजार मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. **विनियोजन :** (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्ने अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को निमित्त इच्छाकामना गाउँपालिका, चितवनको गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र बित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ बिनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन । तर चालू तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

विनियोजन अनुमान आ.व. २०८९/८२

आय शीर्षक	रकम	दस्य शीर्षक	दस्य शीर्षक	दस्य शीर्षक
नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान - नगद अनुदान	१०,७००,०००.००	नेपाल सरकार - शस्त्र अनुदान चालु - नगद अनुदान	२४४,५००,०००.००	
नेपाल सरकार - शस्त्र अनुदान चालु - नगद अनुदान	२४४,५००,०००.००	नेपाल सरकार - शस्त्र अनुदान पूँजीगत - नगद अनुदान	३६७,०००,०००.००	
नेपाल सरकार - शस्त्र अनुदान पूँजीगत - नगद अनुदान	७७,०००,०००.००	नेपाल सरकार - विषय अनुदान पूँजीगत - नगद अनुदान	३३,०००,०००.००	
नेपाल सरकार - विषय अनुदान पूँजीगत - नगद अनुदान	३३,०००,०००.००	नेपाल सरकार - सम्पुरक अनुदान पूँजीगत - नगद अनुदान	३०,०००,०००.००	
नेपाल सरकार - सम्पुरक अनुदान पूँजीगत - नगद अनुदान	१५,०००,०००.००	बागमती प्रदेश - विषय अनुदान चालु - नगद अनुदान	३४,३००,०००.००	
बागमती प्रदेश - समानिकरण अनुदान - नगद अनुदान	९,५३४,०००.००	बागमती प्रेषण - विषय अनुदान चालु - नगद अनुदान	७,०००,०००.००	
बागमती प्रेषण - शस्त्र अनुदान चालु - नगद अनुदान	३४,३००,०००.००	बागमती प्रदेश - सम्पुरक अनुदान चालु - नगद अनुदान	४०,०००,०००.००	
बागमती प्रेषण - विषय अनुदान चालु - नगद अनुदान	७,०००,०००.००	गाउँउपालिका चालु तथा पूँजीगत खर्च	१०६,९००,०००.००	
बागमती प्रेषण - सम्पुरक अनुदान चालु - नगद अनुदान	२०,०००,०००.००	बडागत पूँजीगत खर्च	३५,०००,०००.००	
राजस्व वाईफाई - प्रदेश सरकार - राजस्व वाईफाई - नगद	३०,९६४,९००.००	बडागत चालु खर्च	७,१४२,०००.००	
राजस्व वाईफाई - स्थानीय - राजस्व वाईफाई - नगद	२३,०९३,१००.००	गाउँउपालिका पूँजीगत खर्च	४७,९००,०००.००	
राजस्व वाईफाई - संघीय सरकार - राजस्व वाईफाई - नगद	१९,८००,०००.००	संघीय तथा प्रदेश अनुदान फिर्ता	३२,०००,०००.००	
आन्तरिक श्रोत - आन्तरिक श्रोत - नगद	३०,०००,०००.००	भूतानि बाटकी	१०,०००,०००.००	
आन्तरिक श्रोत - चैक मोजदात - नगद	५०,०००,०००.००	शाखागत खर्च	६९,१५०,०००.००	
कुल रकम	७७८,८९२,०००.००		७७८,८९२,०००.००	
स्थिरगत बजेट				
क्र स	श्रेणी	विनियोजन रकम	प्रतिशत	
१	आर्थिक विकास	६२,३१९,३५०,००	८%	
२	सामाजिक विकास	३५०,५०९,४००,००	४५%	
३	पूर्वाधार विकास	३३३,६६७,६००,००	३०%	
४	विपद् वन तथा चालाकण्ड	१२,४६२,२७२,००	२%	
५	सुरक्षासन तथा अन्तरसंचयित्र क्षेत्र	११९,९४९,३६८,००	१५%	
	कुल रकम	७७८,८९२,०००.००	१००%	

आ व २०८१/८२ को चालु तर्फको बजेट

संकेत नं.	शीर्षक	विनियोजित रकम	विनियोजित श्रोत
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	१९,०००,०००.००	आन्तरिक श्रोत २००००० राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार १७००००००
२११२१	पोशाक	४००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११२३	ओपर्धी उपचार खर्च	३००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११३२	महंगी भता	१,२००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११३४	कर्मचारी बैठक भता	१,२००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११३४	विभिन्न समितिका बैठक भताहर	१,०००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	न्यायिक समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	अपाहू समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	महिला सम्बन्धि बैठक		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	विपद् समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	कृषि समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	आर्थिक विकास समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	राजश्व परमर्श समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	भौतिक पूर्वाधार समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	वित्त व्यवस्थापन समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
	श्रोत अनुमान तथा राजश्व बाँडफाँड समिति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	१००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११३६	अन्य भता(प्रोत्साहन)	३,२००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११४१	पदाधिकारी बैठक भता	१,५००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुविधा	१,०००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२११४९	पदाधिकारी अन्य भता	५,५००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार ४५००००० आन्तरिक श्रोत १००००००
२१२१२	योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	७००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार
२१२१३	योगदानमा आधारित विमा कोष खर्च	३००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार

२१२१४	कर्मचारी कल्याण कोष		१,०००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२१२१५	अन्य सामाजिक सुरक्षा खर्च		१००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२१११	पार्सी तथा विजुली		१,०००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२११२	संचार महाशुल		५००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२२११	इन्धन पदाधिकारी		१,२००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२२१२	इन्धन कार्यालय प्रयोजन		२,५००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार २०००००० आन्तरिक शेत ५००००००
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च		२,५००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२२१४	विमा तथा नवीकरण खर्च		५००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२२१९	मेंशिनरी तथा औजार मर्मत संभार तथा संचालन खर्च		६००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत संभार खर्च		७००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२२९१	अन्य सम्पातहरको संचालन तथा संभार खर्च		२००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२३१८	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री		२,५००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२३१९	पुस्तक तथा सामग्री खर्च		१००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन		२००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२३१५	पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च		२,०००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२३१९	अन्य कार्यालय संचालन खर्च		१००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च		३,०००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२४१२	सूचना प्रणाली तथा स्पष्टवेयर संचालन खर्च		५००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२४१३	करर सेवा शुल्क		२५,०००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार २००००००० आन्तरिक शेत ३००००००
२२४१९	अन्य सेवा शुल्क		४००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२४१४	सरसफाई शुल्क		३००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च		५००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२५१२	सीप विकास तथा जननेतना तालिम तथा गोटी सम्बन्धी खर्च		१,०००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२५२२	कार्यक्रम खर्च		१,५००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च		१००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार
२२६११	अनुमान मुल्याङ्कन खर्च		७००,०००.००	राजश्व बैंडफाउंड सहीय सरकार

२२६१२	भ्रमण खर्च					
२२६१३	विशेष व्यक्ति तथा प्रतिनिधि माणिडलको भ्रमण खर्च					
२२६१९	अन्य भ्रमण खर्च					
२२७११	विविध खर्च					
२५३११	शैक्षिक संस्थाहरुलाई सहयोग					
२५३१४	धार्मिक तथा सामूहिक संस्था सहयोग					
२५३१५	अन्य सहयोग					
२७२१२	उदार राहत तथा पुनर्स्थपना खर्च					
२८१४२	घरभाडा					
२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा					
२८१४९	अन्य भाडा					
२२११३	सार्वजनिक उपयोगिताको सेवा खर्च					
२२७२१	सभा संचालन खर्च					
	कुल जम्मा बजेट रु.	९६,६००,०००.००				

आ व २०८१/८२ को पूँजिगत तर्फको बजेट

संकेत नं.	शीर्षक	विविधोचित रकम	विविधोचित श्रेत
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	३,५००,०००.००	आन्तरिक श्रेत
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	३,०००,०००.००	आन्तरिक श्रेत
३११३५	पूँजिगत सेवा तथा परामर्श	२,०००,०००.००	आन्तरिक श्रेत
३११५९	झोपु साकेदारी	१,०००,०००.००	आन्तरिक श्रेत
३११५९	भुक्तानि वाँकी	१०,०००,०००.००	आन्तरिक श्रेत
३११५९	साकेदारी कोष	८००,०००.००	आन्तरिक श्रेत
		२०,३००,०००.००	

शिक्षा शाखा तर्फ

सि.नं.	शिक्षक	रकम	विनियोजित श्रोत
१	करार शिक्षक तलब	१०,०००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
२	ई सि हि शिक्षक तलब	२,५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
३	विद्यालय का.स. तलब	६,५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
४	विद्यालय कर्मचारी (लेखा शिक्षक) तलब	४००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
५	स्वयंसेवक शिक्षक तलब	६००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
६	राष्ट्रपति राजीविल्ड प्रतियोगिता	५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
७	कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन पुरस्कार कार्यक्रम	३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
८	एक विद्यालय एक क्रेसबारी कार्यक्रम	५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
९	बाल कक्षाको सुदृढीकरण व्यवस्थापन	२००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१०	कक्षा ८ को परिक्षा संचालन	३५०,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
११	करार शिक्षक छानौट व्यवस्थापन खर्च	१००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१२	पालिका स्तरीय छात्रवृत्ति कार्यक्रम	३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१३	स्थानीय पाठ्यसामग्री निर्माण	२००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१४	आतिरिक्त कियाकलाप संचालन	३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१५	प्र.अ. बैठक सञ्चालन	५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१६	सर्वशान्ति क्याम्पस तलबभत्ता	१,५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१७	अन्तर्युवा कलाव खेलकुद तथा सांस्कृतिक प्रतियोगिता	३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
		२४,९५०,०००.००	

बन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

विनियोजित श्रोत

१	फोहर मैला व्यवस्थापन केन्द्र निर्माण सुधार	१,०००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
२	प्रकोप व्यवस्थापन कोष	१,०००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
३	मुहन संरक्षण तथा पुनर्जग्नि कार्यक्रम	५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
४		२,५००,०००.००	

पर्यटन		विनियोजित श्रोत	
१	सिराइचुली पूर्वाधार निर्माण	७००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
२	इच्छाक्रमना मन्दिर पूर्वाधार निर्माण	१,५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
३	लामो झरनामा पर्यटन पूर्वाधार निर्माण	७००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
४	उपरदाहान्डी परिसरमा कोतधर पुनर्निर्माण	५,०००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
		७,९००,०००.००	
सामाजिक विकास		विनियोजित श्रोत	
१	चेतनामुलक कार्यक्रम	५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
२	गाउँपालिकामा स्काउट स्वयंसेवक गठन तथा परिचालन व्यवस्थापन	२५०,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
३	ग वर्गको अपाङ्ग समुदायका लागि सिप विकास तालिम सहायता सामग्री	१५०,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
४	दलित समुदायका लागि सिप विकास तालिम तथा सहायता सामग्री	१५०,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
५	जेष्ठ नागरिक सहयोग कार्यक्रम	३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
६	संघ/संस्था परिचालन/समन्वय	१५०,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
७	स्थानीय चालमैत्री शासन कार्यक्रम	४००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
८	होमस्टे प्रवर्द्धन	६००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
९	उपाध्याक्षसँग महिला तथा सीप विकास कार्यक्रम	७००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१०	पोपण कार्यक्रम	५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान

११	अध्यक्षसंग यूवा, खेलकुद तथा सीप विकास कार्यक्रम		७००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
			५,८००,०००.००	

कला साहित्य संस्कृति संरक्षण		विनियोजित श्रोत
१	भाषा, कला तथा संस्कृति संरक्षण	४००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
२	इच्छाकानना पञ्चमी महोत्सव तथा मुरिलन फुड फेरिटिवल	६००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
		१,०००,०००.००
आर्थिक विकास		विनियोजित श्रोत
२	करदाता शिक्षा कार्यक्रम	२००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
३	कर/शुल्क संकरण संवयसेवक परिचालन	५००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
		७००,०००.००
अन्य पैरिजीत		विनियोजित श्रोत
१	गा.पा. प्रशासकीय भवन अधुरो परवधार निर्माण र सौन्दर्यकरण	२,०००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
२	सार्वजनिक जग्गा संरक्षण तथा बजार सौन्दर्यकरण	५००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
३	सडकवर्ती जडान र मर्मत	५००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
४	रिहाइबोला तथा मोवाहोला सिमानामा स्वागत गेट निर्माण	२,०००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
५	वाइन टु वाटर र साना किलान कृषि सहकारी साझेदारी	३,५००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
६	इन्जिनियरिङ प्रयोगशाला स्थापना	१,०००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
७	गाउँपालिकामा सिसिटिमि जडान	७००,०००.०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
		१०,२००,०००.००

न्यायिक समिति	विनियोजित श्रोत

१	न्यायिक समिति व्यवस्थापन खर्च (मेलमिलापकर्ता क्षमताविकास समेत)	५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
---	--	------------	-----------------------------

कृषि		विनियोजित श्रोत
१	नवप्रवर्द्धन कार्यक्रम र कृषि प्रोत्साहन	५००,०००.००
२	कृषि चालिमा लार्ने संक्रामक रोग नियन्त्रण	२००,०००.००
३	कृषि उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन	४००,०००.००
४	माटो प्रयोगशाला संचालन तथा कृषि चुन नियन्त्रण	३००,०००.००
५	मानगमा आधारित तालिम /कृषिक सशक्तिकरण कार्यक्रम	४००,०००.००
६	रेखाने बाली संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	४००,०००.००
७	बाँझो जमिनको प्रयोगमा सहयोग तथा साना सिचाई कार्यक्रम	८००,०००.००
८	साझेदारीमा बिउ वितरण कार्यक्रम	५००,०००.००
९	कोशेली घर संचालन तथा स्थानीय कृषि उपज व्यवसायीकरण र बजारीकरण	२००,०००.००
		३,७००,०००.००

पशुपन्चकी		विनियोजित श्रोत
१	नक्ष सुधारका लागि पशु सुल्केरी स्थाहार भता तथा प्रयोक्तिसेनेटर र कृत्रिम गर्भधानकर्तालाई प्रोत्साहन	३००,०००.००
२	उत्पादन अभिलेख तथा तथ्याङ्क संकलन	१००,०००.००
३	संक्रामक रोग नियन्त्रण पशु शिविर	२५०,०००.००
४	उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम	२००,०००.००
		नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान

५	ओषधी खरिद		५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
६	समूह गठन परिचालन तथा सबलीकरण (कृपि शाखा र पशु शाखा एकिकृत)		५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
७	बाखापालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम		२,०००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
८	डिसेन्सरी तथा मिनिल्याव संचालन		५००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
९	एक वटा एक उत्पादन प्रवर्द्धन		१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
१०	कल सेन्टर संचालन		१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
			४,५५०,०००.००	

स्वास्थ्य		विनियोजित श्रोत
१	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका प्रोत्साहन	१,२००,०००.००
२	बालिका बचत खाता	७००,०००.००
३	गर्भवती आमा, सुक्रेरी आमा स्थाहार अन्तर्नात पोषण कार्यक्रम	३००,०००.००
४	अति विपत्र समुदायको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम	३५०,०००.००
५	विपत्र तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा संचालन गराउने स्वास्थ्य संस्था अनुदान	५००,०००.००
६	जेष्ठ नागरिक, महिला तथा बालबालिका स्वास्थ्य परिक्षण कार्यक्रम	२००,०००.००
७	विपत्र नागरिक उपचार आधिक सहायता	५००,०००.००
८	मूँगोला, क्यान्सर जस्ता दीर्घेरागीलाई मासिक सुविधा मन्त्रालयमा सोधभर्ना भाग गर्ने गरी	५००,०००.००
९	अल्याकार्यक औषधि तथा सजिकल जन्य समान खरिद	१,५००,०००.००
१०	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/इकाइको लागि न्यूनतम सेवा मापदण्ड पुरा गर्ने	२००,०००.००
११	स्वास्थ्य कर्मीहरूको जोखिम, नाइट तथा फिल्ड भता	५००,०००.००
१२	ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड गर्भवतीका लागि भिडियो एकस्रे को घम्ती सेवा	२००,०००.००
		नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान

१५	कम्प्युटर नभएको स्वास्थ्य संस्थालाई आवश्यक कम्प्युटर व्यवस्थापन		३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१६	महामारी नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन		२००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१७	निशेषज्ञ सहितको बुहत स्वास्थ्य शिविर संचालन		३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१८	प्रयोगशाला सेवा स्तरोलाई तथा सुदृढीकरण		३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
२०	स्वास्थ्य संस्था संचालन खर्च		९,०००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
			८,७५०,०००.००	
			६९,९५०,०००.००	

गाँउपालिका बडागत पूँजिगत योजना

सि.नं.	योजनाको नाम	बिनियोजित रकम	बिनियोजित श्रोत
१			आन्तरिक श्रोत २९३१०० नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान १४५०००० बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान २५६९००
२	सिराइचुली रा आ वि ज्यानदाला मर्मत	२,०००,०००.००	बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान ४००,०००.००
३	चन्दली डाँडा जाने मोटरबाटो नयाँ ट्रयाक		बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान ४००,०००.००
४	राज भोग सडक, चौटे		बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान ७००,०००.००
५	दिङ्लाड खानेपानी तटबन्धन		बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान ४००,०००.००
६	तिपाड खेरिस मोटरबाटो		बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान ५००,०००.००
७	ज्यानदाला चर्च भवन टेवा वाल निर्माण		बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान ३००,०००.००
८	२ नं बडा सम्पर्क कार्यालय भवन निर्माण हप्ती आ वि मायाटार तथा मायाटार स्वास्थ्य केन्द्र भवन पर्खाल तथा च्यानल गेट	५,०००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार ८००,०००.००
९	माथिल्लो काउले भोटेगाउ सडक स्तरोन्नति		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार ५००,०००.००
१०	दमकिम चैपाड सामुदायिक भवन		राजश्व बाँडफाँड सहीय सरकार ४००,०००.००

१२	रा आ वि भुलभुले भौतिक पूर्वाधार मर्मत	३००,०००.००	बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान १००००० राजश्व बाँडफाँड सझीय सरकार २०००००
१३	फिसिलड तरकारी सकलन केन्द्र निर्माण सम्पत्त	९,०००,०००.००	बागमति प्रदेश समानीकरण अनुदान
१४	नसिडटार देखि ढूँडगोरी सडक स्तरोवर्ति	५००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सझीय सरकार
१५	कुरिन्धाट बजार मोज्याक टाइल र सामुदायिक पार्क भौतिक पूर्वाधार निर्माण	५००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सझीय सरकार
१६	नसिडटार सामुदायिक भवन भौतिक पूर्वाधार	३००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सझीय सरकार
१७	बारवाडखोला तटबन्धन	२००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सझीय सरकार
१८	डाँडगाउँ खानेपानी थोपा सिचाँइ र पहिरो नियन्त्रण	५००,०००.००	राजश्व बाँडफाँड सझीय सरकार
१९	चुम्लिङ्टार गुम्बा निर्माण	३००,०००.००	राजस्व बाँडफाँड – स्थानीय
२०	सिस्नेरी आमा समुह भवन निर्माण	३००,०००.००	राजस्व बाँडफाँड – स्थानीय
२१	तोकदाड भुमेथान निर्माण	३००,०००.००	राजस्व बाँडफाँड – स्थानीय
२२	कुरिन्टार आमा समुह भवन तटबन्धन तथा धारा मर्मत	३००,०००.००	राजस्व बाँडफाँड – स्थानीय
२३	आलेचोतारा देखि बलिष्ठतला स्तिथिबाटो निर्माण	३००,०००.००	राजस्व बाँडफाँड – स्थानीय
२४	लेवाटार एकीकृत सामुदायिक भवन सम्पत्त	१,०००,०००.००	राजस्व बाँडफाँड – स्थानीय

२७	कुरिन्टार प्रहरी भवन तथा एपिएफ शोचालय मर्मत सुधार		६००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय
२८	सर्वशान्ति मावि ठाडोबाटो	१,४००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
२९	खेरनीटार सोता वगर सडक स्तरोन्तति	५००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३०	गेरीगाउं धारापानी सडक स्तरोन्तति	३००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३१	सर्वशान्ति खेलमैदान स्तरोन्तति	६००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३२	बकुलाहरी आ वि भवन सम्पत्ति	५००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३३	मुरिलन बाल उद्यान निर्माण	१,०००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३४	बेलफेद देखि मुरिलन गुम्बा सिंहीबाटो	५००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३५	रा आ चि पामडाँडा भवन निर्माण सम्पत्ति	१,५००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय २९३१०० आन्तरिक शोत 1206900	
३६	मुरिलन प्रहरी चौकी कायातियदेखि खानेपानी सम्म बाटो ढलान	८००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३७	ताम्नन गराँदी सडक स्तरोन्तति	४००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३८	फोकिसड खोलोदेखि साठीमुरे पामडाँडा सडक स्तरोन्तति	७००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
३९	सिद्ध इङ्घाकामना आमा समुह भवन	५००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
४०	मुरिलन सुरड कुलो मर्मत	३००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	
४१	ट्राफिक भवन सम्पत्ति मुरीन	४००,०००.००	राजस्व बँडफँड - स्थानीय	

४२	जिम सामग्री		५००,०००.००	राजस्व बँडफाड – स्थानीय
४३	थाकलडौंडा जाने मोटरबाटो स्तरोन्तति	३००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
४४	कालीखोला देखि आधामारा मोटरबाटो स्तरोन्तति	१,०००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
४५	कालीखोला बजार तटवन्धन	५००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
४६	पांचकिलो पेर्नी काटिक्क्करा मोटरबाटो स्तरोन्तति	१,०००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
४७	रा आ वि चनोट भवन निर्माण	२,०००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
४८	चाण्डभुङ्गड स्वास्थ्य चौकी मर्मत सुधार	७००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
४९	चाण्डभुङ्गड महिला उद्यमी भवन भौतिक पूर्वाधार	३००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
५०	६ नं. बडा कार्यालय भवन पूर्वाधार निर्माण	६००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
५१	बडहरे तुन्तेश मोटरबाटो स्तरोन्तति	४००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
५२	श्री मा वि हुड्गे मर्मत सुधार	८००,०००.००	आन्तरिक श्रोत	
५३	लोसे स्पाइदी मोटरबाटो स्तरोन्तति	८००,०००.००	राजस्व बँडफाड – स्थानीय	
५४	सिमलढाप तटवन्धन	८००,०००.००	राजस्व बँडफाड – स्थानीय	
५५	उपर्यालिड बोद्ध गुम्बा भौतिक पूर्वाधार निर्माण	७००,०००.००	राजस्व बँडफाड – स्थानीय	
५६	घलडौंडा चोतारा प्रतिक्षालय	५००,०००.००	राजस्व बँडफाड – स्थानीय	
५७	ट्याझी चोक गुरुड गुम्बा सडक स्तरोन्तति	५००,०००.००	राजस्व बँडफाड – स्थानीय	
५८	सिमलढाप सिंचाइ कुलो निर्माण	५००,०००.००	राजस्व बँडफाड – स्थानीय	

१५	कम्प्युटर नभएको स्वास्थ्य संस्थालाई आवश्यक कम्प्युटर व्यवस्थापन		३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१६	महामारी नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन		२००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१७	विशेषज्ञ सहितको बहुत स्वास्थ्य शिविर संचालन		३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
१८	प्रयोगशाला सेवा स्तरोन्नति तथा सुदृढीकरण		३००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
२०	स्वास्थ्य संस्था संचालन खर्च		९,०००,०००.००	नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान
			८,७५०,०००.००	

६९,१५०,०००.००

इच्छाकामना गाउणपालिका वडागत बजेट

वडा नं १

सि.नं.	शीर्षक	रकम	विविधक्रित स्रोत
१	लाखेडां खानेपानी निर्माण	२००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
२	जीवन ज्योति आधारसूत विद्यालय पहिरो फाले	३५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
३	गविसराड वालशिका डेस्स केच १ गट्टिय मा.वि हातिवाड वायरिड	२५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
४	गवाड खानेपानी निर्माण	२००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
५	बाटो सप्सफाई वडा नं.१	८५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
६	वडा कावलिय थुपका खालाचारी खानेपानी	५००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
७	चिकाली आधारसूत विद्यालय सप्पतिड जस्ता पाता, काठाता	३००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
८	जोरेम सिमलाचारा वात निर्माण	५००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
९	लालिङाँस आपा समूह अधुरो भवन निर्माण	३५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
१०	भाराड आधारसूत विद्यालय केस बेच्च	२५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
११	कर्ह मापेसी मोटरबाटो निर्माण	४००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
१२	गाराघर मोटरबाटो निर्माण	४००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
१३	राडचुराड खानेपानी योजना	३५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
१४	लिपाड आधारसूत विद्यालय शौचालय निर्माण	२००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
१५	हातिवाड, बतासे, तामिलिड, मोटबाटो सुधारस्त्रोन्नति	३००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रदेश सरकार
		५,०००,०००.००	

वडागत चालु खर्च वडा नं १

वजेट शीर्षक नं	वजेट शीर्षक	रकम	विनियोजित श्रोत
२११४१	पदाधिकारी चैषेक भता	१२०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२१११	पानी तथा विजुली	२०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२११२	सचार	६,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२१२	इन्धन	१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२३११	मसलान्द तथा कार्यालय समाप्ती	६,०००.००	आन्तरिक श्रोत

२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च		४०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत संभार खर्च		३००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२५२२	कार्यक्रम खर्च		१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२६११	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च		६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२७११	विविध खर्च		१५०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा		६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
			१,०१६,०००.००	

बडा ने २

सि.नं.	शीर्षक	रकम (रु)	रकम (रु)	विविधक्रित खोल
१	बडा भौंको मोटरबाटे सप्तमको माइक्रो तत्वधनम १ तरीको नियम	१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
२	बालबालिका छात्राबास व्यवस्थापन क्रयांड	५००,०००.००	५००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
३	ठाडाखोला बालविकास केन्द्र भवन सम्पन्न	५००,०००.००	५००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
४	सिमल रंधा ढोड मोटर बाटो नियमण	५००,०००.००	५००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
५	भुलभुले मन्दिर तथा पोखरी नियमण	४००,०००.००	४००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
६	भोगटेपारी मोटर बाटो मर्मत	२००,०००.००	२००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
७	स्माइलो डैडा मोटर बाटो नियमण	५००,०००.००	५००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
८	डौँडागाउँ आमा समूह भवन सम्पन्न तथा शैचालय नियमण	२००,०००.००	२००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
९	हेचेक मोटर बाटो नियमण	७००,०००.००	७००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
१०	फ्यु प्रबद्धन कार्यक्रम	१००,०००.००	१००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
११	चोनाम तथा लोमार पर्व सम्बृद्धिक कार्यक्रम	१००,०००.००	१००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
१२	जननिय मालिक मर्मत सम्भार	३००,०००.००	३००,०००.००	राजश्व वैडफॉड प्रदेश सरकार
		५,०००,०००.००	५,०००,०००.००	

बडात चालु खर्च बडा ने २

बजेट शीर्षक ने	बजेट शीर्षक	रकम	रकम	विविधक्रित श्रोत
२११४१	पदाधिकारी चैक क भता	१४०,०००.००	१४०,०००.००	आन्तरिक श्रोत

२२१११	पार्नी तथा विजुली		२०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२११२	सचार		५,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२१२	इन्धन		८०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२३११	मसलान्द तथा कायातलय सामग्री		६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च		४०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत संभार खर्च		३००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२५२२	कार्यक्रम खर्च		१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२६११	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च		६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२७११	विविध खर्च		१५०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२८१४३	सवारी साधन तथा मेघिनरी औजार माडा		६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
			१,०१६,०००.००	

बडा नं. ३

सि.नं.	शीर्षक	खर्च	विविधिका जित खोल
१	कम्से नाँच चौतारा प्रतिक्षालय	१००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
२	राट्टिय आधारभूत विद्युतय चौतारा भवन संरक्षण	१००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
३	चौतारा गोपे सडक निर्माण	३००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
४	बासखोला खोनेपानी मूहान संरक्षण	१००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
५	फिल्सिङ-धुसा सडक स्टोन्नरी	१,००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
६	नाँच चौतारा सिठी बाटो निर्माण	२००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
७	खेमसारी सडक अधुरो निर्माण	१००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
८	चैन्हुड खोलायारी सडक निर्माण	१००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
९	डुडेझा नाँच टोल सडक निर्माण	१००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
१०	सिलिङ्डटार औंक सडक स्टोन्नरी	४००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
११	बागबाड कुलो मर्मत	१००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
१२	तुल्चुक समाई स्थल प्रतिक्षालय निर्माण	२००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार
१३	कुर्नियाट नगमिडटर सिल्डी बाटो निर्माण	२००,०००.००	राजश्व वैदिफाँड प्रदेश सरकार

१४	धोक्काच सिर्डीबाटे निर्माण		२००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
१५	ओरेक गण्डियु आधारभूत विद्यालय घेराबाट		१००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
१६	पानसाङ्हटेल सिर्डी निर्माण		१००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
१७	सिस्टरेक घारापानी सिर्डी निर्माण		१००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
१८	चौतारा समाधी छ्वल जाने बाटो निर्माण		३००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
१९	नागारिक आरोग्य केन्द्र (आयवैदिक औषधालय)		१००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
२०	चुम्पिलु खालाङ मठक स्तोननी		४००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
२१	मठक समसफई वडा नं. ३		५००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
२२	वडा पित्र पर्ण विषद व्यवस्थापन		१००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
२३	युवा, महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागारिक, पीलिडिप्को वर्ग समुदाय लक्षित		१००,०००.००	राजश्व वैडफाउंड प्रदेश सरकार
			५,०००,०००.००	

बडागात चालु खर्च बडा नं ३

बजेट शीर्षक नं	बजेट शीर्षक	रकम	विविचित श्रेत्र
२११४१	पदाधिकारी चैटक भत्ता	१२०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२१११	पानी तथा विजुली	३०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२११२	संचार	६,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२१२	इन्धन	८०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२३११	मसलन्द तथा कागलय सामग्री	१०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	१,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२३१	निर्मित सर्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	२००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२६११	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	७२,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२७११	विविध खर्च	२४५,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनरी ओजार भाडा	७२,०००.००	आन्तरिक श्रोत
		१,०१६,०००.००	

बडा नं ४

सि.नं.	शीर्षिक	रकम	विविधोजित स्रोत
१	कमलाबाई समुदायिक भवन सम्पन्न	८००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
२	नवांबत्सी भैरी टोल मठक स्तरोन्ती	१,०००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
३	लेवाराम समुदायिक भवन जाने वाले स्तरोन्ती	५००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
४	सैरिआउ मझेकेना खाने पानी ट्याइडी	३००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
५	बिफाउ कुमसा तालडाउं नया ट्याक	५००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
६	कुरिन्टार क्षाम्पस अमाईको नाला निर्माण	२००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
७	कुरिन्टार फेनी चौतारा निर्माण	१५०,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
८	कुरिन्टार विसेनी डाँडँ पहिरो नियन्त्रण	३००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
९	सराथोक पहिरो नियन्त्रण	१५०,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
१०	चक्रदेवी ग.आ.वि. च्याकलाङ ल्पाथर	१५०,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
११	कुरिन्टार फेनान ठाठी निर्माण	५००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
१२	ग.आ.वि. आधारभूत विद्यालय लामिङाउँ ममत	१००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
१३	नवांबत्सी समुदायिक भवन सम्पन्न	१५०,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
१४	मठक सप्सफाई (४ नं बडा क्षेत्र भित्र)	२००,०००.००	राजध वौडफाई प्रदेश सरकार
		५,०००,०००.००	

बडागत चालु खर्च बडा नं ४

बजेट शीर्षिक नं	बजेट शीर्षिक	रकम	विविधोजित श्रोत
२११४१	पदाधिकारी बैटक भत्ता	१५०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२१११	पानी तथा विजुली	२०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२११२	संचार	५,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२१२	इन्हन	४०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२३११	मसलान्द तथा कार्यालय समाग्री	६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२३३१	निर्मित सर्वजनिक सम्पत्तिको ममति समार खर्च	३५०,०००.००	आन्तरिक श्रोत

२२५२२	कार्यक्रम खर्च		१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२६११	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च		६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२७११	विविध खर्च		१६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२८१४३	सचारी साधन तथा मेषिनरी औजार भाडा		६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
			१,०९६,०००.००	

बदा नं ५				
सि.नं.	शार्पिक	रकम (₹)	विविधांजित श्रोत	
१	शान्ती बजार समुदायिक भवन निर्माण	६००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
२	सूखनिश्चल जागरण केन्द्र र पार समाज भवन मध्य ट्रस निर्माण	६००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
३	थकली समाज घरको पर्खाल	२००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
४	विवेणी बसाह मन्दिर व्यवस्थापन	७०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
५	साठिमुरे होमस्टे किचन रे रेलिङ निर्माण	३५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
६	पामडोडा समुदायिक अयुगो भवन सम्पन्न	५००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
७	विट्स्वारा समुदायिक अघुरो भवन सम्पन्न	४५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
८	तामिन गा आ विद्यालय मर्मत	२००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
९	प्रहरिथाना देखि खानेपानी ट्रायाइक्सी सम्प ढलान	१,०००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
१०	तामिन भञ्ज्याङ देखि मन्दिर हुँदै बोहोरा गाउँ कुमार यससम्म न्याँ ट्याक	२५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
११	मोटर चारो सरसफाई बदा नं.५	५००,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
१२	सडक बति जडान मर्मत	१५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
१३	महादेव थान रक्षणीगान	५०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
१४	तामिन कृषि भवन जन्मपाता फेर्ने	८०,०००.००	राजश्व वौडफाई प्रेश सरकार	
		५,०००,०००.००		
बदागत चालु खर्च बदा नं ५				
बजेट शीर्षिक नं	बजेट शीर्षिक	रकम	विविधांजित श्रोत	

२११४९	पदाधिकारी वैटक भत्ता		१४०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२१११	पर्सी तथा विजुली		२०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२११२	सचार		६,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२११३	इन्चन		८०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२३११	मसलाद तथा कार्यालय सामग्री		६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२३१३	सवारी साधन मर्मत खर्च		५०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२३१९	निमित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत संभार खर्च		३००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२५२२	कार्यक्रम खर्च		१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२६११	अनुमान तथा मूल्याङ्कन खर्च		६,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२७११	विविध खर्च		१५०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२१४३	सवारी साधन तथा सेषियरी औजार भाडा		६,०००.००	आन्तरिक श्रोत
			१,०१६,०००.००	

सि.न.	शीर्षक	रकम	विविधाजित स्रोत
१	ढुङ्गे लिपिडग महान तटबद्धन	१००,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
२	आधामारा कामियत्याङ सडक ट्रायाक	१,०००,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
३	कुचलचारी आमा समूह भवन अधुरो सम्पन्न	३००,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
४	पातिश्वारा आमा समूह भवन अधुरो सम्पन्न	३००,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
५	फैनो सामुदायिक भवन अधुरो सम्पन्न	४००,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
६	माथिल्लो चानेट चर्च भवन मर्मत सम्पार	२००,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
७	सानो भन्न्याङकागियार भोटेखामोटर बाटो निर्माण	५००,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
८	आपछोला केन्द्रग भन्न्याङ मोटर बाटो ट्रायाक २ मोड मुख्यार	२५०,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
९	चण्डिङ्गन्याङ स्थान्य चोरीदिखि लेख्खारी मेटरबाटो निर्माण	३५०,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
१०	बाटो समसकाह इ.गा.पा.वडा नं.६	५५०,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार
११	खानामा आमा निर्म लिंगो ऊनादन व्यवस्था कार्यक्रमका लागि कालि चण्डी कुपि सहकारी संस्थालाई अनुदान	२००,०००.००	राज्य वौडफाउंड प्रेदण सरकार

१२	दार्शि भज्ज्याड चुदाया थुन्ता लालिठांडा खानेपानी योजना		२००,०००.००
१३	कलिखोला आमा समूह भवन निर्माण		५००,०००.००
१४	बेतार झोण संस्कार योजना		१५०,०००.००
	जम्मा		५,०००,०००.००

बडापात चालु खर्च बडा ने ६

सि.नं.	शीर्षक	रकम	विविधाजित श्रोत
२११४१	पदाधिकर्ता वेटक भता	१४०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२१११	पानी तथा विजुली	३०,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
२२११२	संचार	६,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
२२२१२	इन्हेन	१००,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
२२३११	मसलान्द तथा कार्यालय समार्थी	८०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	४०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सभार खर्च	२००,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	१००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२२६११	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	६०,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
२२७११	विविध खर्च	२००,०००.००	आन्तरिक श्रोत
२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाइ	६०,०००.००	आन्तरिक श्रोत
		१,०१६,०००.००	
	बडा ने ७		
सि.नं.	शीर्षक	रकम	विविधाजित श्रोत
१	खोप घर मर्मत उपयोग गही टोल विकास	२००,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
२	देवीश्वान कामेपानी शाकलडाँडा भोले खानेपानी निर्माण	२००,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
३	बोद्ध गुबा भवन निर्माण दहाखानी	३००,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
४	रानीखोला मा.वि. वायरिङ्ग पड्डखा २ भवन रझारेगन	३००,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
५	स्किनशेल टोल विद्युत विस्तार	१५०,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान
६	गदाश चोक देखि भादुरी यसम्म विद्युत विस्तार	१५०,०००.००	वागमति प्रेदेश समानिकरण अनुदान

७	खेतवारी कुलो निर्माण		३००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
८	बाइंगटोल कुलो निर्माण		२००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
९	चित पोइन्ट रिसॉट केबिन सैपुड जाने बाटो निर्माण		६००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
१०	विवक मुक्ति चर्चे भालुमागा		१५०,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
११	जोसे बेसी सिञ्चाई कुलो मर्मत		३००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
१२	स्पाइदी खोला विक्रमटोल भालुमागा जाने बाटो तटबद्धन		७००,०००.००	राजस्थ वाँडफाँड प्रदेश सरकार
१३	स्पाइदी ठाडवारी चर्चे		१००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
१४	विवक मुक्ति चर्चे सोमीगोडा कमाउण्ड		२५०,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
१५	क्रिस मण्डली चर्चे		१५०,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
१६	सिमलढाप मार समाज भवन		१००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
१७	बागधोर आमा समूह भवन		१००,०००.००	प्रदेश सरकार ३५,१००
१८	सुन्दरवर्स्ती स्कुल चोक जाने बाटो ग्राबेल		२००,०००.००	राजस्थ वाँडफाँड प्रदेश सरकार
१९	झुलथारी बाटो ग्राबेल		१५०,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
२०	कमिनी घोल इमार		२००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
२१	घटुटोल खोला कुलो मर्मत		२००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
			५,०००,०००.००	

दडगात चालु खर्च बडा ७

बजेट शीर्षक नं	बजेट शीर्षक	रकम	विविधेति श्रोत
२११४१	पदाधिकरी वैटक भत्ता	१४४,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
२२१११	पानी तथा विजुली	२५,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
२२११२	संचार	६,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
२२२१२	इच्छन	८०,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय समाप्ती	१००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सभार खर्च	३००,०००.००	वारामति प्रदेश समानिकरण अनुदान

૨૨૫૨૨	કાર્યક્રમ છર્ચ		૭,૦૦,૦૦૦.૦૦	કામગતિ પ્રવેશ સમાનીકરण અનુદાન
૨૨૬૧૧	અસામન તથા મંદ્યાહુન એચ્		૫૦,૦૦૦.૦૦	કામગતિ પ્રવેશ સમાનીકરण અનુદાન
૨૨૭૭૧	દિવિષ બર્ચ		૧૩૮,૦૦૦.૦૦	કામગતિ પ્રવેશ સમાનીકરণ અનુદાન
૨૮૧૪૩	સવારી સાધન તથા મેણ્ટસ્પી ઓઝર માડા		૩૦,૦૦૦.૦૦	કામગતિ પ્રવેશ સમાનીકરण અનુદાન
			૬,૦૫૩,૦૦૦.૦૦	

		संशार अनुदान	विशेष अनुदान	सम्पुरक अनुदान
		रु.हजारमा	रु.हजारमा	रु.हजारमा
प्रेषण सरकारबाट हस्तालित				
१	इच्छाकामना काशेलो छर निमाण इ.गा.पा.६	२५००.००		
२	फलफूलासुलतला। खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१,०००.००		
३	खेतियाय जमिमा (साता सिचाई) सिचाई कार्यक्रम	१,०००.००		
४	मोरी पालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम वडा ने ६	७००.००		
५	फलफूल प्रवर्द्धन कार्यक्रम(सुलतला) वडा ने ३ २ ५	१,०००.००		
६	खेतियाय जमिमा सिचाई कार्यक्रम वडा ने १	१,०००.००		
७	वाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम वडा ने ६	५००.००		
८	याकाउ तिनाई योजना वडा ने ६	२,६४०.००		
९	स्थानीय न्यायिक सहजकर्ता कार्यक्रम (परिव्रमिक तथा पोशाक वर्च)	२८७८.००		
१०	उपरदाउली परिसरमा रहको नेतृत्व पुरानिमाता पूर्वाधार निमाण वडा ने ७	५,०००.००		
११	मुलाइ तामिन इच्छाकामना मनिदर जाने वाटो इ.गा.पा.५	३,०००.००		
१२	सिपलटार चौपुत्रासिर दाहखाली भञ्जाउँ रहको इ.गा.पा.७	३,०००.००		
१३	माध्यमिक तहमा थून्य दरबन्दी भएका सम्बन्धियक मध्यमिक विद्यालय/विज्ञान/गाउले शिरोपालिका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान	२,२७२.००		
१४	बालु आमा विहिन बालाचालिका संरक्षण कार्यक्रम	५२८८.००		
१५	अपाहता भएका व्यापिकरका लागि सम्बन्धिया आधारित सम्बन्धिया सहयोग कार्यक्रम	३,०००.००		
१६	बालाचाल अन्त्यमा लागि सम्बन्धिय पारिवालान कार्यक्रम	१५०.००		
१७	एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम (विद्यालय नस्किको पारिश्रमिक लगाएन्ति)	३,७१.२.००		
१८	इच्छाकामना (दोस्रोचक) । सार अन्त्यमा इ.गा.पा.०४ एक प्रदेश निवालन क्षेत्र कार्यक्रम	५५०.००		
१९	स्थानीय चौकी भवन निमाण/सबलाकरण इ.गा.पा. ०१	२,०००.००		
	जम्मा	३४,३००.००		
विशेष अनुदान				
१	सर्वशक्ति मा.वि. भौतिक पूर्वाधार निमाण इ.गा.पा.४	५,०००.००		
	जम्मा	५,०००.००		
सम्पुरक अनुदान				
१	जलविर दुईम भालुभयान इच्छाकामना सहक स्तरोलाई इ.गा.पा.६	२०,०००.००		
२	गर्दम दाडिदुङ्गे सडक कालोपाने इच्छाकामना ७	२०,०००.००		
	जम्मा	४०,०००.००		

इच्छाकामना गाउँपालिका सभीय सरकारबाट हस्तान्तरित

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	वार्षिक लाभ		
			परमाणु	भार	बजेट ₹
२.७.१८	पशुपत्ती विकास कार्यक्रम				०.१२
२.७.१९.२४७	इपिडेमियोलॉजिकल रिपोर्टहुँ	२६३३३२	१२	०.९८	०.९८
१.१.३	स्थायी शिक्षक				१३१४.३४
१.१.३.३	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलाव भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्राजका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	२६३३३२	१	१००	१३१४.३४
१.१.४	अस्थायी शिक्षक				१४३.२४
१.१.४.१	प्रारम्भिक वाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२६३३३२	१	२५.४१	१४३.२४
२.७.१३	शैक्षिक कार्यक्रम				५.६६
२.७.१३.३०५	विपल लक्षित घाँचबृतिकलागि छुनौट भएका (कक्षा ५-१२ मा अन्यथानरत) विद्यार्थिका लागि छात्रवृत्ति	२६३३३२	१	१.०४	५.६६
२.७.१६	खाद्य तथा पोषण कार्यक्रम				३.३५
२.७.१६.१४	वहुसेविय पोषण कार्यक्रमका पोषण सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२६३३३२	१	२९.५२	३.३५
१.१.१	स्थायी कर्मचारी				२५३

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शारीक	वार्षिक लाभ		
			परिमाण	भार	बजेट रु. लाखमा
१.१.५५	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्रथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आगुवें औपचालयहरूमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवरदी अनुसारको तलब, महारी भत्ता र पोपाक भत्ता	२६३३३२	१	१००	२५२
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				१.३
२.७.२२.१०९४६	आकस्मिक अवस्थामा औसति एवं ल्याव समाप्ती ठुवानी, रेकार्ड तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छ्याह, ई-टि.वि रिजिस्ट्रशनावालिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिष्टण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध वार्षिक समिता तथा कोहर्ट विशेषण	२६३३३२	१	४६.५९	१.३
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				०.२
२.७.२२.१२०६९	जनोटिक रोगहरू, AMR सम्बन्धि पैरनी तथा अभियुक्तरण, Rabies Day	२६३३३२	१	१६.६७	०.२
२.६.४	उच्चमरीलताता, रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा समता अधिकृदि तालिम				८.६
२.६.४.८८	गरिवी निवारणका लागि लायु उच्चम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ वर्षमौजिम लायु उच्चम विकास मोडेलमा नयौ लायु उच्चमी सिर्जना गर्ने	२६३३३२	२९	५०.५९	८.६
२.७.१८	पशुपन्नी विकास कार्यक्रम				४
२.७.१८.३६०	आधारभूत प्रयोगशाला कार्यक्रम	२६३३३२	१	३१.३२	४

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बाधिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बोलेर ह लाखमा
२.७.१८	प्रापुन्नी विकास कार्यक्रम				०.८
२.७.१८.१८८८	रेविज नियन्त्रण कार्यक्रम	२६३३३२	१	६.२६	०.८
२.८.७	व्यक्ति करार				०.१
२.८.७.८४३	एम.आई.एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भता	२६३३३२	२	४.०४	०.२
२.७.१९	शैक्षिक कार्यक्रम				५
२.७.१९.९९	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (प्रमाणरणात विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२६३३३२	१	०.९२	५
२.७.१९३	शैक्षिक कार्यक्रम				७५.१४
२.७.१९३.४०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६३३३२	१	१३.८५	७५.१४
२.७.१९१	खाद्यान् /दिवा खाजा /पौष्टिक आहार वितरण				१०५.६२
२.७.१९१.९	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लाभि विद्यालयलाई अनुदान	२६३३३२	१	२०.०२	१०५.६२
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				१.०१
२.७.२२.१०५०८	प्रजनन रूणाता स्वास्थ्य सेवा	२६३३३२	१	२.३७	१.०१
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				७.९२
२.७.२२.१९३०३	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	२६३३३२	३६	१००	७.९२
२.८.७	व्यक्ति करार				५.६६
२.८.७.७.५	रोजगार संबोधकको तालब	२६३३३२	१	२१.८५	५.६६
२.९	कार्यालय मसलद तमान खर्च				१
२.९.१६	रोजगार सेवा कैदको लाभि मसलद खर्च	२६३३३२	१	२.३८	१

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शारिक	वार्षिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	क्रेटर रु लाखमा
११.१.२	भवन निर्माण				१६
११.१.२.२६९५	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :- चितवन जिल्ला क्षेत्र नं. २ अन्तर्मत इच्छाकारको माउँपालिका- २६६ वटा	२६३२६	१	१००	१६
२.७.१.३	शैक्षिक कार्यक्रम				३६.९२
२.७.१.३.४१	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोगा अनुदान	२६३३२	१	६.८१	३६.९२
२.७.१.३.१३	शैक्षिक कार्यक्रम				३१.८
२.७.१.३.१०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६३३२	१	५.८६	३१.८
२.७.२.२	स्वास्थ्य सेवा				६
२.७.२.२.१०९०६	स्थानिय तह तरफ मातृ तथा नवजाहिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उमेरिका सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	२६३३२	४	२०.९३	७
२.७.२.२	स्वास्थ्य सेवा				५.८८
२.७.२.२.१०९०३	पोषण कार्यक्रम	२६३३२	४	१३.६७	५.८८
२.७.३	ज्याला तथा अन्य खर्च				२०.२२
२.७.३.७	रोजारी सूजना (नेपाल सरकार)	२६३३२	१	७७.७७	२०.२२
२.७.३	ज्याला तथा अन्य खर्च				२६.७२
२.७.३.८	रोजारी सूजना (आई.डि.ए.)	२६३३२	१	६०.९९	२६.७२
२.७.१.५	कृषि विकास कार्यक्रम				०.६
२.७.१.५.१३०	कृषि, पृष्ठपट्टी तथा मर्त्य तथाको अध्यावधिक कार्यक्रम	२६३३२	१	५.७३	०.६
२.७.१५	कृषि विकास कार्यक्रम				४

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शारीरिक	वार्षिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट रु लाखमा
२.७.१५. १०१७८	नमूना सुन्ताला बोनेचा व्यापता सहित गुरु किसान परिचालन र दोकान विस्तार	२६३३२	१	२४.६२	४
२.७.१६	प्रग्नान्धी विकास कार्यक्रम	२६३३२	१	१४.१	१.५
२.७.१८. ३३४	कृषि गर्भधान मिसन कार्यक्रम	२६३३२	१	६.२६	०.८
२.७.१९	प्रग्नान्धी विकास कार्यक्रम	२६३३२	१	६.२६	०.८
११.४.२२	महामरी/आकाशिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	२६३३२	१	६.२६	०.८
११.४.२२. १७७९९	अन्य सार्वजनिक निर्माण वित्तवत जिल्हा इच्छाकर्मना गो.पा.-७, धोने साल देखि न्यू पैडान्ट रिसोर्ट सम्म -जोगा चोक देखि रा.आ. वि. खेतवारीसम सडक स्तरोवरती	२६३३२	१	१००	७०
७.२.१	आधारस्त				१६.२५
७.२.१. १	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनस्थल विद्यार्थिहरुका लागि छानवृत्ति (अवासीय तथा नैरआवासीय)	२६३३२	१	३२	१६.२५
२.७.१३	शेषिक कार्यक्रम	२६३३२	१	२.७३	१५.७९
२.७.१३. ३०२	शेषिक सुशासनका लागि सस्थानात थमता विकास, विद्यार्थी परिषण मुल्याङ्कन, शिक्षक मैन्यरिड तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	२६३३२	१	२.७३	१५.७९
७.१.४	ओषधी उपचार खर्च				६.३५
७.१.४. १	मूगोला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेल्डाड पक्षाधातका विरामितरुलाई ओषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	२६३३२	१	०.९४	६.३५
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				२.३

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शास्त्रीय	वाणिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट रु लाखमा
२.७.२२. १३२६	नियमित तथाइको गुणस्तर बढिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा खालिङ्गसन एवम् अधिकारीक र वाणिक समिता	२६३३२	१	१००	०.३
२.७.२५	अन्य	२६३३२	१	१००	०.२७
२.७.२५. ३६४	सरोकारवालाहसंसाको अन्तर्क्रिया तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम प्रहरी / पत्रकार/स्थानीय जनप्रतिनिधि/स्थानीय तहको निपत्तात शाखा, न्यायिक समिति र स्वास्थ्य शाखाका अधिकारी।	२६३३२	१	२.५.१	०.२७
२.७.२५	अन्य	२६३३२	१	१५.९५	१.४४
२.७.२५. ३६६	वेदेशिक रोजगारीमा जान चाहने व्यक्तिहस्ताई सुरक्षित वेदेशिक रोजगारी सम्बन्धी समुदायस्तरमा गहण अभिमुखीकरण कार्यक्रम	२६३३२	४५	१५.९५	१.४४
२.९.१	अन्य विविध खर्च	२६३३२	१	१५.९५	१.४४
२.९.१.७	अन्य विविध खर्च (विचार, पानि लागात अन्य विविध)	२६३३२	१	०.५५	०.०४
२.५.७	व्यक्ति करार	२६३३२	१	०.१	०.१
२.५.७. १०	प्राविधिक सहायकको पोसाक	२६३३२	१	०.२३	०.१
२.७.२५	अन्य	२६३३२	१	१	१
२.७.२५. ५७२	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा/ अध्यावधिक/ कार्यान्वयन तथा आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धन अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	२६३३२	१	२.२५	१
२.७.२५	विविध कार्यक्रम	२६३३२	१	०.३	०.३
२.७.२५. १३६	रोजगार संचारद मब्दो सञ्चालन	२६३३२	१	०.६५	०.३
११.४.२२	अन्य सर्विचिक निर्माण	२६३३२	१	३३०	३३०
११.४.२२. १६१०९	विपत्र चैपाइ आवास कार्यक्रम	२६३३२	१	२.३४	३३०

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	बच्चे शर्पिक	वार्षिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट ₹
२.५.७	व्यक्ति करार				६.८८
२.५.८.३१	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राचीनिकहरुको तलाव भत्ता		२६३३२	४	६.८८
२.७.०५	कृषि विकास कार्यक्रम		२६३३२	४	६.८८
२.७.१५.९५०	हिउंड मैके प्रवर्द्धन कार्यक्रम		२६३३२	१	६.८८
२.७.२६	विविध कार्यक्रम		२६३३२	१	६.८८
२.७.२८.४	गुनासो युनिवाइ कार्यक्रम		२६३३२	१	६.८८
१.१.३	स्थायी शिक्षक		२६३३२	१	६.८८
१.१.३.४	माध्यमिक तहका स्थीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लाभि तलाव भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिवद अल्पसारका शिक्षक/कमचिरी/प्राचीनिक धारका प्रशिक्षक समेत)		२६३३२	१	१४५.०२
२.४.६	नियुल्क पाठ्यपुस्तक आधारभूत तह		२६३३२	१	१४५.०२
२.४.६.२	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि नियुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)		२६३३२	१	१४५.०२
२.७.२१	स्वास्थ्य सेवा		२६३३२	१	४२.९३
२.७.२२.१०७९०	परिवार योजना सेवा		२६३३२	१	४२.९३
२.८.१	अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यनिवयन भ्रमण खर्च		२६३३२	५०	०.७७
२.८.१.१४९	मनोसामाजिक परामर्शकलताको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात र साडार खर्च		२६३३२	१	०.८९
२.५.७	व्यक्ति करार		२६३३२	१	०.१
२.५.७.७	रोजगार संचारकको पोसाक		२६३३२	१	०.३८
२.४.११	अन्य सामग्री		२६३३२	१	२
२.४.११.२	कार्यालय सुरक्षा सामग्री		२६३३२	१	२

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शारीक	बार्षिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट र लाखमा
२.७.१५	कृषि विकास कार्यक्रम				३
२.७.१५. १२९	विसान सूचीकरण कार्यक्रम		२६३३२	१	२८.६३
२.५.७	व्यक्ति करार				२.३१
२.५.७.७४२	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको परिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)		२६३३२	१	८६.७
२.७.१३	शैक्षिक कार्यक्रम				१३.९५
२.७.१३. २३	सम्बद्धिक विद्यालयका छात्राहस्ताई नियुक्त स्थानितरी याउ व्यवस्थापन		२६३३२	१	२.५८
२.७.१३	शैक्षिक कार्यक्रम				४
२.७.१३. ३०४	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपाण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वयन		२६३३२	१	०.७४
२.७.१६	खाद्य तथा पोषण कार्यक्रम				७
२.७.१६. १३	सुनेता हजार दिनका विपत्र महिलाको पोषण सुधारको लागि आयआजन अनुदान		२६३३२	१	६१.६७
११.१.२	भवन निर्माण				६७१.४
११.१.२. २९७९	पालिका अन्तरगत निर्माणित ५। १०। १५ शैख्या आधारभूत अस्पतालको मौविलाईजसन तथा श्रृजित दादित्र भुकानी		२६३३६	१	९९.०६
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				०.३२
२.७.२२. १०९५२	कर्मनिटि डटस कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन, र महानगर, उम्माहानगर तथा नगरपालिकाका स्वास्थ्यकर्मिहरू लाई क्षयरोग मोडुलर तालिम		२६३३२	१	११.४७

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बार्षिक लाभय		
			परिमाण	भार	बजेट ह लाभना
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				३.०८
२.७.२२.११३०७	एच.पी.भी. खोप अभियान तथा नियमित खोपमा शुरुचावात को लागि कार्यक्रम सचालन तथा व्यवस्थापन (स्वास्थ्यकर्मिको तालिम, महिला स्वास्थ्यसंवर्कनमसेविका/ स्वास्थ्यसेवक को अभियोग्यिकरण, विद्यालय शिक्षक को वैठक र पालिका तथा वडा खोप समन्वय समितिको वैठक) खर्च	२६३३३२	१	५.१६	
२.६.१	कर्मचारी दस्ता बुद्धि तालिम (प्रमाण पत्र दिने)				२
२.६.१.८	स्वास्थ्यकर्मिहरूलाई इन्डिएन्ट तालिम	२६३३३२	१	१००	२
२.५.७	चार्यक्रिया करार				२
२.५.७.८	प्राविधिक सहायकको तालिम	२६३३३२	१	११.४१	२
२.६.४	उद्घशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम				२
२.६.४.८	गरिमी निवारणका लागि लायु उद्धम विकास कार्यक्रम सचालन निर्देशिका, २०७७ वर्षमौजिम उद्यमीको स्तरोन्नति (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्निर्जीवी र एडमान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२६३३३२	२०	११.७६	२
११.४.८	झोर्झो पुल				१०
११.४.८.२८९७	आसा खोला, ताल्ली खोला, थप्राइ लिपाइ, वाडयाङ्, समिलढाप, चरिदुम खोला, घर्टि खोला झो.पु. इच्छाकर्मना गाउँपालिका चितवन	२६३३३६	१	१००	१०
२.७.१३	शैक्षिक कार्यक्रम				३२.५९

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बारिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट रु लाखसा
२.७.१३.५०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा विजिटल सिकाइ समाप्ति व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६३३२	१	६.०१	३२.५९
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा	१७			
२.७.२२.१०९८९	समुदायलाई झग्यरोग सम्बन्धी अभियांत्रिकरण एवम् घरेलू झग्यरोग वोजपडताल कार्यक्रम। क्षयोनाका जोखिम समुद्र तथा स्वास्थ्य सेवाको पहच कम भएका समुदायमा सकृद झग्यरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपाइवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिशाण, एवं पाँच वर्ष मुनिका वालालिमा झग्यरोग रोकथान सम्बन्धी दोषिटी कार्यक्रम।	२६३३२	१	५.९४	१.७
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा	२५			
२.७.२२.११३०५	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चितता र दीमोपनाका लागि स्वास्थ्यकर्मिवाट वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, पालिकावाट वडा भेरिनिकेसन, अनुमान तथा प्रमाणीकरणका सुपरिवेक्षण तथा व्यवस्थापन खर्च	२६३३२	२	६.६३	२.८५
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा	२८			
२.७.२२.१४२१	आधारभूत तथा आक्रमिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औपचारिक खरिद	२६३३२	१	६१.०६	१२.८८
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा	२६			
२.७.२२.१४२२	स्वास्थ्य चौकी (आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभियांत्रिकरण, समिक्षा, फलां अप , अनुगमन तथा सुदृढीकरण समेत)	२६३३२	१	८.९१	१.२६

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शारीक	वार्तिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट रु लाखमा
२.७.२५	अन्य				२.३१
२.७.२५.३६५	वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन खर्च	२६३३३२	४	२४.०४	२.३१
२.८.७	व्यक्ति करार				२.३५
२.८.७.६.३४	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता (सहायक पार्वी तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	२६३३३२	१	२४.४५	२.३५
२.८.१	अनुगमन मुख्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यालयन खर्च				१
२.८.१.१.१०	सञ्चालित रोजनार आयोजनाहरूको अनुगमन/निरिक्षण	२६३३३२	१	२.२८	१
२.८.२५	अन्य				१
२.८.२५.१३१	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन	२६३३३२	१	२.२८	१
२.८.३	अन्य				०.१
२.८.३.२.७	रोजार सहायकको पोङाक भता	२६३३३२	१	०.२३	०.१
२.८.५	जनचेतना तरीकम				०.३५
२.८.५.३१	रोजारिया खटिनु पूर्व अभियुक्तणा कार्यक्रम सञ्चालन	२६३३३२	१	०.८	०.३५
११.४.२२	अन्य सार्वजनिक निर्माण				३००
११.४.२२.१६६३३	कोट देखि हातिवाड स्वरउत्तरी	२६३३३४	१	१०.१६	३००
२.६.४	उद्यमशीलता ,रोजनारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा झमता अधिवृद्धि तालिम				५
२.६.४.१३	अति गरिव परिवारहरूको लागि कमितमा १० जनाको लागि हुने गरी साझा सुविधा केन्द्रको स्थापना।	२६३३३२	१	२९.४९	५

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बारिंचि लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट रु लाखमा
२.६.४	उद्घासीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम				१.४
२.६.४.१४	सम्भाव्य उन्नादनको उत्तराधिकार र बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लापि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	२६३३३२	२	८.२४	१.४
१.१.२	अस्थायी कम्तिकर्ता				५.२५
१.१.२.२२	कृषि स्नातक करार	२६३३३२	१	३२.३१	५.२५
१.१.१८	पशुपत्ती विकास कार्यक्रम				५.२५
२.७.१८.२८८	एक पालिका एक भेटेरिनरी डाक्टर	२६३३३२	१	४१.११	५.२५
२.५.७	व्यक्ति करार				३.४४
२.५.७.४४	स्थानीय तहका MIS Operator को लापात साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक चालनको रकम (चाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२६३३३२	१	४९.२९	२.४४
२.७.१३	शैक्षिक कार्यक्रम				११.५
२.७.१३.१३	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रेतसाहन अनुदान	२६३३३२	१	२.१२	११.५
२.७.१६	खाद्य तथा पेणा कार्यक्रम				१
२.७.१६.१२	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	२६३३३२	१	८.८१	१
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				१९.५७
२.७.२२.१०९०५	स्थानीय तह मार्फत मातृ तथा नवाशिषु कार्यक्रम सञ्चालन	२६३३३२	४	४५.५	१९.५७
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				०.८
२.७.२२.१०७९१	विद्यारक्षितों स्वास्थ्य सेवा	२६३३३२	१	१.९५	०.८
२.५.७	व्यक्ति करार				२.३५

क्र.सं.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शारीक	वार्षिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट रु लाखमा
२.५.७.३३	मनोसामाजिक प्रामाणकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संधे सरकार मार्फत वित्तिगोदान)	२६३३२	१	२४.४५	२.३५
२.५.३	अन्य				५
२.५.३.५	रोजगार सहायकको तलब	२६३३३२	१	११.४१	५
४	स्वास्थ्य				१
२.७.२२	स्वास्थ्य सेवा				१
२.७.२२.१२२९	डेंगु लमायतका किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका लापि लामखुट्टैको वासस्थान खोजी गरी लार्भ नष्ट गर्ने, विद्यालय शिक्षा कार्यक्रम, अभियान संचालन गर्ने तथा सरोकारवालाहरूसँग अभिमुखिकरण गर्ने र किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको डाटा भेरफिकेशन	२६३३२	१	८३.३३	१
१२	प्रधानमन्त्री कृषि आधिकारिकण परियोजना				१२
२.७.१५	कृषि विकास कार्यक्रम				१२
२.७.१५.१०६०	आ.व. २०८१/८२ मा नैया सुन्तालाजात पकेट विकास कार्यक्रम संचालन	२६३३२	१	१००	१२
ख)	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				४७५.१७
	कुल जम्मा खर्च				४७५.१७

और सरकारी संस्थाहरुबाट कार्यान्वयन गरिने कार्यक्रमहरु

helpcode nepal

क्र.सं	योजना/कार्यक्रम	बजेट
१	Information transmission and material sending (printing /photo developing /camera purchasing /repairing)	१२८,५५०,३५
२	Coordination meeting to design monitoring and evaluation system and data collection for ipsas Bas Shabs and communication	१५,०२२,००
३	Distribution of stationery support	६३७,५५०,००
४	Sponsored children uniform support	१,७७६,३९२,००
५	R C support/school welcome & day celebration/competition	३,३५०,००
६	Needy children support (sponsored/non sponsored)	१,१२४,००
७	Parental education in target ९ schools each year	१,०००,००
८	ECE facilitator training follow up / teachers training at chitwan ९o school	१८०,०००,००
९	Toilet sanitation, water purification ans WASH in one schools	१४८,६६०,००
१०	Formation of mother group and meeting at least once in a year in each rural school	४२,३९०,००
११	Coordination with RM level authorities /school management communities/head teachers and HCN program staff workshop	४०,५००,००
१२	Toothbrush/paste/soap/first aid/medicine delivery as per need	८०,०००,००
		३,२७१,९५७,३५

serve now nepal

क्र.सं	योजना/कार्यक्रम	बजेट
१	बडा ने ७ का चालचालिकाहरूलाई पढाई लेखाइमा सहायता हुने गरी लाईटहाउस सेन्टर सञ्चालन	३,१४५,६२८,००
२	निःशुल्क सिलाईकर्टर्ट तालिम सञ्चालन	१,१९२,०१७,००
३	जाडोको चानो कपडा वितरण	१,०८०,०००,००
४	जलवाहकट वितरण	१००,०००,००
५	मच्छेड झुल वितरण	२८८,०००,००
६	जनवित्तनमालक कार्यक्रम	३००,०००,००
७	मोडिकल कथाम्र	८६४,०००,००
		८,५६२,६४५,००

namaste kids

क्र.सं	योजना/कार्यक्रम	बजेट
१	निःशुल्क शैक्षिक सहायता कार्यक्रम	३२४,०००,००
२	परिवारिक स्वास्थ्य तथा सारसफाइ कार्यक्रम	३२४,०००,००

३	संस्थापत विकास कार्यक्रम	३२६,०००,००
४	अन्य कार्यक्रम	१७३,०००,००
		१,१४५,०००,००

wine to water

क्र.सं	योजना/कार्यक्रम	बजेट
१	भाटेगांड खानेपानी तथा समस्याही योजना	३,७६०,७५,९८०
२	राजमोगा खानेपानी तथा सरकारी योजना	२,२७३,७४५,९०
३	फिल्टर वितरण तर्फ़	५,६४५,०००,००

sahamati

क्र.सं	योजना/कार्यक्रम	बजेट
१	वन समुद्रको कार्यपालिका कार्यालयन गर्दिका लागि सहयोग	२००,०००,००
२	वन समुद्रको जलाधार क्षेत्रमा जान आवासप्रदान तथा सिकाई भ्रमण (संयुक्त)	११०,०००,००
३	स्थानीय प्रजातिका डाले घास सहयोग	५०,०००,००
४	किसानहरूलाई पनिमैत्री प्रविष्टि सहयोग	२००,०००,००
५	निविकोपार्जन सम्बन्धी लाभिस्म र सहयोग	३००,०००,००
६	स्थानीयक अध्ययन तथा तात्पर्य सहयोग	१००,०००,००
७	समिदायिक वन उपभोक्ता समुद्रहरूलाई सुधासान, नेतृत्व, निधि व्यवस्थापनमा जान र सीप बढाए गर्न आत्मरिक सशासन संरचना र प्रक्रियाहरूलाई सहृदय गर्न असमान निमिण समर्चनि गोष्ठी	१५०,०००,००
८	समुदायिक वन उपभोक्ता समुद्रहरूलाई वन व्यवस्थापन र जीविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी असमता विकास तात्पर्य	५०,०००,००
९	द्वारारेपण	५०,०००,००
१०	द्वारारेपण क्षेत्रको लागि संरक्षण (घेराराप)	२००,०००,००
११	दृश्यानेपाल क्षेत्रमा समुदायिक वन उपभोक्ता समितिको अनुगमनमा वन हेरारु परिचालन गर्न सहयोग	३५,०००,००
१२	समुदायिक वन क्षेत्रमा मिचाहा प्रजातिका बोट विस्त्रा हटाउन सहयोग	१००,०००,००
१३	स्थानीय र राष्ट्रिय वाङ्गमया किसानहरूसँग अलगाक्रिया, गोष्ठी तथा भ्रमण ।	५०,०००,००
१४	हरित बैल विकासको लागि खोला विनाराम घाँस प्रजातिको दृश्यानेपाल	५०,०००,००
१५	वकालात योजनाको कार्यालयन	५००,०००,००
१६	क्रियाकलाप क्षेत्रमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिको अनुगमनमा वेगालु परिचालन गर्न सहयोग	४०,०००,००
१७	स्थानीय सरकार, खानेपानी उपभोक्ता समूह, DFO, SWMO, PTMCDDB, ऐडेवेमिया, BZ, CNP र DCC) को नियमित अनारकिया गोष्ठी (संयुक्त)	५०,०००,००
१८	महिला, युवा र अदिवासी जनजातिसँको नेतृत्व असमता अभिनवदी गर्न नेतृत्व विकास गोष्ठी (संयुक्त)	५०,०००,००
१९	आपने सकृदि, पहिचान र आवाजलाई आगाहि बहाउन आदिवासी जनजातिसँको सहानको संस्थापन असमता अभिवृद्धी गोष्ठी (संयुक्त)	५०,०००,००

२०	आपना अनुमति, पर्मारगत ज्ञान र प्रकृतिमा आधारित समाजानहस्तीं सम्बद्धित नवीन विचारहस्ता छलफल गोष्ठी (संयुक्त)	५०,००००००
२१	सांस्कृतिक संरोक्तावालाहरू स्थानीय सरकार, DCC, DFO, PCTMCDB, SWMO, BZMC, Barandabhar PF काउन्सिल, CNP र एकेडेमिया ज्ञान र सीपहुँ अभिवृद्धि गर्ने प्रकृतिमा आधारित समाजान	९०,००००००
२२	NBS) मा छलफल गोष्ठी (संयुक्त)	४००,००००००
२३	पोखरी निर्माण	३,५३५,००००००
२४	जन्मा खर्चे क्रियाकलाप बोर्ड (अनुमतित)	५००,००००००
२५	प्रशासनिक व्यवस्थापन बोर्ड (अनुमतित)	५००,००००००
२६	पालिका अन्तर्गत प्रस्तावित जम्मा बोर्ड (अनुमतित)	१,०३५,००००००

महिला सम्झौता समन्वय समिति

क्र.सं	चोजना/कार्यक्रम	बजेट
१	कृषि पाठ्याला, बेसार खेती प्रवर्द्धन, सहकारी क्षमता विकास र व्यापारिकरण (इ.ग.पा. इ.)	३२,००,०००.००

क्र.सं	चोजना/कार्यक्रम	बजेट
१	बालबालिका प्रभाव कोष	१०८,०००,००
२	वेष्य स्मार्ट करतब समर्पितहरू	४०,०००,००
३	वेष्य पुराधार विकास	७२,६००,००
४	सूचनापाठी बडान	२१,११२,००
५	स्मार्ट डस्ट्रिब्युन	२६,४००,००
६	ई-प्रस्कालाय स्थापना	९६,०००,००
७	उद्घाटन तथा हस्तान्तरण समरोह	४६,२००,००
८	कराब स्थापना समारोह	१३,२००,००
९	VFC Cohort Project and River	१००,०००,००
१०	Training to VFC Cohort	३०,०००,००
११	Training Majhi and others Vulnerable Communities	५०,०००,००
१२	Distribution of Goods and Fishing Nets	२५,०००,००
		२०५,०००,००

स्थानीय राजपत्र

इच्छाकामना गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ८

भाग १

संख्या: ३

मिति: २०८१/०३/१०

कर तथा गैरकर राजश्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा बनेको

ऐन २०८१

ईच्छाकामना गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
कुरिनटार, चितवन, बागमति प्रदेश

कर तथा गैरकर राजस्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा बनेको तिदेयक, २०८१

प्रस्तावना: इच्छाकामना गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि गाउँपालिकामा राजस्व लगाउने तथा उठाउने सम्बन्धमा ऐन व्यवस्था गर्न वान्छीय भएकोले इच्छाकामना गाउँपालिकाको सभाले नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) बमोजिम यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** १) यस ऐनको नाम इच्छाकामना गाउँपालिकाको कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०८१ रहेको छ ।
२) यो ऐन इच्छाकामना गाउँपालिका भर लागू हुनेछ र यस ऐन बमोजिमको कर वा राजस्व बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्ति जहाँसुकै रहे बसेको भए पनि निजको हकमा समेत लागु हुनेछ
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कानूनमा:
  - (क) “कम्पनी” भन्नाले प्रचलित नेपाल ऐन बमोजिम स्थापना भएको कम्पनीसम्फनु पर्छ र सो शब्दले प्रचलित नेपाल ऐन बमोजिम स्थापित संगठित संस्थालाई समेत जनाउँछ ।
  - (ख) “कर” भन्नाले परिच्छेद-४ बमोजिम लागेको वा लाग्ने कर सम्फनु पर्छ ।
  - (ग) “कर अधिकृत” भन्नाले ऐनको दफा ६ बमोजिम नियुक्ति गरिएको अधिकृतस्तरको कर्मचारीलाई सम्फनु पर्दछ ।
  - (घ) “राजस्व उपशाखा” भन्नाले इच्छाकामना गाउँपालिकामा कर तथा गैर कर राजस्व सम्बन्धी काम, कारवाही इच्छाकामना गाउँपालिका अन्तर्गतको संगठन संरचना सम्फनु पर्छ ।
  - (ड) “करदाता” भन्नाले कर तिर्नु पर्ने कर्तव्य भएको व्यक्ति सम्फनु पर्छ ।
  - (च) “कर निर्धारण” भन्नाले कर निर्धारण सम्फनु पर्छ र सो शब्दले पुनःनिर्धारण र अतिरिक्त कर निर्धारणलाई समेत जानाउँछ ।
  - (छ) “गैरकर राजस्व” भन्नाले परिच्छेद-१४ बमोजिम लाग्ने वा लागेको गैरकर राजस्व सम्फनु पर्छ ।
  - (ज) “परिवार” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्तिको पति, पत्नी र अंश छुटिए वानछुटिएका नाबालिग सन्तान सम्फनुपर्छ ।
  - (झ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले स्थानीय कर संचलान ऐन २०७४ को दफा ८४ बमोजिमको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्फनु पर्दछ ।
  - (ज) “फर्म” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको वा दर्ता नभएको जुनसुकै फर्म सम्फनु पर्छ ।
  - (ट) “व्यक्ति” भन्नाले कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको जुनसुकै व्यक्ति सम्फनुपर्छ ।
  - (ठ) “सभा” भन्नाले इच्छाकामना गाउँपालिकाको सभा सम्फनु पर्छ ।
  - (ड) “गाउँपालिका” भन्नाले स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार प्रयोग गर्ने इच्छाकामना गाउँपालिका सम्फनु पर्छ ।
  - (ट) “संविधान” भन्नाले नेपालको संविधान सम्फनु पर्छ ।

३. व्याख्या: यो कानुनमा परिभाषा गरिएका शब्दावलीको सोहि अनुसार र अरुमा प्रचलित ऐन कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन तथा दफा ४ बमोजिमका सिद्धान्तका आधारमा गरिनेछ ।

परिच्छेद-२

राजस्व सम्बन्धी सामान्य सिद्धान्त

४. कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी सामान्य सिद्धान्तः

- (१) कर राजस्व देहायका सिद्धान्तलाई आधार लिई लगाइनेछ।

(क) कर तिर्न सक्ने क्षमताका आधारमा ।

(ख) कर प्रणाली समानता र न्यायमा आधारित रहने गरि ।

(ग) सरल, पारदर्शी र मितव्ययी हुने गरेर ।

(घ) नागरिकलाई सुविधा हुने किसिमबाट ।

(ड) स्वेच्छिक रूपमा कर तिर्नप्रेरित हुने वातावरण सृजना गरेर ।

(च) करको आधार, करको दर र कर तिर्ने अवधी स्पष्ट गरेर ।

(छ) पश्चातदर्शी असर नपर्ने गरेर ।

- (२) गैरकर राजस्व लगाउँदा उपलब्ध गराइनेसेवा, सहुलियत र सुविधाको लागत, सञ्चालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानी लगाइने र उठाइनेछ ।

परिच्छेद -३

कर प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था

५. कर प्रशासन :

(१) नेपालको संविधानको व्यवस्था अनुरूप आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रको कर तथा गैरकर प्रशासन इच्छाकामना गाउँपालिकाले गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कर प्रशासन व्यवसायिक, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकामा राजस्व उपशाखा रहनेछ ।

६. कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले कर अधिकृतको रूपमा कार्य गर्नेछ। प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक ठानेमा कमितमा अधिकृत स्तरको कर्मचारीलाई कर अधिकृत तोक्न सक्नेछ।

(२) राजस्व उपशाखा गाउँपालिकाले प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत दरबन्दीका आधारमा एक वा सो भन्दा बढि तहका कर अधिकृत, करसहायक तथा सहयोगीहरूलाई काममा लगाउन सक्नेछ ।

७. कर अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार यस ऐनमा अन्यत्र उल्लेख भएका काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त कर अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(क) करदाता दर्ता गर्ने ।

(ख) करदाताबाट बिवरण प्राप्त गर्ने ।

(ग) कर परीक्षण तथा अनुसन्धान गर्ने ।

(घ) कर संकलन गर्ने ।

- (द) कर तथा गैर कर राजस्व चुहावट रोकन आवश्यक कार्य गर्ने ।
- (च) करदाता मैत्री वातावरण बनाउन उपयुक्त र आवश्यक कार्य गर्ने ।
- (छ) कर सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (ज) कर कानुन र कर प्रशासनको क्षेत्रमा सुधार गर्नुपर्ने विषयमा इच्छाकामना गाउँपालिकालाई सुझाव दिने ।
- (झ) कर सम्बन्धी अभिलेख दुरुस्त राख्न लगाउने ।
- (ञ) कर सम्बन्धी अन्य काम गर्ने ।

द. अधिकार प्रत्यायोजन:

- (१) गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले संविधान र यस ऐन बमोजिम आफुमा रहेको कर तथा राजस्व उठाउने अधिकार कर अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (२) कर अधिकृतले आफुलाई प्राप्त अधिकार प्रयोगका लागि अन्य कर्मचारीलाई समेत काममा लगाउन सक्ने छ ।
- (३) कर अधिकृतले आफुलाई प्राप्त अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने सम्बन्धमा गाउँपालिकाबाट कुनै खास निर्देशन भएकोमा सोहिं बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

९. प्रत्यायोजीत अधिकार र जिम्मेवारी :

- (१) दफा ८ बमोजिम प्रत्यायोजन गरिएको अधिकारको जिम्मेवारी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने अधिकारीमा रहनेछ ।
- (२) दफा ८ बमोजिम प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्नेले सो अधिकारको प्रयोग गर्दा अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने प्रति उत्तरदायी रहि प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -४

कर राजस्व सम्बन्धी व्यवस्था

१०. सम्पत्ति कर:

- (१) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र सम्पत्ति कर लगाउने भनी तोकेको घर र घरले चर्चौको जगामा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐनमा उल्लेख भएअनुसार सम्पत्ति कर लगाउने र उठाउनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सम्पत्ति कर लगाउने भनी तोकेको घर र जग्गा बाहेकका अन्य जग्गा भएका दफा १४ बमोजिम भुमिकर (मालपोत) लगाउनु र असुल उपर गर्नु पर्नेछ ।
- (३) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका घर जग्गाको अभिलेख प्रत्येक बर्ष दुरुस्त मिलाई राख्नु पर्नेछ ।
- (४) सम्पत्ति कर निर्धारणका लागि सम्पत्ति मूल्याङ्कन देहाय बमोजिम गरिनेछ:

  - (क) घरको बनोट (कच्ची वा पक्की) ।
  - (ख) घरजग्गासँग सडक वा बाटो जोडिएको वा नजोडिएको र जोडिएको भएपक्की, कच्ची वा गोरेटो जस्तो बाटोको प्रकृति र राजमार्ग, मुख्य सडक वा सहायक सडकसँग दुरी ।
  - (ग) घरजग्गाको व्यापारिक वा आवासीय उपयोगको अवस्था ।
  - (घ) सम्पत्ति मूल्याङ्कन गर्दा अनुसुचि-१बमोजिम हासकट्टी गरी खुद सम्पत्ति कायम गरिनेछ ।

- (३) खण्ड (८) बमोजिम कायम भएको खुद सम्पत्तीमा सात प्रतिशत मर्मतसंभार खर्च कट्टी गर्न दिईनेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम घर जग्गा मूल्याङ्कन गर्न देहायको घर जग्गा मूल्याङ्कन समिति गठन गर्न सक्नेछ ।
- (७) सम्पति मुल्यांकन समितिले प्रत्येक पाँच वर्षमा घर जग्गा मुल्यांडनका आधार र दररेटको सुभाव सिफारिस गर्न सक्नेछ ।
- (८) सम्पति मुल्यांकन समितिले बैठकको कार्यविधि आफैनिर्धारण गर्न सक्नेछ ।
- (९) सम्पति करको प्रयोजनको लागि सम्पत्तिको स्वामित्व देहायको व्यक्तिमा रहेको मानिनेछः
- (क) आर्थिक वर्षको पहिलो दिन जुन सम्पत्ति जसको स्वामित्वमा रहेको छ सोसम्पत्तिसोही व्यक्तिको नाममा ।
- (ख) कुनै सम्पत्ति एक भन्दा बढी व्यक्तिहरूको संयुक्त स्वामित्वमा रहेकोमास्वामित्व स्पष्ट भएकोमा सोही अनुसार र अन्यथा सबैको बराबर हक ।
- (१०) करदाताले प्रत्येक वर्ष स्वयं कर निर्धारण गरी आश्विन (असोज) मसान्त भित्र गाउँपालिकामा विवरण पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (११) यस दफा बमोजिम दाखिला गर्नुपर्ने कर प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्त भित्र राजस्व उपशाखामा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (१२) नाबालकको नाममा रहेको सम्पत्तिमा लाने सम्पत्ति कर दाखिला गर्ने दायित्व निजको संरक्षक वा माथवर व्यक्तिको हुनेछ ।
११. घर बहाल कर : (१) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र बहालमा लगाएको घरको आकार, प्रकार, बनौट र चर्चेको जग्गा (प्लन्थ एरिया) को आधारमा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐनले तोकेको आधारमा घर बहाल कर लगाई असुल उपर गर्नेछ।
- स्पष्टीकरण :** यस दफाको प्रयोजनको लागि घर भन्नाले भवन, गोदाम, टहरा, छप्पर (सेड), कारखाना र यस्तै पक्की वा कच्चा सरचना सम्भनु पर्छ ।
- (२) घर बहालमा लगाउने व्यक्ति घर बहाल करको करदाता हुनेछ । कम्पनी वा संस्था मार्फत घर बहालमा दिएको हकमा उक्त कम्पनी वा संस्था घर बहाल करको करदाता हुनेछ ।
- (३) घर बहालमा दिँदा प्रत्येक घरधनीले सम्झौता गरी त्यस्तो सम्झौताको प्रति वा सम्झौतामा संशोधन गरिएमा सोको विवरण सो कार्य भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र राजस्व उपशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ।
- (४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै कार्यालय, कम्पनि, फर्म, एजेन्सी, परामर्शदाता वा जुनसुकै प्रकारको संगठित संस्थाले घर बहालमा लिएकोमा बहाल भुक्तानी गर्दा अग्रीम कर कट्टी गरी घरधनीका तर्फबाट राजस्व उपशाखामा घर बहाल कर बुझाउनु पर्नेछ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम अग्रीम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नु पर्ने घर बहाल कर कट्टी भएको महिना पछिको महिनाको ५ गते भित्र दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (६) घर बहालको प्रयोजनको लागि स्थानीय सरकारले न्युनतम मासिक घर बहाल रकम निर्धारण गरी लागू नगरेसम्म स्वयं घोषणाको आधारमा गर्न सक्नेछ ।

- (७) न्यूनतम मासिक घर बहाल रकम निर्धारण सम्बन्धी अन्य व्यवस्था गाउँपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (८) घर वहालमा दिने घरधनीले घर बहाल करको विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्रिवन मसान्त भित्र पेश गर्न पर्नेछ ।
- (९) यस दफा बमोजिम दाखिला गर्नु पर्ने कर प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्रिवन मसान्त भित्र दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (१०) एक आर्थिक वर्षको घर वहाल कर एकमुष्ट अग्रिम रूपमा श्रावण महिना भित्र दाखिला गर्ने घर धनीलाई घर बहाल करमा दश प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- (११) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै जग्गावालाले आफ्नो जग्गा जुनसुकै प्रयोजनको लागि कोही कसैलाई भाडामा दिएमा त्यस्तो भाडामा दिने र लिने बिच भएको जग्गाबहाल सम्भौताको आधारमा मूल्याङ्कन कायम गरी गाउँपालिकाको गाउँसभाले निर्णय गरे बमोजिमको हकमा सम्बन्धित जग्गावाला बाट जग्गा बहाल कर असुल उपर गर्नेछ ।

१२. सवारी साधन कर: गाउँपालिकाले सवारी साधन कर लगाउन सक्नेछ ।

- स्पष्टीकरण:** यस दफाको प्रयोजनको लागि “सवारी साधन” भत्राले इन्धन वा यान्त्रिक शार्क्तिबाट सडकमा चल्ने चार पांगे, तीनपांगे वा दुई पांगे सवारी साधन सम्भनु पर्छ ।
- (१) उपदफा (१) बमोजिम सवारी साधन कर लगाउदा सवारी साधन प्रकृति र क्षमताका आधारमा समान प्रकृतिका सवारी साधनलाई समान दर कायम हुने गरी लगाइने छ ।
  - (२) यस दफा बमोजिमको लगाईएको सवारी साधन करको दर प्रदेशमा पठाउनु पर्नेछ ।
  - (३) अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम सवारी साधन धनीले यस दफा बमोजिमको कर प्रदेश कर कार्यालय वा एकाइमा बुझाउनु पर्नेछ ।
  - (४) प्रत्येक वर्षको आश्रिवन मसान्तमा सवारी साधन धनीले यस दफा बमोजिमको कर दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

१३. भुमिकर (मालपोत): (१) गाउँपालिकाले भुमिकर (मालपोत) लगाई उठाउन सक्नेछ ।
- (२) यस ऐन बमोजिम सम्पति कर लाने घर र घरले चर्चेको जग्गा बाहेकको अन्य जग्गामा भुमिकर (मालपोत) लानेछ र त्यस्तो जग्गाको जग्गाधनीले भुमिकर (मालपोत) तिर्न पर्नेछ ।
  - (३) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र कूटनीतिक नियोगको नाममा भएका जग्गामा भुमिकर (मालपोत) लाने छैन ।
  - (४) प्राकृतिक प्रकोपको अवस्था वा गम्भीर परिस्थितिमा गाउँपालिकाले आधार र कारण खोली त्यसबाट प्रभावित सबैले समान सुविधा पाउने गरी भूमिकर (मालपोत) मा छुट वा मिनाहा दिने निर्णय गर्न सक्नेछ ।
  - (५) उपदफा (४) बमोजिम छुट दिने निर्णय भएको मितिले पन्थ दिनभित्र त्यसको सूचना गाउँ सभाको बैठक चलेको भए गाउँ सभामा पेश गर्नु पर्नेछ र बैठक नचलेको भए त्यसपछि बस्ने सभाको पहिलो बैठकले पारित गर्नु पर्नेछ ।

- (६) स्थानीय सरकारले यस दफा बमोजिमको भूमिकर (मालपोत) आफैले उठाउन वा नेपाल सरकार अन्तर्गतको कुनै कार्यालय मार्फत उठाउने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- (७) भूमिकर (मालपोत) प्रयेक वर्ष आश्वन महिनाभित्र राजस्व उपशाखा वा सम्बन्धित वडा कार्यालय वा स्थानीय सरकारले तोकेको कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।
- (८) स्थानीय सरकारले प्राकृतिक प्रकोपको अवस्था वा विशेष परिस्थिति सिर्जना भएकोमा आधार र कारण खोली गाउँपालिकाभर वा त्यसको कुनै खास क्षेत्र तोकी सो क्षेत्रको जग्गाको भूमिकर बुझाउने म्याद बढाउन सक्नेछ । सो म्यादभित्र भूमिकर (मालपोत) बुझाएकोमा म्याद भित्र बुझाएको मानिनेछ र थप शुल्क लाग्ने छैन ।

१४. मनोरन्जन कर:

- (१) स्थानीय सरकारले चलचित्र घर, भिडियो घर, सांस्कृतिक प्रदर्शन हल, कन्सर्ट जस्ता मनोरन्जन स्थलमा देखाइने मनोरन्जनका साधनमा मनोरन्जन कर अन्तर सरकारी वित्त व्यबस्थापन ऐन २०७४ र प्रदेश आर्थिक ऐन बमोजिम संकलन गरिनेछ ।

१५. विज्ञापन कर:

- (१) गाउँपालिकाले सूचनापाटी (होर्डिङ बोर्ड) मा विज्ञापन कर लगाई असूल गर्न सक्नेछ ।
- (२) गाउँपालिकाले उपदफा (१) बमोजिमको विज्ञापन कर शुल्क उठाउँदा अन्तर सरकारी वित्त व्यबस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय विभाज्य कोष खातामा जम्मा गरि अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन बमोजिम बाँडफाड गर्नु पर्नेछ ।
- (३) विज्ञापन कर विज्ञापन राख्न अनुमतिका लागि निवेदन दिनेबाट असूल गरिने छ ।
- (४) विज्ञापन कर सम्बन्ध अन्य आवश्यक कुरा विज्ञापन कर सम्बन्ध कार्यविधि वा निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।
- (५) विज्ञापन कर प्रत्येक वर्षको आश्वन मसान्त भित्र बुझनु पर्नेछ ।

१६. व्यवसाय कर:

- (१) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजिगत लगानी र आर्थिक कारोबारको आधारमा व्यवसाय दर्तामा र नवीकरणमा वार्षिक व्यवसाय कर लगाउन र उठाउन सक्नेछ ।
- (२) व्यवसाय कर सम्बन्ध अन्य कुरा व्यवसाय कर सम्बन्ध गाउँपालिकाबाट बन्ने कार्यविधि वा निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।
- (३) व्यवसाय कर प्रत्येक बर्षको आश्वन मसान्त भित्र बुझनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -५

करदाता दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

१७. करदाताको पहिचान तथा दर्ता:

- (१) व्यवसाय संचालन गर्नु पूर्व दर्ता गरेर मात्र व्यवसाय संचालन गर्नुपर्ने छ ।
- (२) राजस्व उपशाखाले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नु पर्ने व्यक्ति वा करदाताको पहिचान गर्नु पर्नेछ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम करदाताको पहिचान गर्दा व्यक्ति वा करदाताको नाममा रहेको सम्पत्ति, निजले गरेको कारोबार र राजस्व उपशाखालाई कुनै स्रोतवाट प्राप्त सूचना र सो एकाईले छानविन गर्दा देखिएका आधारमा करदाताको पहिचान गरिनेछ ।
- (४) राजस्व उपशाखा ले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नु पर्ने दायित्व भएका करदाताको विवरण खुलाई करदाता दर्ता गरी राख्नु पर्ने छ ।
- (५) नेपाल सरकारबाट स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाताले कर सम्बन्धि कारोबार गर्दा सोहि नम्बरको प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

१८. करदाताको दायित्वः

यस ऐन बमोजिम कर तिर्नु पर्ने कर्तव्य भएका करदाताको देहाय बमोजिम दायित्व हुनेछ :

- (क) आफुलाई करदाताको रूपमा दर्ता गराउने ।
- (ख) निर्धारित समयमा विवरण पेश गर्ने ।
- (ग) निर्धारित समयमा कर दाखिला गर्ने ।
- (घ) यस ऐन बमोजिम कुनै शुल्क, जरिवाना वा ब्याज बुझाउने पर्ने भए समयमा उपलब्ध गराउने ।
- (ङ) कर अधिकृतले मागेको सूचना तथांक समयमा उपलब्ध गराउने ।
- (च) कर अधिकृतले मागेको सूचना तथांक उपलब्ध गराउने ।
- (छ) राजस्व उपशाखालाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।

१९. करदाताको अधिकारः

(१) करदातालाई देहाय बमोजिमको अधिकार हुनेछः

- (क) सम्मानपूर्वक व्यवहारको अधिकार ।
- (ख) प्रचलित ऐन बमोजिम कर सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने अधिकार ।
- (ग) कर सम्बन्धी विषयमा प्रमाण पेश गर्ने मौका प्राप्त गर्ने अधिकार ।
- (घ) प्रतिरक्षाको लागि कानून व्यवसायी वा लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने अधिकार ।
- (ङ) कर सम्बन्धी गोप्य कुराहरु यस ऐनमा उल्लेखित भए बाहेक अनित्रक्य हुने अधिकार ।
- (२) करदाताले उपदफा (१) बमोजिमको अधिकारको दावी गर्न आफ्नो दायित्व पूरा गरेको हुनुपर्ने छ ।

२०. करदाताको प्रतिनिधित्वः

(१) करदाताको प्रतिनिधित्व करदाताको परिवारको उमेर पुगेको सदस्य, माथवर व्यक्ति वा निजले व्यवसायी वा लेखापाल वा लेखापरीक्षक वा निजले लिखित रूपमा अखितयारी दिई पठाएको उमेर पुगेको वारेसले गर्न सक्नेछ ।

स्पष्टिकरणः यस दफाको प्रयोजनको लागी उमेर पुगेको भन्नाले अठार बर्ष उमेर पुगेको व्यक्ति सम्भनु पर्छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने व्यक्तिका तर्फबाट गरिएका काम कारवाही करदाता स्वयंले गरेको मानिनेछ ।

विवरण दाखिला सम्बन्धि व्यवस्था :

२१. विवरण दाखिला गर्न आदेश दिन सक्ने:

- (१) यस ऐन बमोजिम कर बुझाउनुपर्ने दायित्व भएको व्यक्तिले कर विवरण नबुझाएमा वा विवरण दाखिला गर्दा व्यहोरा फरक पारी दाखिला गरेको भनी शंका गर्न सकिने आधार र कारण भएमा कर अधिकृतले आधार र कारण खोलि कर विवरण दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ । त्यस्तो आदेश प्राप्त भएमा सम्बन्धित व्यक्ति आदेश प्राप्त भएको मितिले एक महिना भित्र विवरण दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद भित्र विवरण दाखिला गर्न नसक्ने सम्बन्धित व्यक्तिले आधार र कारण खोली समयावधि थपको लागि निवेदन दिएमा कर अधिकृतले तीस दिनसम्मको समयावधि थप दिन सक्नेछ ।

२२. विवरण सच्चाउन सकिने:

यस परिच्छेद बमोजिमको कर विवरण दाखिला भई सकेपछि कुनै तथ्य सम्बन्धी वा गणितीय भूल भएको भन्ने लागेमा करदाताले पहिला विवरण दाखिला भएको मितिले तीन (३) महिना भित्र यथार्थ ,तथ्य र सही अंक सहितको अर्को विवरण पेश गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद -७

कर दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था

२३. **कर दाखिला गर्नुपर्ने:** यस ऐन बमोजिम दाखिला गर्नुपर्ने कर ऐनको परिच्छेद ४ मा उल्लेख गरिएकोमा सोहि समयमा र समय उल्लेख नभएको हकमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको भित्र राजस्व उपशाखामा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

२४. **कर दाखिला निस्सा दिनु पर्ने:** करदाताले यस ऐन बमोजिम बुझाउनु पर्ने कर वा गैरकर राजस्व वा अन्य रकम बुझाए पछि करदातालाई तत्काल त्यसको निस्सा दिनु पर्नेछ ।

२५. कर फिर्ता सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) करदाताले यस ऐनबमोजिम कर बुझाउँदा तिर्नु पर्ने भन्दा बढी कर बुझाएकोमा निवेदन परेकोमा कर अधिकृत व्यवहोरा साँचो देखिएमा कर अधिकृतले निवेदन परेको एक महीना भित्र माग बमोजिम फिर्ता दिने निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

२६. कर समायोजन सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) करदाताले दफा २६ वमोजिम फिर्ता पाउने ठहरीएको रकम दाखिला गर्नु पर्ने कर रकममा समायोजन गर्न कर अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

- (२)उपदफा (१) वमोजिमको समायोजन गर्न आदेश दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -९

कर परिक्षण र कर निर्धारण :

२७. कर परिक्षण र कर निर्धारण:

- (१) यस ऐन बमोजिम करदाताले विवरण पेश नगरेको वा पेश गरेको विवरणमा देहायका सबै वा कुनै

काम कुरा भए गरेको देखिएमा कर अधिकृतबाट कर परिक्षण गरी कर निर्धारण गरिनेछ :

- (क) खातापाता, हरहिसाब वा अभिलेख दुरुस्त नदेखिएमा ।
  - (ख) गलत वा भुट्ठा कागजात वा विवरण संलग्न गरेको देखिएमा ।
  - (ग) यथार्थ कारोवार नदेखाएको विश्वास गर्नुपर्ने कारण भएमा ।
  - (घ) लगानीका आधारमा करको दायित्व कम देखाएकोमा ।
  - (ङ) करको दर फरक पारेकोमा ।
  - (च) कानुन बमोजिम कर छुट वा मिनाहा हुन नसक्नेमा पनि सोको दावी गरेकामा ।
  - (२) उपदफा (१) बमोजिम कर निर्धारण गर्नुपर्ने देखिएमा करदातालाई आधार र कारण खुलाई आफ्नो स्पष्टीकरण पेश गर्न तीस दिनको सूचना दिनु पर्नेछ ।
  - (३) उपदफा (२) बमोजिम सुचना प्राप्त भएकोमा करदाताले सूचनामा तोकेको म्याद भित्र आफ्नो स्पष्टीकरण पेश गर्नु पर्नेछ ।
  - (४) कर अधिकृतले उपदफा (३) बमोजिम तोकिएको म्यादभित्र करदाताले स्पष्टीकरण पेश गरेमा सो समेतलाई आधार बनाई र स्पष्टीकरण पेश नगरेमा ऐन बमोजिम कर निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।
  - (५) स्वयं कर निर्धारण गरी विवरण पेश गरेको मितिले चार बर्ष भित्र कर अधिकृतले पुनः कर निर्धारण वा संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने सन्तोषजनक आधार र कारण भएमा करदातालाई सफाईको मौका दिई त्यस्तो कर निर्धारण गर्न सक्नेछ ।
२८. कर निर्धारणको सूचना:
- (१) यस ऐन बमोजिम कर अधिकृतबाट कर निर्धारण भएकोमा बुझाउनु पर्ने कर रकम, स्थान, समय सीमा र बैक खाता नम्बर समेत उल्लेख गरी करदातालाई कर निर्धारणको सूचना दिनु पर्नेछ ।
  - (२) यस ऐन बमोजिमको कर दाखिला गर्दा निर्धारणको सूचना प्राप्त भएपछि करदाताले सो सूचनामा अल्लिखित स्थान र समय सीमा भित्र कर दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
  - (३) उपदफा (१) बमोजिम कर रकम बैक दाखिला गरिएकोमा करदाताले त्यसको सम्बन्धित भौचार राजस्व उपशाखामा बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -१०

कर संकलन सम्बन्धी व्यवस्था :

२९. कर संकलन सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) यस ऐन बमोजिम असुल उपर गर्नु पर्ने कर, व्याज र शुल्क बापतको रकम करदाताले यस ऐनमा तोकिएको अवधिमा दाखिला नगरेमा कर अधिकृतले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको पूर्व स्वीकृति लिई देहायको एक वा एकभन्दा बढी तरीका बमोजिम कर असुर गर्न सक्नेछ :
- (क) करदातालाई फिर्ता गर्नु पर्ने रकम भए त्यसमा कट्टा गरेर ।
- (ख) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, गाउँपालिका वा सरकारी स्वामित्वका संस्थाबाट करदाताले पाउने रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर ।

- (ग) कुनै तेस्रो व्यक्तिले करदातालाई तिर्नुपर्ने रकम करदाताको पूर्व सहमति लिई कट्टा गरेर ।
- (घ) बैक वा वित्तीय संस्थामा रहेको करदाताको रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर ।
- (ङ) करदाताको कारोवार रोकका गरेर ।
- (च) करदाताको चल तथा अचल सम्पति माथिदावी वा कब्जा गरेर ।
- (छ) करदाताको सम्पत्ति एकैपटक वा पटक पटक गरी तोकिए बमोजिम लिलाम बित्री गरेर ।
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (छ) बमोजिम लिलामको कारवाही सुरु भएपछि सो कारवाही समाप्त हुनु पूर्व कर दाखिला गर्न ल्याएमा बुझाउन बाँकी कूल रकमको थप पाँच प्रतिशत शुल्क सहित असूल गरिनेछ ।
- (३) लिलामबाट प्राप्त रकम करदाताले तिर्नु पर्ने रकम भन्दा बढी भएमा बढी भएजति रकम साठी दिन भित्र सम्बन्धित करदातालाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम रकम फिर्ता गर्दा निजले उपलब्ध गराएको बैंक खातामा जम्मा गरिदिनु पर्नेछ ।
३०. **किस्तावन्दीमा कर असुली :** कुनै खास करदातालाई बिशेष परिस्थितिमा समयमा कर तिर्न नसक्ने कारण भई सो कुराको निवेदन गर्न आएमा कर अधिकृतले जाँचबुँझ गर्दा कारण सन्तोषजनक देखिएमा पर्चा खडा गरी बढीमा एक वर्ष भित्र तीन किस्तामा कर दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ । तर ढिला बुझाए बापत यस ऐन बमोजिम लाग्ने व्याज मिनाहा हुने छैन ।

परिच्छेद -११

जरिवाना शुल्क र व्याज

३१. **जरिवाना लाग्ने :** यस ऐनको पालना नगरी करको दायित्व घटाएमा कर अधिकृतले कर विगोको दश प्रतिशत जरिवाना गर्न सक्नेछ ।
३२. **व्याज लाग्ने :** यस ऐन बमोजिम दाखिला गर्नु पर्ने कर समयमा दाखिला नगरेमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकमको वार्षिक दश प्रतिशत व्याज लाग्नेछ ।
३३. **अभिलेख नराखेमा शुल्क लाग्ने :** यस ऐन बमोजिम अभिलेख राख्नुपर्ने कर्तव्य भएका करदाताले अभिलेख नराखेमा रु १,०००।- शुल्क लाग्नेछ ।
३४. **समयमा विवरण दाखिला नगरेमा शुल्क लाग्ने:** यस ऐन बमोजिम विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताले समयमा विवरण दाखिला नगरेमा तोकिए बमोजिम जरिवाना लाग्नेछ ।
३५. **भुट्टा विवरण दिएमा शुल्क लाग्ने :** यस ऐन बमोजिम विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताले भुट्टा विवरण दाखिला गरी करको दायित्व घटाएमा फरक परेको कर रकम असुल गरी सो को शत् प्रतिशत जरिवाना शुल्क लाग्नेछ ।
३६. **सयममा कर तथा गैर कर नबुझाएमा लाग्ने जरिवाना:**
- ज) मासिक रूपमा उठाउने कर तथा शुल्कमा सोही महिना भित्र नबुझाएमा अर्को महिनामा कर तथा शुल्क बराबरको रकममा ५०% जरिवाना लाग्ने छ र सो भन्दा पछिल्लो महिनामा समेत कर तथा शुल्क र जरिवाना समेत नबुझाएमा सेवा रोकका गरिने छ । बाँकी रकम सरकारी बाँकी सरह असुल

उपर गरिनेछा

- द्व) तिर्नुपर्ने शुल्क नतिरी प्रवेश शुल्क लाग्ने स्थानमा प्रवेश गरेमा दोब्बर शुल्क लाग्नेछ ।
घ) वार्षिक रूपमा बुझाउनुपर्ने कर नबुझाएमा त्यसपछिको प्रथम वर्ष २०% जरिवाना र त्यसपछिको प्रत्येक वर्षमा थप ३५%का दरले जरिवाना लाग्नेछ ।

तर आ.व. २०७३/७४ देखि आ.व. ०८०/०८१ सम्म जरिवानामा २०८१ आश्विन मसान्तसम्म कर बुझाएमा जरिवानामा ८०% छुट दिइने छ ।

परिच्छेद १२

पूर्वादेश र प्रशासकीय पुनरावलोकन

३७. पूर्वादेश माग गर्न सक्ने:

- (१) कुनै करदाताले यस ऐन बमोजिम लगाइएको कर, दस्तुर, शुल्क वा ऐनका व्यवस्थाबारे द्विविधा भएमा सोको निराकरणका लागि निजले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
(२) उपदाफा (१) बमोजिमको निवेदनदिएकोमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले द्विविधा निराकरण गर्न पूर्वादेश जारी गरी करदातालाई सो पूर्वादेश उपलब्ध गराउने छ ।
(३) उपदाफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अदालतमा विचाराधीन रहेको वा अदालतबाट निर्णय भैसकेको विषयमा यस दफा बमोजिम पूर्वादेश जारी गर्न सकिने छैन ।
(४) उपदाफा (१) बमोजिमको पूर्वादेश अदालतको आदेशबाट अन्यथा नभए सम्म कायम रहने छ ।

३८. प्रशासकीय पुनरावलोकन हुन सक्ने:

यस ऐन बमोजिमका देहायको निर्णय माथि प्रशासकीय पुनरावलोकन हुन सक्नेछः

- (क) कर अधिकृतले गरेको कर निर्धारण, पुनः कर निर्धारण र संशोधन करनिर्धारण सम्बन्धी निर्णय ।
(ख) यस ऐन बमोजिम लाग्ने वा लागेको कर र गैरकर राजश्व तथा अन्यदस्तुर, शुल्क, व्याज सम्बन्धी निर्णय ।

३९. प्रशासकीय पुनरावलोकनको प्रक्रिया :

- (१) यस ऐन बमोजिमको कर निर्धारण निर्णय उपर चित नबुझ्ने करदाताले सो निर्णय भएको मितिले ३० दिन भित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिन सक्नेछ ।
(२) उपदाफा (१) बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि परेको निवेदन माथि ६० कार्यदिन भित्र कारबाही र किनारा गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -१३

पुनरावेदन

४०. उजुरी नलाग्ने : यस ऐन बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकन गर्न सकिने विषयमा त्यस्तो पुनरावलोकन नभई कुनै अदालतमा कुनै उजुर लाग्ने छैन ।

४१. पुनरावेदन दिन सक्ने :

- (१) प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय भएकोमा सो मितिले र प्रशासकीय पुनरावलोकन नहुने विषयमा

कारण परेको मितिले चित नबुझ्ने पक्षले ६० दिन भित्र सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।

(२) जिल्ला अदालतले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

परिच्छेद - १४

गैरकर राजश्व

४२. सेवा शुल्क तथा दस्तुर : गाउँपालिकाले संविधानको अनुसूची-८ बमोजिमका क्षेत्र र विषयमा उपलब्ध सेवा वापत सेवा शुल्क तथा दस्तुर लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४३. पर्यटन शुल्क :

(१) गाउँपालिकाले आफै निर्माण गरेको पर्यटकीय स्थल, पर्यटन व्यवसाय र पर्यटकीय क्रियाकलापमा पर्यटन शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ । पर्यटकीय क्षेत्रमा उपलब्ध सेवाको लागत सञ्चालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानि पर्यटन शुल्क लगाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र ऐतिहासिक तथा पुरातात्त्विक क्षेत्रमा यो ऐन लागू हुनु पूर्व पर्यटक प्रवेश सेवा शुल्क लिई आएको रहेछ भने सो लाई निरन्तर रूपमा गाउँसभाबाट तोकिएको शुल्कको आधारमा उठाउन वा आन्तरिक आयको ठेकका बन्दोवस्त गर्न सक्नेछ ।

(३) गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको कुनै पनि पर्यटकीय स्थलमा गाउँपालिकाले उपलब्ध गराउने सेवाको आधारमा गाउँपालिकाले निर्णय गरी तोकिए बमोजिमको पर्यटक सेवा शुल्क उठाउन सक्नेछ ।

४४. सवारीसाधन पार्किङ शुल्क :

गाउँपालिकाले आफूले निर्माण वा व्यवस्था गरेको सवारी साधन पार्किङ स्थलमा सवारी साधन पार्किङ शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ । तर नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले निर्माण गरेका राष्ट्रिय र प्रदेश स्तरका राजमार्गको छेउछाउ वा पेटिमा पार्किङ शुल्क उठाउन सक्ने छैन ।

४५. बहाल विटौरी शुल्क : गाउँपालिकाले सार्वजनिक, गाउँपालिकाको नाममा रहेको र ऐलानी जगा र त्यस्ता जग्गामा रहेका पोखरी, हाटबजार, प्रदर्शनीस्थल र ती ठाउमा राख्न अस्थायी अनुमति दिएका पसलमा बहाल विटौरी शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४६. जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु शुल्क : गाउँपालिकाले जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तुको कारोबारमा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४७. अन्य शुल्क लगाउन सक्ने :

(१) गाउँपालिकाले अनुसूची २ मा उल्लिखित विषय र क्षेत्रमा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

(२) गाउँपालिकाले संविधान र अन्तर सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को विपरित नहुने गरी आफूले प्रदान गरेको सेवा, सुविधा र व्यवस्थापन गरेका थप वा नयाँ क्षेत्र वा विषयमा शुल्क लगाउन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सेवा शुल्क लगाउने वा त्यसको दरमा हेरफेर गरेको विवरण गाउँपालिकाले त्यस्तो निर्णय भएको मितिले सात कार्यदिन भित्र गाउँसभाको बैठक चलेको समयमा सभामा र

त्यस्तो बैठक नचलेको समयमा त्यस पछी बस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

४८. छुट वा मिनाहा :

- (१) गाउँपालिकाले खास अवस्थामा र विशेष परिस्थितीमा यस ऐन बमोजिम लाग्ने वा लागेको गैर कर राजश्वमा आधार र कारण खुलाई आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन वा मिनाहा गर्न सक्नेछ । यसरी छुट दिँदौ समान अवस्थाका सबै करदातालाई समान व्यवहार गरिनेछ ।
- (२) नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले कुनै परियोजना वा विकास कार्यका लागि खास सामाग्री, कारोबारमा कर नलाग्ने व्यवस्था गरेकोमा गाउँपालिकाले तत् तत् सरकारसँग समन्वय गरी कर छुट सम्बन्धी सो व्यवस्थाको पालना गर्ने गराउने छ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम गैरकर राजश्वमा छुट वा मिनाहा दिएको विवरण सभाको बैठक चलेको समयमा र सभाको बैठक नचलेको समयमा त्यस पछी बस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - १५

समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था

४९. नेपाल सरकारसँग समन्वय :

- (१) गाउँपालिकाले संघीय कानुन वा यस ऐन बमोजिम असुल उपर गर्नु पर्नेकर वा गैरकर राजश्व असुल गर्न एकद्वार प्रणाली अपनाउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको एकद्वार प्रणली अपनाउन गाउँपालिका वा गाउँपालिकाले तोकेको सुम्पेको अधिकृत वा कर अधिकृतले नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले सो प्रयोजनका लागि अधिकार सुम्पेको अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- (३) गाउँपालिकाले संविधानको साभा सूचीमा रहेका विषयसँग सम्बन्धित कर वा गैर कर राजश्वका आधार वा दर वा कर प्रशासनका सम्बन्धमा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको व्यवस्था अन्तरगत समन्वय गरिएका विषयहरु यस ऐनमा परे सरह मानिने छ र ती व्यवस्थाका हकमा यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

५०. केन्द्रीय बैंकसँग समन्वय : गाउँपालिकाले कर र गैरकर राजश्व संकलनका सम्बन्धमा केन्द्रीय बैंक (नेपाल राष्ट्र बैंक) सँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

५१. अन्य निकाय, कार्यालय र संस्थासँग समन्वय: गाउँपालिका वा सो को कुनै अधिकृतले कर तथा गैरकर राजश्वसँग सम्बन्धित विषयमा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार अन्तरगत सरकारी निकाय, बैंक वा संस्थासँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद - १६

राजश्व प्रस्ताव तर्जुमा तथा सुचना सम्बन्धी व्यवस्था

५२. राजश्व सम्बन्धी नया प्रस्ताव: गाउँपालिकाले कर तथा गैरकर सम्बन्धी नयाँ कर प्रस्ताव तयार गर्दा सरोकारवालासँग परामर्श गर्नु पर्नेछ ।

५३. सूचना सार्वजनिक गर्नुपर्ने :

- (१) यस कानुन बमोजिम गाउँपालिकाले लगाएको कर र गैर कर राजश्व उठाउने कार्यालयको प्रमुखले सो कर र राजश्वका दर र त्यसमा भएको हेरफेर सम्बन्धी सूचना सर्वसाधारणको लागि सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।
- (२) गाउँपालिकाले उपदफा (१) बमोजिमका कर, राजश्वका दर र त्यसमा भएको हेरफेर समेत मिलाई गाउँपालिकाको वेभसाइटमा राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- (३) गाउँपालिकाले कर र राजश्वका दर र हेरफेर सम्बन्धी विवरण केन्द्रीय सूचना प्रणलीमा समेत राख्ने प्रयोजनका लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय वा सो मन्त्रालयले तोकेको कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -१७

विविध

५४. विद्युतीय माध्यमको प्रयोग गर्न सक्ने : यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि गाउँपालिकाले विद्युतीय माध्यम (अनलाइन) बाट करदातालाई सूचना दिने, करदाताले आफ्नो विवरण र प्रमाण पेश गर्ने, कर लगायतको तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकम दाखीला गर्ने कर वा त्यस्तो रकमबुझाएको रसिद दिने लगायतका कर सम्बन्धी अन्य काम कारवाहि गर्न सकिने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

५५. ठेक्कामा लगाउन नपाइने: गाउँपालिकाले आफुले असुल गर्नु पर्ने कुनै गैरकर बाहेकका कर वा राजस्व ठेक्का लगाई उठाउन पाइने छैन । गैर करका लागी आवश्यकता अनुसार उपयुक्त विधी र प्रकृया अपनाई बन्दोवस्त गरी आयश्रोत व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ ।

५६. अनुसूचिमा हेरफेर: गाउँकार्यपालिकाले यस ऐनको अनुसूचिमा आवश्यक हेरफेर गर्न सक्नेछ र त्यसरी गरिएको हेरफेरको सूचना सभाको बैठक बसेको भए बैठकमा र तत्काल बैठक नबसेको भए त्यस पछि बस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

५७. कागजातको ढाँचा

- (१) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको निर्देशिकामा उल्लेख नभएको वा नतोकिएको कुनै विवरण, ढाँचा, तरिका वा जानकारी सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न उपयुक्त देखिएमा गाउँपालिकाले आदेश वा सूचना जारी गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमका आदेश वा सूचना सर्वसाधारणको जानकारीको लागि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडाको सूचना पाटी, वेभसाइट र स्थानीय पत्र पत्रीकाको माध्यमबाट उपलब्ध गराउन सकिने छ ।

५८. सूचना तामेली रीत पुगेको मानिने:

- (१) यस ऐन बमोजिम दिनु पर्ने म्याद, सूचना वा कागजात देहाय बमोजिम बुझाए वा पठाएमा सम्बन्धित व्यक्तिलाई बुझाएको वा दिइएको मानिनेछः
- (क) सम्बन्धित व्यक्तिलाई नै बुझाएको,

- (ख) निजको परिवारको उमेर पुगेको सदस्यलाई बुझाएको,
 (ग) नावालिगको हकमा संरक्षक वा माथवर व्यक्तिलाई बुझाएको
 (घ) कार्यालय संस्था वा निकायको हकमा प्रबन्धक वा प्रशासकीय प्रमुखलाई बुझाएको ।
 (ङ) करदाताको ठेगानामा हुलाकबाट रजिस्ट्र गरी पठाएको ।
- (२) करको अधिकृतको नाम र पद खुल्ने गरी दस्तखत गरिएको कम्प्युटर प्रविधिबाट इनस्ट्रीप्ट वा इनकोड गरिएको वा दिइएको कागजातलाई रीतपूर्वकको मानिनेछ ।

५९. कागजातको अभिलेख राख्ने:

- (१) यस ऐन बमोजिम कर बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको प्रत्येक व्यक्ति वा करदाताले देहायबमोजिमका आवश्यक कागजातहरु सुरक्षित गरी राख्नु पर्नेछः
 (क) यस ऐन बमोजिम इच्छाकामना गाउँपालिकामा पेश गर्नु पर्ने कागजात र सोलाई पुष्ट्याई गर्ने सूचना तथा कागजात।
 (ख) कर निर्धारण गर्न सघाउ पुन्याउने कागजातहरु
 (ग) खर्च कट्टी गर्नु पर्ने भए सोलाई पुष्ट्याई गर्ने कागजात ।

६०. अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुनेः यस ऐनको प्रयोजनको लागि गाउँ कार्यपालिकाको अधिकार प्राप्त अधिकृतलाई सम्बन्धित व्यक्तिलाई भिकाउने, बयानगराउने, प्रमाण बुझ्ने र लिखितहरु पेश गर्न लगाउने सम्बन्धमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिमको अधिकार हुनेछ ।

६१. आदेश वा निर्देशन दिन सक्ने: संघीय र प्रदेश सरकारले कर प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाउन नेपालको संविधान र संघीय तथा प्रदेश सरकारको कर सम्बन्धी ऐन र यो ऐनको प्रावधानलाई कार्यन्वयन गर्न गराउन आवश्यक आदेश वा निर्देशन दिन सक्नेछ । यस्तो आदेश वा निर्देशन पालना गर्नु गाउँ कार्यपालिकाको कर्तव्य हुनेछ ।

६२. कर अधिकृतको परिचय: कर अधिकृत र राजस्व उपशाखा मा काम गर्ने प्रत्येक अधिकृत र अन्य कर्मचारीले परिचय पत्र आफ्नो साथमा राख्ने, काम गर्ने समयमा लगाउने र कर्तव्य पालनको सिलसिलामा परिचय पत्र सम्बन्धित व्यक्तिलाई देखाउनु पर्नेछ ।

६३. विभागीय कारवाही र सजाय हुने:

- (१) कर अधिकृत वा कर प्रशासनसँग सम्बन्धित कुनै कर्मचारी कर तिर्नु बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्ति वा करदातालाई हानि नोकसानी पुर्याउने, करको दायित्व घटीबढी गर्ने, सामान अवस्थामा करदाता बीच असमान व्यवहार गर्ने, कुनै करदातालाई अनुचित फाइदा पुर्याउने वा करदाताबाट आफ्नो वा अरु कसैको निजी स्वार्थ पूर्ति गर्ने उद्देश्यले कुनै काम गरेमा वा कानुन बमोजिम गर्नु पर्ने काम समयमा नगरी दुःख वा हैरानी दिएमा सम्बन्धित व्यक्तिले स्थानीय सरकारको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष उजुर गर्न सक्नेछ ।
 (२) उपदफा (१) बमोजिम उजुर परेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक छानबिन गरी सम्बन्धित कर्मचारीको सेवा सम्बन्धी कानुन बमोजिम आफूलाई कारवाही गर्ने अधिकार भएको विषयमा आफैले विभागीय कारवाहीगर्ने र कारवाही गर्ने अधिकार नभएको विषयमा विभागीय कारवाहीको

लागि अधिकारप्राप्त अधिकारी समक्ष रायसाथ पेश गर्नेछ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम छानविन गर्दा प्रचलित कानुन बमोजिम अनुचित कार्य गरेको कुरा खुल्ल आएमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक कारबाही गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम छानविन र कारबाही गर्दा प्रमाण नष्ट हुन सक्ने भएमा कार्यकारी अधिकृतले त्यस्तो कर अधिकृत वा अन्य कर्मचारीलाई सम्बन्धित सेवा सम्बन्धी कानुन बमोजिम निलम्बन सक्नेछ ।
- (५) उपदफा (२) बमोजिम छानविन गर्ने अवधी भर सो अधिकृतलाई कर अधिकृतको जिम्मेवारीबाट अलग राखिने छ ।
- (६) उपदफा (३) बमोजिम छानविन गर्ने र कर अधिकृतको जिम्मेवारीबाट अलग राख्ने अवधि तीन महिना भन्दा बढी हुने छैन ।

६४. पुरष्कृत गर्न सक्ने:

- (१) इच्छाकामना गाउँपालिकाले यथार्थपरक र विश्वसनीय रूपमा तथा कानुनले तोकेको म्याद भित्र कर विवरण बुझाउने, लागेको कर दाखीला गर्ने र कर अनधिकृतले अनुरोध गरेका सूचना उपलब्ध गराउने तीन जना करदातालाई प्रत्येक वर्ष पुरष्कार दिने व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम दिइने पुरस्कार सम्बन्धी अन्य व्यवस्था इच्छाकामना गाउँपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६५. म्याद, हदम्याद नजाने:

यस ऐनमा अन्यत्र जुनसूकै कुरा लेखिएको भए पनि ऐन बमोजिम म्याद वा हदम्याद गणना गर्दा देहायको अवधि बाहेक गरी गणना गरिनेछ :

- (क) अदालतबाट स्थगन वा कर अधिकृत वा अन्य सरकारी निकायबाट रोक्का वा स्थगन भएको अवधि,
- (ख) पुनरावेदन गरेकोमा पुनरावेदन तहको अन्तिम निर्णय भएको जानकारी प्राप्त नभएसम्मको अवधि ।

६६. निर्देशिका वा दिग्दर्शन (म्यानुयल) बनाउने अधिकारः यस ऐन बमोजिमको काम प्रभावकारी रूपमा गर्ने गाउँपालिकाले आवश्यक निर्देशिका वा दिग्दर्शन बनाउन सक्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा १० उपदफा (४) को (घ) संग सम्बन्धित)

हासकट्टी गर्ने तरीका

यस ऐन वमोजिम सम्पत्तिको हासकट्टी गर्ने तरीका (युनिफर्म चार्ज मेथड) को फिक्सड इन्स्टालमेण्ड मेथड अनुसार हुनेछ । यसको गणना देहाय वमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

सुत्रः

हासकट्टी रकम = सम्पत्तिको प्रारम्भिक मूल्य - अनुमानित शेष मूल्य

सम्पत्तिको आयू (वर्ष)

उदाहरण :

कुनै सम्पत्तिको मूल्य शुरुमा रु.१००००००० । (छ । यसको आयू २० वर्ष पछि यो सम्पत्ति बिक्री गर्दा रु. २००००० । - आउंछ भने यसको प्रति वर्ष हासकट्टी रकम निम्नानुसार हुन्छ ।

हासकट्टी रकम =१०००००००-२०००००

२०

=८०००००

२०

. =४०००० । -

(प्रतिवर्ष रु. ४०००० । - हासकट्टी खर्च घटाउन पाइन्छ ।)

अनुसूचि (२)

(दफा ५० को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले शुल्क लगाई उठाउन सक्ने विषय क्षेत्र

१. खानेपानी, धारा र पोखरी

२. बिजुली

३. टेलिफोन

४. वातावरण, फोहरमैला व्यवस्थापन, सरसफाई र ढल व्यवस्थापन

५. शौचालय, स्नान गृह

६. सार्वजनिक पार्क

७. हाटबजार

८. पशु बधशाला

९. अतिथि गृह र छात्रवास

१०. अचल सम्पति मुल्यांकन शुल्क

११. मर्मत सुधार (आफुले निर्माण गरेका यस अनुसूचीमा उल्लिखित साधन र सुविधाको मर्मत सुधारमा लाने खर्च सम्बन्धी)

१२. पर्यटकीय क्षेत्र